· עולם האצילות · ספר השבת ·

שבת

מקור הברכה

הבית · הרצון · העלייה · המלכה · השבת שלי · הגשר

עולים לאצילות,

ויורדים בלי לשכוח.

· תוכן העניינים ·

הספר בפניך

· פתיחה ·

- פתח דבר — למה עוד ספר על שבת, ולמה דווקא כך — ה

· שער ראשון · שער הבית ·

- לפני שמתחילים — השבת היא לא הפסקה. היא החיבור. — ז
- מה יש בשער — 15 פרקים קצרים — ח
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — ט

· שער שני · שער הרצון ·

- לפני שמתחילים — בשבת לא בודקים מה עשית. בודקים מה רצית. — כו
- מה יש בשער — 16 פרקים קצרים — כז
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — כח

· שער שלישי · שער העלייה ·

- לפני שמתחילים — אתה כאן. ואתה לא כאן. — מו
- מה יש בשער — 20 פרקים קצרים — מז
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — מח

· שער רביעי · שער המלכה ·

- לפני שמתחילים — השבת יודעת לפנק. והיא זוכרת. — ע
- מה יש בשער — 17 פרקים קצרים — עא
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — עב

· שער חמישי · שער השבת שלי ·

- לפני שמתחילים — השבת לא באה בגודל אחד. היא נתפרת לפי המידה שלך. — צא
- מה יש בשער — 12 פרקים קצרים — צב
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — צג

· שער שישי · שער הגשר ·

- לפני שמתחילים — כל דור מוסיף קומה. אף אחד לא מתחיל מחדש. — קז
- מה יש בשער — 13 פרקים קצרים — קח
- מילון השער — המושגים בשפה של היום — קט

· חתימה ·

- אחרית דבר — בכניסת השבת — קכג

תוכן העניינים

- סיכום הספר — השבת שלי בהתאמה אישית · המקורות במלואם — קכה
- נספח א — שבעה עשר עקרונות של מצב שבת — קלא
- נספח ב — ציטוטים – המקורות במלואם — קלב
- מקורות — מראי מקום — קלה

"לקראת שבת לכו ונלכה, כי היא מקור הברכה"

— לכה דודי

· בס"ד ·

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת יוֹם הַשְּׁבִיעִי

וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ

כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל מְלַאכְתּוֹ

בראשית ב, ג

· פתח דבר ·

פתח דבר

למה עוד ספר על שבת, ולמה דווקא כך

השבת היא לא הפסקה מן החיים. היא הרגע שבו החיים מתחברים אל המקור שלהם.

הדור המחובר

אנחנו חיים מחוברים. הטלפון לא נכבה, ההודעות לא נגמרות, והסרטונים הקצרים רצים בלי סוף. כל רגע מישהו צריך משהו. ודווקא בדור כזה, השבת נשמעת כמו ניתוק. יום בלי רשת, בלי מסך, בלי עדכונים.

הספר הזה טוען את ההפך. השבת היא לא ניתוק. היא **החיבור הישיר ביותר שיש**. כל השבוע אנחנו מקבלים את השפע דרך ממסרים: עבודה, פרנסה, מזל, שליחים. ובשבת נפתח קו ישיר, סיב אופטי מן המקור עד הבית. "נהר יוצא מעדן".

למה הטכנולוגיה

בספר הזה יש הרבה משלים מעולם הטכנולוגיה: מצב שבת בתנור, סנכרון לענן, מחשב קוונטי, מעלית, מנוי שמתחדש. זה לא כדי להקטין את השבת. זה כדי **להמחיש** אותה. חז"ל דיברו בשפה של דורם, על מלכים ושדות ובהמות. הדור שלנו מבין בשפה אחרת, והרעיונות הם אותם רעיונות.

וכל משל כזה נשען על מקור. בכל עמוד תמצא פסוק, גמרא, זוהר או מגלה עמוקות. המשל הוא החלון, והמקור הוא הנוף.

> ״מַתָּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזַי, וְשַׁבָּת שְׁמָהּ, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ לִתְּנָהּ לְיִשְׂרָאֵל׳
>
> — תלמוד בבלי · שבת י ע"ב

שישה שערים

הספר בנוי כמו בית בשש קומות. **שער הבית** הוא היסוד: מה זה מקור הברכה, מה הבית שלך, ומה לא נכנס אליו. **שער הרצון** הוא המנוע: ל"ט המלאכות, רבי שמעון שקנה את השבת, "שבטל רצונך", ושלוש הסעודות. **שער העלייה** הוא התנועה: מצב שבת, כאן ולא כאן, כגוונא, הזיווג, הנשמה היתירה, והירידה בלי לשכוח. **שער המלכה** הוא המפגש: השבת כמלכה ובת זוג, שבעצמה נותנת את השכר. **שער השבת שלי** הוא הבית שלך: שבת בהתאמה אישית, כמה שמשקיעים בה, ענג שפירושו לא לחשוב על שום דבר אחר, והמשפחה כבסיס. **ושער הנשר** הוא היסודות: שרשרת המקורות, ומפת הפירושים של המגלה עמוקות.

כל שער פותח בעמוד "לפני שמתחילים", אחריו מילון של המושגים בשפה של היום, ואחר כך פרקים קצרים, כל אחד בעמוד אחד, עם ציורים ולוחות. בסוף כל שער יש "השער במשפט אחד".

· איך לקרוא ·

אפשר לקרוא ברצף, ואפשר לפתוח כל שבת פרק אחד ולקרוא אותו ליד השולחן. כל פרק עומד בפני עצמו.

· שער ראשון ·

שער הבית

מקור הברכה · נהר יוצא מעדן · העני ובעל הבית · הרשת

לפני שעולים צריך לדעת מאיפה עולים. השער הראשון בונה את הבסיס: השבת היא לא סוף השבוע אלא המקור שלו. בשבת מתחברים ישירות, בלי ממסרים, אל המקור. ומי שיודע מה הבית שלו, יודע גם מה לא נכנס אליו.

> ״לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה״
>
> — לכה דודי

· שער ראשון · לפני שמתחילים ·

השבת היא לא הפסקה.
היא החיבור.

כולם חושבים שהשבת היא מנוחה מהשבוע. יום חופש. סוללה שמתרוקנת בשישה ימים ונטענת ביום אחד. זה נכון, אבל זה החצי הקטן.

החצי הגדול הפוך לגמרי. השבוע הוא לא המקור והשבת היא לא התחנה. **השבת היא המקור**, ושאת הימים הם מה שיוצא ממנה. כמו נהר שיוצא מן המעיין: מי שעומד במורד רואה מים, ומי שעולה למעלה מגלה מאיפה הם באים.

בשער הזה נבנה את הבסיס בשלושה צעדים. קודם נבין מה זה "מקור הברכה" ולמה מתנתקים כדי לקבל. אחר כך נראה את החיבור עצמו: **נהר יוצא מעדן**, סיב ישיר מן המקור עד הבית. ולבסוף נלמד לשרטט את הבית: העני ובעל הבית, ארבע הרשויות, אלפיים אמה, והרשת שמנסה להיכנס פנימה.

קרא את זה לאט. כל מה שיבוא בשערים הבאים, העלייה, הזיווג, המלכה, נשען על השאלה הפשוטה הזאת: **מה הבית שלך?**

· שער ראשון · שער הבית ·

מה יש בשער

§ 1 למה "מקור הברכה" — הגדרה — י

§ 2 "אחד בשבת" — הספירה — יא

◆ ששת הימים יוצאים מן השבת — ציור — יא

§ 3 מה היה העולם חסר — החסר — יב

§ 4 מתנתקים כדי לקבל — העדכון — יג

§ 5 נהר יוצא מעדן — החיבור — יד

◆ עדן · נהר · גן — ציור — יד

§ 6 העני ובעל הבית — שני אנשים — טו

§ 7 אין עני אלא בדעה — הדעת — טז

§ 8 מי שיודע מה ביתו — בעל הבית — יז

◆ בעל הבית במרכז — ציור — יז

§ 9 ארבע רשויות לשבת — מפת הרשת — יח

◆ מפת הרשתות של השבת — ציור — יח

§ 10 רשת פרטית משותפת — העירוב — יט

§ 11 אלפיים אמה — הגבול — כ

◆ אין סוף · תחום · בית — ציור — כ

§ 12 כל אחד בצבע שלו — הגוון — כא

◆ מנסרה — ציור — כא

§ 13 רשות הרבים החדשה — האתגר — כב

◆ שתי שבתות — ציור — כב

§ 14 מה זה "מקור הברכה" — כל הדעות — כג

§ 15 השער במשפט אחד — חתימה — כד

· שער ראשון · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הבית, בלשון הקודש ובשפה של היום

עדכון אוויר OTA UPDATE
עדכון שמגיע מהשרת למכשיר. הוא מותקן רק כשהמכשיר פנוי ומחובר לחשמל. "כאילו כל מלאכתך עשויה": מניחים את המכשיר, והעדכון יורד.

שרת ומטמון SERVER · CACHE
השרת מחזיק את המקור, והמכשיר שומר עותק כדי לעבוד גם בלי חיבור. כך ששת הימים חיים מן הברכה שירדה בשבת.

סיב אופטי FIBER
קו ישיר מן המקור. אין בדרך ממסרים שמאטים ומשבשים. "עדן" הוא חדר השרתים, "נהר" הוא הסיב.

ממסר RELAY · HOP
כל תחנה שהאות עובר בדרך. בימי החול השפע עובר דרך שליחים ומזלות. בשבת: חיבור ישיר.

רשת ביתית LAN
רשות היחיד. המקום שבו אתה בעל הבית.

האינטרנט WAN
רשות הרבים. המרחב שבו כולם עוברים ואף אחד לא בעל הבית.

אזור מפורז DMZ
כרמלית. לא בית ולא רחוב. חז"ל גזרו עליה כדי שלא יתבלבלו בין השניים.

גדר וירטואלית GEOFENCE
תחום שבת. אלפיים אמה סביב המקום שבו אתה נמצא. גבול שלא רואים, ויודעים.

רשת פרטית משותפת VPN
עירוב. כמה בתים נעשים בית אחד, ורשות אחת.

מנסרה PRISM
אור לבן אחד שנשבר לצבעים. כל אדם מקבל את השבת בגוון שלו.

§1 · שער הבית · הגדרה

למה "מקור הברכה"

רבי שלמה אלקבץ כתב בלכה דודי משפט שנשמע כמו שיר, והוא בעצם הגדרה: "לקראת שבת לכו ונלכה, כי היא **מקור הברכה**". לא "מקום של ברכה", לא "יום מבורך". מקור. כמו מעיין, כמו תחנת כוח, כמו שרת.

והוא לא המציא את זה. זה לשון הזוהר:

> ״וְכָל בִּרְכָאן דִּלְעֵילָא וְתַתָּא בְּהַהוּא יוֹמָא שְׁבִיעָאָה תַּלְיָין״
>
> — זוהר · פרשת בשלח (ח"ב סג ע"ב)

כל הברכות של מעלה ושל מטה תלויות ביום השביעי. ובמקום אחר: "מיניה מתברכין כל שיתא יומין", ממנו מתברכים כל ששת הימים (זוהר, יתרו). תחשוב על חברה שכל העובדים שלה מקבלים משכורת ביום אחד בחודש. מי שלא היה ביום הזה, לא קיבל. בשבת יורדת הברכה של השבוע כולו.

ובמגלה עמוקות, בהערות "מאורות נתן", כתוב במפורש: מדת השבת היא **מדת המלכות, שהיא מקור הברכה**, ועליה נאמר "וה' ברך את אברהם בכל". נחזור לזה בשער המלכה.

· הגדרה ·

שבת היא לא יום מתוך שבעה. היא המקור שממנו יוצאים ששת הימים, והברכה של כולם יורדת בה.

§2 · שער הבית · הספירה

"אחד בשבת"

איך קוראים ליום ראשון בלשון הקודש? אין לו שם. קוראים לו "**אחד בשבת**". ויום שני הוא "שני בשבת". וכך אנחנו פותחים כל בוקר את שיר של יום: "היום יום ראשון בשבת, שבו היו הלוים אומרים בבית המקדש".

הרמב"ן על "זכור את יום השבת" מסביר שזו מצוה לספור את כל הימים מן השבת. שלא כמו הגויים שנותנים לכל יום שם משלו, אנחנו מונים "אחד בשבת, שני בשבת", וכך זוכרים את השבת בכל יום.

> "זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת – שֶׁתְּהֵא זוֹכְרוֹ מֵאֶחָד בַּשַּׁבָּת"
>
> — מכילתא דרבי שמעון בר יוחאי · יתרו

זה כמו ספירה לאחור לשיגור. אף אחד לא אומר "היום יום שלישי של השיגור". אומרים "עוד ארבעה ימים". כל השבוע מסודר סביב נקודה אחת. השבוע לא עומד בפני עצמו. הוא מסלול שכולו מכוון אל השבת, ויוצא ממנה.

· הכלל ·

ששת הימים לא מובילים אל השבת. הם יוצאים ממנה וחוזרים אליה.

◆ ציור לפרק §2 · ששת הימים יוצאים מן השבת

השבת במרכז. כל יום הוא קרן שיוצאת ממנה. מי שמסתכל רק על הקרניים רואה שבוע. מי שמסתכל על המרכז רואה מקור.

§3 · שער הבית · החסר

מה היה העולם חסר

"ויכל אלהים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה". רש"י שואל שאלה פשוטה: אם העולם נגמר בשישי, מה נבנה בשבת? ועונה במשפט אחד:

> "מָה הָיָה הָעוֹלָם חָסֵר? מְנוּחָה. בָּאת שַׁבָּת, בָּאת מְנוּחָה, כְּלָתָה וְנִגְמְרָה הַמְּלָאכָה"
>
> — רש"י · בראשית ב, ב

המנוחה היא לא העדר. היא חלק מן הבריאה. בלי שבת העולם הוא מכונה בלי מערכת הפעלה: יש חומרה, אין מי שמפעיל אותה.

האור החיים הקדוש הולך צעד אחד הלאה: הקב"ה ברא את העולם רק **לששה ימים**. וכשבאה השבת, היא נותנת לעולם כח לעוד ששה ימים, וכך בכל שבוע. זה כמו רישיון תוכנה לשבוע אחד. בכל שבת הוא מתחדש. מי שלא היה בשבת, עובד על רישיון שפג.

· החידוש ·

השבת היא לא מנוחה מן העולם. היא הנשמה שמחיה את העולם לשבוע הבא.

§4 · שער הבית · העדכון

מתנתקים כדי לקבל

כל מי שיש לו טלפון יודע: עדכון מערכת לא מותקן באמצע שיחה. הוא מחכה שהמכשיר יהיה **פנוי** ו**מחובר לחשמל**. אם תמשיך לגלול, העדכון יחכה. ואם תנתק את המטען באמצע, הוא ייעצר.

זו כל השבת. ששה ימים אתה משדר, שולח, עונה, בונה. בשבת אתה מפסיק לשדר כדי לקלוט. ההפסקה היא לא ריקנות. היא התנאי.

> ״וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ – כְּשֶׁתָּבוֹא שַׁבָּת יְהֵא בְעֵינֶיךָ כְּאִלּוּ כָּל מְלַאכְתְּךָ עֲשׂוּיָה, שֶׁלֹּא תְהַרְהֵר אַחַר מְלָאכָה״
> — רש"י · שמות כ, ט

שים לב: לא רק לא לעשות. גם **לא להרהר**. כי מי שמהרהר, עדיין "פותח אפליקציות ברקע". העדכון לא יורד. כאן יש את היסוד של כל הספר, ונחזור אליו בכל שער: **להאמין שכל מלאכתך עשויה**. אתה לא באמצע. אתה בסוף. הכול נגמר. ועכשיו אפשר לקבל.

· ממילא ·

מי שמאמין שכל מלאכתו עשויה, ממילא לא עושה כלום. הוא לא מתאפק. הוא פשוט גמר.

§5 · שער הבית · החיבור

נהר יוצא מעדן

> "וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגָּן"
>
> — בראשית ב, י

יש שלושה מקומות בפסוק: **עדן**, **נהר**, **גן**. עדן הוא המקור, שאין עין רואה אותו. הנהר הוא מה שיוצא ממנו. והגן הוא המקום שבו אנשים חיים ונהנים.

בשפה של היום: עדן הוא חדר השרתים, הנהר הוא הסיב האופטי, והגן הוא הרשת הביתית שלך. בימי החול האות מגיע אליך דרך אלף ממסרים: שרתים, נתבים, מגברים, ובכל ממסר יש קצת השהיה וקצת רעש. בלשון המקובלים, השפע עובר דרך שליחים, מלאכים ומזלות.

בשבת אתה מחובר ישירות לסיב. "אז תתענג **על ה'**" (ישעיהו נח, יד). לא על השליח. על ה'. אין ממסרים בדרך. ולכן השבת מרגישה אחרת: אותו בית, אותו שולחן, ופתאום הכול צלול.

ומכאן גם המילה "ענג". המקובלים מפרקים אותה לשלוש אותיות: **ע**דן, **נ**הר, **ג**ן. הענג הוא לא תענוג שאתה מייצר. הוא הזרימה עצמה, מן המקור ועד הגן. נרחיב על זה בשער הרצון.

· הסיב ·

בחול, השפע עובר דרך ממסרים. בשבת, נהר יוצא מעדן ישר אל הגן שלך.

◆ ציור לפרק §5 · עדן · נהר · גן

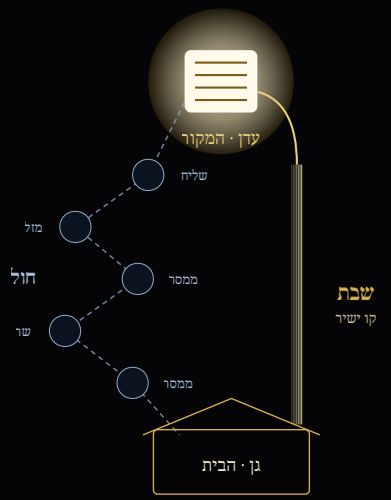

למעלה עדן, המקור. למטה הגן, הבית. בחול השפע קופץ מממסר לממסר (הקו הכחול). בשבת נפתח קו ישיר (הקו המוזהב): נהר אחד, בלי עצירות.

§6 · שער הבית · שני אנשים

העני ובעל הבית

> ״יְצִיאוֹת הַשַּׁבָּת שְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בִּפְנִים, וּשְׁתַּיִם שֶׁהֵן אַרְבַּע בַּחוּץ. כֵּיצַד? הֶעָנִי עוֹמֵד בַּחוּץ וּבַעַל הַבַּיִת בִּפְנִים׳

— משנה · שבת א, א

כל מסכת שבת, מאה חמישים ושבעה דפים, נפתחת בשני אנשים. לא בנרות, לא בקידוש, לא בל"ט מלאכות. בעני ובבעל הבית, ובשאלה מה עובר ביניהם דרך הפתח.

למה דווקא כך? כי השאלה הראשונה של שבת היא לא "מה אסור". היא **איפה אתה עומד**. בפנים או בחוץ. מי שלא יודע איפה הבית שלו, לא יכול לשמור שבת, כי כל הלכות הוצאה נשענות על ההבחנה בין רשות לרשות.

העני עומד בחוץ. אין לו בית, ולכן הוא תמיד בפתח, מושיט יד. בעל הבית עומד בפנים. הוא יודע מה שלו, איפה הגבול, ומה יוצא ומה נכנס. והמשנה מלמדת שגם החסד, הנתינה לעני, צריך לעבור דרך הבנה ברורה של הגבול.

· השאלה הראשונה ·

לפני כל הלכה, השבת שואלת: איפה אתה עומד? בפנים, או בחוץ?

§ 7 · שער הבית · הדעת

אין עני אלא בדעה

> "אֵין עָנִי אֶלָּא בְּדַעָה... דָּא בֵּיהּ – כֹּלָּא בֵּיהּ, דָּא לֵית בֵּיהּ – מָה אִית בֵּיהּ? דָּא קְנָה – מָה חָסַר? דָּא לָא קְנָה – מָה קְנָה?"
>
> — תלמוד בבלי · נדרים מא ע"א

חז"ל מגדירים עוני בצורה מפתיעה. עני הוא לא מי שאין לו כסף. עני הוא מי שאין לו **דעת**. מי שיש לו דעת, יש לו הכול. ומי שאין לו דעת, מה יש לו?

תחשוב על אדם עם הטלפון הכי חדיש, וכל האפליקציות, ואין לו קליטה. הוא מחזיק ביד מכשיר של אלפי שקלים, ובפועל הוא מנותק. זה העני של המשנה: הוא עומד בחוץ, כי אין לו חיבור לבית של עצמו.

ובעל הבית? הוא מי שיש לו דעת. הוא יודע מה הבית שלו. ולכן התורה אומרת על השבת: "כי אות היא ביני וביניכם לדורותיכם, **לדעת** כי אני ה' מקדשכם" (שמות לא, יג). השבת ניתנה כדי לדעת. ובשער העלייה נראה שהנשמה היתירה היא בדיוק זה: חיבור לבינה ולדעת.

· עני ועשיר ·

בשבת אין עני ועשיר לפי הכיס. יש מי שנכנס פנימה, ויש מי שנשאר בפתח.

§8 · שער הבית · בעל הבית

מי שיודע מה ביתו

בעל הבית הוא לא בהכרח מי שיש לו בית גדול. הוא מי שיודע **מה הבית שלו**. איפה הקירות, מה נכנס, מה נשאר בחוץ. וכל אחד ואחד צריך לשרטט את המפה הזאת בעצמו.

בבית אחד, השבת היא שולחן ארוך עם אורחים. בבית אחר היא שקט, ספר, וחלון. אצל אחד ההגדרה של "בפנים" היא המשפחה, ואצל אחר היא בית המדרש. התורה נותנת את הקירות, ההלכה, וכל אחד ממלא את החדרים.

ולכן מי שמגיע לשבת בלי לדעת מה ביתו, מרגיש שהשבת היא רשימת איסורים. ומי שיודע, מרגיש שהיא בית. אותם קירות. חוויה הפוכה.

> ״שְׁבוּ אִישׁ תַּחְתָּיו, אַל יֵצֵא אִישׁ מִמְּקֹמוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי״
>
> — שמות טז, כט

"שבו איש תחתיו": כל איש במקום שלו. השבת היא לא רק יום. היא גם **מקום**. והמקום הזה הוא אתה.

· משימה לערב שבת ·

לפני הדלקת נרות, שאל את עצמך: מה הבית שלי השבת? מה נכנס, ומה נשאר בחוץ?

◆ ציור לפרק §8 · בעל הבית במרכז

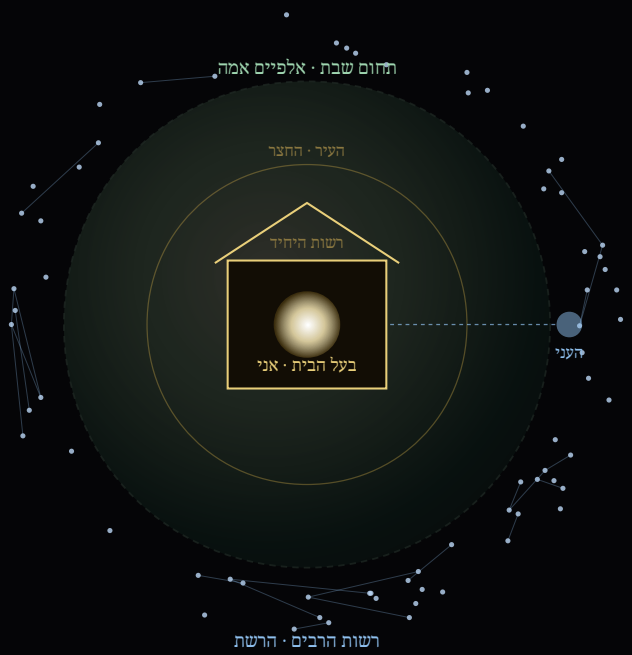

במרכז הבית ובעל הבית. סביבו החצר והעיר, ומעבר לתחום רשות הרבים, הרשת. העני עומד בחוץ ומחובר בקו דק לפתח.

§9 · שער הבית · מפת הרשת

ארבע רשויות לשבת

> ״אַרְבַּע רְשׁוּיוֹת לַשַּׁבָּת: רְשׁוּת הַיָּחִיד, וּרְשׁוּת הָרַבִּים, כַּרְמְלִית, וּמָקוֹם פָּטוּר״
>
> — תלמוד בבלי · שבת ו ע"א

הגמרא משרטטת מפה. אם תציב אותה ליד שרטוט של רשת מחשבים, תופתע כמה היא דומה. בכל רשת יש **רשת פנימית**, יש **אינטרנט**, ויש **אזור מפורז** באמצע, שבו שמים שרתים שצריכים לדבר עם שני הצדדים.

ארבע הרשויות · משל ונמשל

הרשות	ההגדרה בגמרא	ברשת
רשות היחיד	מקום מוקף מחיצות של עשרה טפחים, ולפחות ארבעה טפחים על ארבעה	LAN · הרשת הביתית. אתה המנהל
רשות הרבים	רחוב רחב שש עשרה אמה שרבים עוברים בו, ולשיטת רש"י ששים ריבוא	WAN · האינטרנט. כולם עוברים, אף אחד לא בעל הבית
כרמלית	לא בית ולא רחוב: שדה, ים, בקעה. אסורה מדרבנן	DMZ · אזור מפורז. גדר שחז"ל הוסיפו כדי לא להתבלבל
מקום פטור	מקום קטן מארבעה על ארבעה, גבוה משלושה	נקודת קצה זעירה, שאין לה מעמד של רשת

המלאכה האחרונה בל"ט מלאכות היא "המוציא מרשות לרשות". והתוספות כבר העירו שהיא "מלאכה גרועה", כי לכאורה לא נוצר שום דבר חדש. רק הועבר. ובכל זאת המסכת פותחת בה. כי בשבת השאלה הראשונה היא לא מה אתה יוצר. היא **מה אתה מוציא החוצה, ומה אתה מכניס פנימה**.

· העברת נתונים ·

הוצאה היא העברת מידע בין רשתות. בשבת סוגרים את הפורט.

◆ ציור לפרק §9 · מפת הרשתות של השבת

ארבע רשויות לשבת

רשות היחיד במרכז. סביבה הכרמלית, האזור המפורז. בחוץ רשות הרבים. החצים מסמנים את מה שאסור להעביר בשבת: מבפנים החוצה, ומבחוץ פנימה.

§ 10 · שער הבית · העירוב

רשת פרטית משותפת

ומה עושים כשרוצים שכמה בתים יהיו בית אחד? עושים **עירוב**. כל דיירי החצר משתתפים בפת אחת, מניחים אותה בבית אחד, וכל החצר נעשית רשות אחת. ובעירוב של עיר, מקיפים את כל השכונה ב"צורת הפתח", ופתאום רחוב שלם הוא בית אחד.

זה בדיוק מה שעושה רשת פרטית משותפת, VPN. מחשבים שפזורים בכל העולם מתחברים לרשת אחת, ומבחינת המערכת הם "בבית". הגבול לא בוטל. הוא **הורחב**, כך שכולם בפנים.

וזה סוד גדול על השבת: היא לא נועדה לנתק אותך מן הקהילה. היא נועדה לבנות קהילה כבית אחד. הפת המשותפת של העירוב היא בעצם הצהרה: **כולנו בעלי הבית של אותו בית**.

· עירוב ·

גבול שלא נשבר, אלא מתרחב עד שכולם בפנים.

§ 11 · שער הבית · הגבול

אלפיים אמה

גם מי שיוצא מביתו בשבת, יש לו תחום: אלפיים אמה מן המקום שבו קנה שביתה. זה בערך קילומטר. לא רואים את הקו הזה. אין שלט. ובכל זאת יהודי יודע בדיוק איפה הוא עובר. בשפה של היום זו **גדר וירטואלית**, geofence.

והנה הפלא. השבת נקראת "**נחלה בלי מצרים**":

> "כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת נוֹתְנִין לוֹ נַחֲלָה בְּלִי מְצָרִים... כְּיַעֲקֹב, דִּכְתִיב בֵּיהּ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה"
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיח ע"א

בלי גבולות. ובאותו יום עצמו יש לך תחום של אלפיים אמה. איך שניהם יחד? כי אין סוף שאין לו כלי נשפך ואובד. כדי לקבל אין סוף צריך **חגורה**. התחום הוא לא הקטנה של השבת. הוא הכלי שמחזיק אותה.

תחשוב על לייזר. אותו אור שבנורה רגילה מתפזר לכל הכיוונים, בלייזר מרוכז לקו אחד, ולכן הוא חותך פלדה. הצמצום הוא מה שנותן לו את הכח.

· הסוד ·

הגבול לא סותר את האין סוף. הוא מה שמאפשר לקבל אותו.

◆ ציור לפרק § 11 · אין סוף · תחום · בית

למעלה האור שאין לו גבול. באמצע החגורה, התחום. למטה הבית, שבו האור נאסף ונעשה שבת.

§ 12 · שער הבית · הגוון

כל אחד בצבע שלו

אור לבן נכנס למנסרה ויוצא קשת. האור אחד, הצבעים רבים. וכך השבת: אותה שבת לכולם, אותם הלכות, ובכל זאת כל אחד מקבל אותה בגוון אחר.

אחד מקבל את השבת דרך התפילה, השני דרך השולחן, השלישי דרך השינה, והרביעי דרך הלימוד. חז"ל אמרו שהשבת ניתנה לעונג, והעונג של כל אדם שונה. אין כאן היתר להמציא שבת חדשה, ההלכה אחת לכולם. יש כאן הזמנה לדעת **באיזה צבע האור נכנס אליך**.

ובלשון הקבלה: ששת הימים הם ששת הצבעים, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. והשבת היא האור הלבן שמכיל את כולם. לכן היא לא עוד צבע בקשת. היא **האור שלפני המנסרה**.

· שאלה ·

באיזה צבע נכנסת אליך השבת? שם תתחיל.

◆ ציור לפרק § 12 · מנסרה

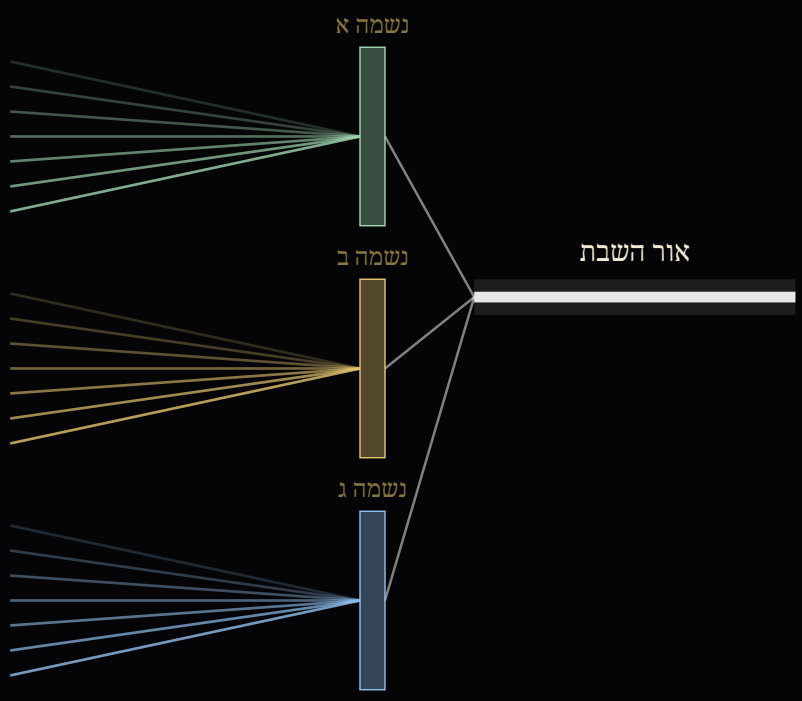

הגוון · העדכון האישי

אור אחד, צבעים רבים. השבת היא האור הלבן שלפני המנסרה. כל אדם מקבל אותה בגוון שלו.

§ 13 · שער הבית · האתגר

רשות הרבים החדשה

פעם רשות הרבים הייתה רחוב. היום היא נמצאת בכיס. מי שמחזיק טלפון מחובר, עומד בתוך רשות הרבים הכי גדולה שהייתה אי פעם: מיליארדי אנשים, בלי מחיצות, בלי גבול, בלי בעל בית.

וזה מסביר למה השבת של היום קשה יותר, וגם חשובה יותר. אפשר לשבת בבית, ליד שולחן ערוך, ולהיות **בחוץ**. העני של המשנה היה צריך לעמוד בפתח. היום אפשר לעמוד בפתח מתוך הספה.

ומי שמחובר כל השבת לרשת, עוד לא נכנס לשבת בכלל. הוא לא עבר את המעלית. הגוף שלו בבית, והוא עצמו עדיין בשוק.

הערה: המשל כאן הוא דרש להבנה ולא פסק הלכה. השימוש באינטרנט ובמכשירים חשמליים בשבת אסור על פי הפוסקים, ושאלות מעשיות יש לשאול מורה הוראה.

· הבחירה ·

הטלפון הוא רשות הרבים. כיבוי שלו הוא הדלקת נרות של הדור שלנו.

◆ ציור לפרק § 13 · שתי שבתות

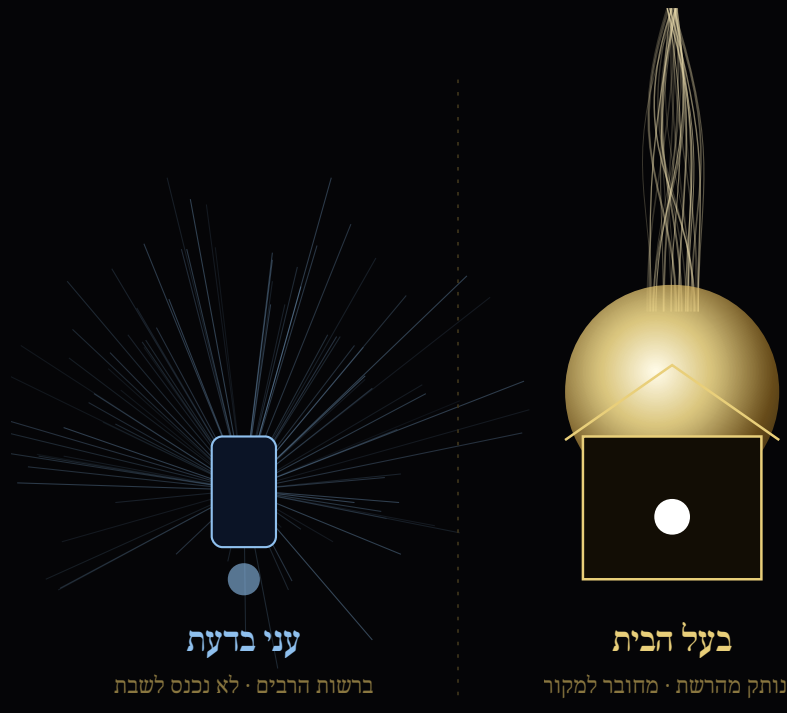

בעל הבית

מנותק מהרשת · מחובר למקור

עני בדעת

ברשות הרבים · לא נכנס לשבת

מימין, שבת שבה הרשת נשארת פתוחה: כל הזמן נכנס ויוצא מידע. משמאל, שבת סגורה: הבית מלא אור מבפנים.

§ 14 · שער הבית · כל הדעות

מה זה "מקור הברכה"

כל שיטה עונה על אותה שאלה מזווית אחרת: **איך השבת מברכת את השבוע**.

טבלת השיטות · מקור הברכה

המקור	מה הוא אומר	בשפה שלנו
תורה · בראשית ב, ג	"ויברך אלהים את יום השביעי ויקדש אותו"	היום הראשון שקיבל ברכה בשם
מכילתא · רמב"ן	זוכרים את השבת מאחד בשבת	השבוע כולו ספירה אל השבת
רש"י · בראשית ב, ב	העולם היה חסר מנוחה	המנוחה היא חלק מן הבריאה
אור החיים	העולם נברא לששה ימים, והשבת מחדשת	רישיון שמתחדש בכל שבוע
הזוהר · בשלח ויתרו	כל הברכות תלויות ביום השביעי	השרת שממנו יורד הכול
לכה דודי	"כי היא מקור הברכה"	השבת היא המקור, לא התחנה
מגלה עמוקות · מאורות נתן	מדת השבת היא מדת המלכות, מקור הברכה	השבת עצמה נותנת את השכר
הרמב"ם · שבת ל, טו	השבת היא האות שבין הקב"ה לבינינו	האות שמחבר את הרשת כולה

§ 15 · שער הבית · חתימה

השער במשפט אחד

השבת היא לא סוף השבוע. היא המקור שלו. בשבת מתנתקים מן הממסרים ומתחברים ישירות לסיב, נהר שיוצא מעדן אל הגן.

אבל כדי לקבל צריך לדעת מה הבית שלך. העני עומד בחוץ, ובעל הבית יודע מה בפנים. התחום הוא החגורה שמחזיקה את האין סוף, וכל אחד מקבל אותו בגוון שלו.

> ״כִּי אוֹת הִוא בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לְדֹרֹתֵיכֶם, לָדַעַת כִּי אֲנִי ה׳ מְקַדִּשְׁכֶם׳
>
> — שמות לא, יג

· במשפט אחד ·

מי שיודע מה ביתו ומאמין שכל מלאכתו עשויה, מתחבר ישר למקור הברכה.

· שער שני ·

שער הרצון

ל"ט מלאכות · רבי שמעון · מלאכת מחשבת · רעוא דרעוין · ענג

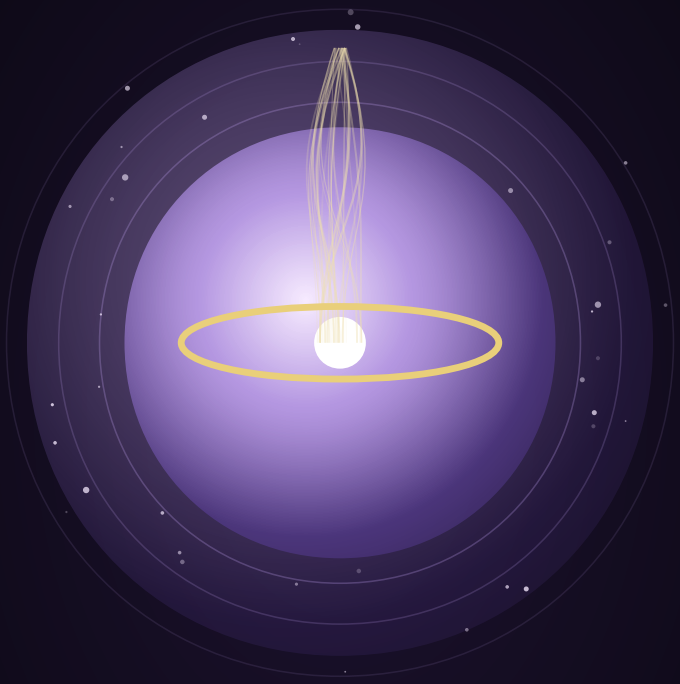

השבת לא נשארה רשימה של מעשים. רבי שמעון בר יוחאי יצא מן המערה וקנה אותה מחדש: לא המעשה קובע, אלא הרצון שמאחוריו. בשער הזה נעבור מעולם המעשה אל עולם הרצון, שהוא עולם האצילות, ונגלה ששם השבת נעשית ענג.

"מְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת אָסְרָה תּוֹרָה"

— תלמוד בבלי · חגיגה י ע"ב

· שער שני · לפני שמתחילים ·

בשבת לא בודקים מה עשית. בודקים מה רצית.

בשער הראשון בנינו בית. עכשיו נשאל מה קורה בתוכו. מה בעצם אסור בשבת? התשובה הפשוטה: ל"ט מלאכות. התשובה העמוקה: **רצון**.

התורה לא אסרה תנועה, לא אסרה מאמץ, ולא אסרה עייפות. אפשר לסחוב ספרים כבדים בתוך הבית כל השבת, ואפשר להדליק גפרור אחד ולחלל אותה. מה ההבדל? ההבדל הוא **מחשבה**. מלאכה שיש בה כוונה ותכלית.

בשער הזה נלך בעקבות רבי שמעון בר יוחאי, שבנה את הלכות השבת על הרצון. נראה איך זה מוביל ישר אל עולם האצילות, שהוא עולם הרצון. ונגלה למה דווקא שם, ברצון שמתבטל, נולד הענג.

ושים לב לפרדוקס שילווה את כל השער: מי שמבטל את רצונו, הוא דווקא מי שזוכה לרצון העליון. **שבטל רצונך**.

· שער שני · שער הרצון ·

מה יש בשער

§1 ל"ט מלאכות — המשכן — כט
§2 קריאה בלבד — המצב — ל
◆ ל׳ט פקודות כתיבה — ציור — ל
§3 שתים עשרה שנה ועוד שנה — המערה — לא
◆ שתים עשרה שנה ועוד שנה — ציור — לא
§4 מלאכת מחשבת — הכוונה — לב
§5 דבר שאינו מתכוון ופסיק רישיה — תוצאות לוואי — לג
§6 מלאכה שאינה צריכה לגופה — התכלית — לד
§7 שעון שבת — התזמון — לה
§8 רבי שמעון קנה את השבת — הרכישה — לו
◆ הבית שנקנה — ציור — לו
§9 שבטל רצונך — הביטול — לז
§10 עולם הרצון — העולם — לח
◆ ארבעה עולמות · עולם הרצון — ציור — לח
§11 רעוא דרעוין — השיא — לט
§12 וקראת לשבת ענג — העונג — מ
§13 עדן · נהר · גן — שלושה — מא
◆ עדן · נהר · גן — ציור — מא
§14 שלוש הסעודות — כל הדעות — מב
§15 שותפים במעשה בראשית — השותפות — מג
◆ שותפים בבריאה — ציור — מג
§16 השער במשפט אחד — חתימה — מד

· שער שני · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הרצון, בלשון הקודש ובשפה של היום

מצב קריאה בלבד READ-ONLY
מותר לקרוא, ליהנות, להשתמש. אסור לכתוב לעולם. בשבת העולם במצב קריאה בלבד.

פקודת כתיבה WRITE
כל אחת מל"ט המלאכות היא פעולה שמשנה את העולם ויוצרת בו משהו חדש.

כוונה INTENT
מלאכת מחשבת. רק פעולה שנעשתה בכוונה ובתכלית נחשבת מלאכה.

תוצאת לוואי SIDE EFFECT
דבר שאינו מתכוון. לפי רבי שמעון, מותר.

תוצאת לוואי ודאית GUARANTEED SIDE EFFECT
פסיק רישיה. אם התוצאה בטוחה, אי אפשר לומר שלא התכוונת.

תזמון מראש SCHEDULED TASK
שעון שבת. מה שהוגדר לפני השבת רץ מעצמו. "כאילו כל מלאכתך עשויה".

רכישה ACQUISITION
רבי שמעון "קנה" את השבת: לא שינה את הבית, אלא כתב מחדש את מה שמניע אותו.

הרשאת שורש ROOT ACCESS
רעוא דרעוין. במנחה של שבת נפתח רצון הרצונות, הדרגה הכי גבוהה.

חוויית משתמש UX
ענג. לא מה שהמערכת עושה, אלא איך זה מרגיש למי שבתוכה.

§1 · שער הרצון · המשכן

ל"ט מלאכות

> "אֲבוֹת מְלָאכוֹת אַרְבָּעִים חָסֵר אֶחָת"
>
> — משנה · שבת ז, ב

מאיפה הרשימה? הגמרא אומרת: כנגד מלאכות המשכן (שבת מט ע"ב). כל מה שהיה צריך כדי לבנות בית לשכינה, זה מה שאסור לעשות בשבת. כי בשבת **הבית כבר בנוי**. השכינה כבר בפנים. אין מה לבנות.

ל"ט מלאכות · שבע קבוצות

הקבוצה	המלאכות	מספר
סדר הפת	זורע, חורש, קוצר, מעמר, דש, זורה, בורר, טוחן, מרקד, לש, אופה	11
סדר הבגד	גוזז, מלבן, מנפץ, צובע, טווה, מיסך, עושה בתי נירין, אורג, פוצע, קושר, מתיר, תופר, קורע	13
העור והכתב	צד, שוחט, מפשיט, מולח, מעבד, ממחק, מחתך, כותב, מוחק	9
הבנין	בונה, סותר	2
האש	מכבה, מבעיר	2
הגמר	מכה בפטיש	1
ההעברה	מוציא מרשות לרשות	1
סך הכול		39 · מ' חסר אחת

המגלה עמוקות (באופן ל"ח) מוסיף רמז: ל"ט הוא **ט"ל**, טל. בשבת יורד הטל העליון וממלא את העולם, ולכן אין צורך לעבוד כדי להביא אותו.

· הכלל ·

בשבת לא בונים את המשכן. יושבים בתוכו.

§2 · שער הרצון · המצב

קריאה בלבד

לכל קובץ במחשב יש הרשאות. אפשר לפתוח אותו לקריאה ולכתיבה, ואפשר לפתוח אותו **לקריאה בלבד**. במצב הזה הכול פתוח, הכול נראה, אפשר ליהנות מכל מילה, ואי אפשר לשנות אפילו אות.

זו השבת. העולם כולו פתוח לפניך: האוכל, האור, המשפחה, התורה, השינה. מותר ליהנות מכל זה, וזו אפילו מצווה. אבל אסור **לכתוב** לעולם. אסור לשנות אותו, לבנות בו, ליצור בו משהו שלא היה.

למה? כי בשבת הקב"ה "שבת וינפש". הבריאה גמורה. ומי שכותב לקובץ גמור, אומר בעצם שהוא לא גמור. מי שעושה מלאכה בשבת מעיד שהעולם עדיין חסר. ומי ששובת מעיד ש"ויכלו השמים והארץ".

> "כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ"
>
> — שמות לא, יז

· עדות ·

השביתה היא עדות. אתה לא נח מן העולם. אתה מעיד שהוא גמור.

◆ ציור לפרק §2 · ל"ט פקודות כתיבה

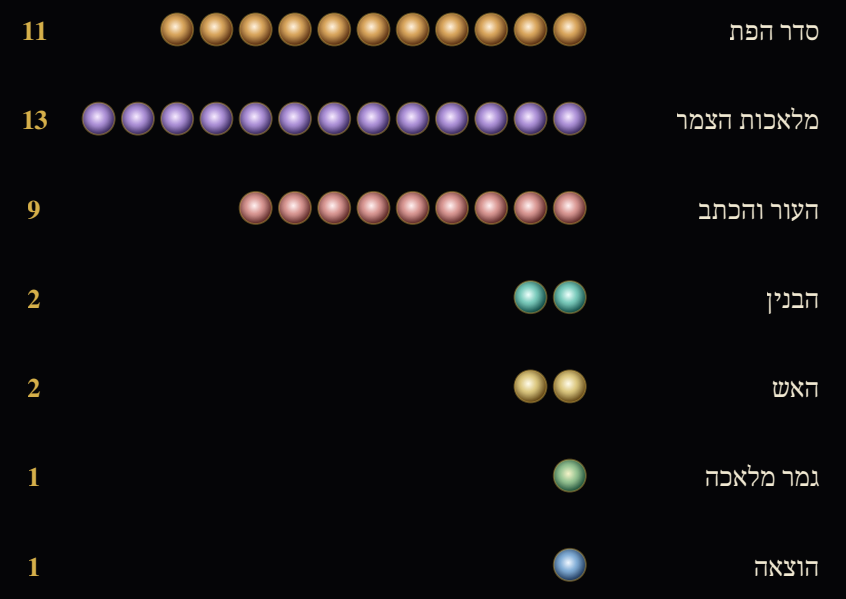

39 מלאכות · כנגד מלאכת המשכן

ארבעים חסר אחת, בשבע קבוצות. כל ריבוע הוא פעולה שמשנה את העולם. בשבת כולן כבויות, והעולם פתוח לקריאה בלבד.

§3 · שער הרצון · המערה

שתים עשרה שנה ועוד שנה

רבי שמעון בר יוחאי ובנו רבי אלעזר ברחו מן הרומאים והסתתרו במערה. שתים עשרה שנה. חרוב ומעיין, ותורה מבוקר עד ערב. כשיצאו וראו אנשים חורשים וזורעים, אמרו: "מניחין חיי עולם ועוסקין בחיי שעה". וכל מקום שנתנו בו עיניהם, נשרף מיד (שבת לג ע"ב).

יצאה בת קול: "להחריב עולמי יצאתם? חזרו למערתכם!". עוד שנה. שנים עשר חודש, כמשפט רשעים בגיהנם. ורק אז, כשיצאו בפעם השנייה, הבינו.

> ״בַּהֲדֵי פַּנְיָא דְּמַעֲלֵי שַׁבְּתָא חֲזוּ הָהוּא סָבָא דַּהֲוָה נָקֵיט תְּרֵי מַדְאנֵי אָסָא וְרָהֵיט בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת... חַד כְּנֶגֶד זָכוֹר וְחַד כְּנֶגֶד שָׁמוֹר. אֲמַר לֵיהּ לְבְרֵיהּ: חָזֵי כַּמָּה חֲבִיבִין מִצְוֹת עַל יִשְׂרָאֵל. יַתִּיבָא דַּעְתַּיְיהוּ׳
>
> — תלמוד בבלי · שבת לג ע"ב

זקן פשוט, שני ענפי הדס, ערב שבת. זה מה שיישב את דעתו של מי שלמד תורה שלוש עשרה שנה במערה. הוא ראה שהעולם הגשמי, האדמה, הריח, ההדס, יכול **לעלות**. שלא צריך לשרוף את העולם כדי להתקדש. צריך להעלות אותו.

· השנה השנייה ·

השנה הראשונה במערה לימדה לברוח מן העולם. השנה השנייה לימדה להעלות אותו.

◆ ציור לפרק §3 · שתים עשרה שנה ועוד שנה

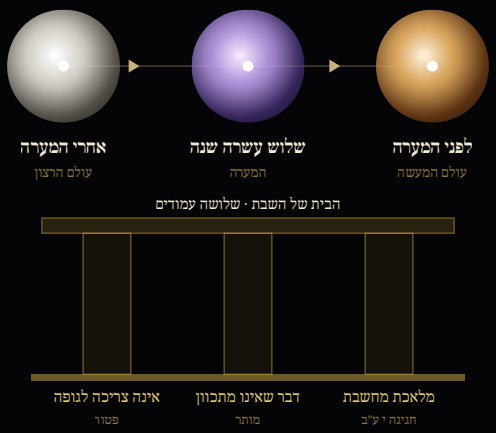

שתים עשרה שנה של אש שורפת, ועוד שנה אחת שבה האש נעשית אור. בסוף, ערב שבת, זקן עם שני הדסים: זכור ושמור.

§4 · שער הרצון · הכוונה

מלאכת מחשבת

> ״מְלֶאכֶת מַחֲשֶׁבֶת אָסְרָה תּוֹרָה״
>
> — תלמוד בבלי · חגיגה י ע"ב · בבא קמא כו ע"ב

שלוש מילים, ועליהן עומדת כל השבת. התורה לא אסרה כל פעולה. היא אסרה **מלאכה שיש בה מחשבה**. מלאכה שנעשית בכוונה, בדרך שאדם עושה אותה, ולשם התכלית שלה.

מתכנת יודע: קוד שנכתב בטעות, שורה שהודבקה בלי כוונה, הוא לא "התוכנה". התוכנה היא מה שהמתכנת **התכוון** לבנות. כך גם בשבת. התורה לא שופטת את התנועה של הידיים. היא שופטת את המחשבה שמפעילה אותן.

ומכאן הדרך פתוחה לרבי שמעון. אם המחשבה היא העיקר, אז השבת היא לא רק עולם של מעשים. היא עולם של **רצון**.

· היסוד ·

בחול שואלים מה עשית. בשבת שואלים מה חשבת.

§5 · שער הרצון · תוצאות לוואי

דבר שאינו מתכוון ופסיק רישיה

אדם גורר ספסל בחצר, ותוך כדי נעשה חריץ באדמה. האם הוא "חרש"? רבי יהודה אומר: אסור. רבי שמעון אומר: **דבר שאינו מתכוון מותר**. הוא לא רצה לחרוש. הוא רצה להזיז ספסל.

אבל יש גבול. אם התוצאה **ודאית**, אי אפשר לומר "לא התכוונתי". הגמרא קוראת לזה "פסיק רישיה ולא ימות": מי שחותך ראש של עוף ואומר שלא רצה שימות. כאן גם רבי שמעון מודה שאסור.

תוצאות לוואי · בשפת המערכות

המושג	מה הוא אומר	בשפה של מערכות
מלאכת מחשבת	רק פעולה מכוונת נחשבת מלאכה	רק פקודה שהמשתמש הריץ
דבר שאינו מתכוון	התוצאה לא רצויה ולא ודאית, מותר לפי רבי שמעון	תוצאת לוואי אפשרית
פסיק רישיה	התוצאה ודאית, אסור לכל הדעות	תוצאת לוואי מובטחת. היא חלק מן הפקודה
מלאכה שאינה צריכה לגופה	עושה את המלאכה, אבל לא בשביל התכלית שלה	הרצת פקודה בשביל משהו אחר ממה שהיא נועדה לו

רוב הראשונים פסקו כרבי שמעון בדבר שאינו מתכוון. וההלכה כולה נבנתה על היסוד שלו: **הרצון קובע**.

· הלקח ·

בשבת אחראים על מה שרוצים, ועל מה שבטוח שיקרה.

§6 · שער הרצון · התכלית

מלאכה שאינה צריכה לגופה

חופר גומא בשבת כי הוא צריך את העפר, ולא את הגומא. הוא עשה את המעשה, אבל לא בשביל התכלית שהמלאכה נועדה לה. רבי שמעון אומר: **פטור**. רבי יהודה אומר: חייב.

כל הדעות · מלאכה שאינה צריכה לגופה

השיטה	הפסק	הטעם
רבי יהודה	חייב	המעשה נעשה, ומלאכה היא מלאכה
רבי שמעון	פטור	מלאכה נמדדת בתכלית שלה, ולא במעשה לבד
התוספות ורוב הראשונים	כרבי שמעון	מלאכת מחשבת דורשת גם את התכלית
הרמב"ם · שבת א, ז	כרבי יהודה	די בכך שהתכוון למעשה
הפוסקים	פטור מדאורייתא ואסור מדרבנן	הגדר נשמר, והיסוד של רבי שמעון נשאר

שים לב לעומק: גם הרמב"ם שחולק, מודה שהמחשבה קובעת. המחלוקת היא רק **איזו מחשבה**. אצל רבי שמעון, השבת שואלת לא רק "האם רצית לעשות?" אלא "**בשביל מה** רצית?". זה כבר לא עולם של מעשה. זה עולם של תכלית.

· הלמה ·

רבי שמעון שואל לא רק מה עשית ולא רק מה רצית, אלא בשביל מה.

§7 · שער הרצון · התזמון

שעון שבת

בכל בית יהודי יש מכשיר קטן שאומר הכול: **שעון שבת**. מגדירים אותו ביום שישי, והוא מדליק ומכבה מעצמו כל השבת. אף אחד לא נגע בכלום.

במערכות מחשב קוראים לזה משימה מתוזמנת. מגדירים מראש, והיא רצה לבד. וזה בדיוק "**כאילו כל מלאכתך עשויה**". כל מה שהיה צריך להחליט, הוחלט ביום שישי. בשבת אתה רק נהנה.

וכאן יש לימוד נפלא. ערב שבת הוא זמן של **הגדרה**, ושבת היא זמן של **הרצה**. "מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת" (עבודה זרה ג ע"א). מי שהגדיר טוב בשישי, נכנס לשבת חופשי. מי שלא הגדיר, ימצא את עצמו כל השבת "מתקן הגדרות" בראש.

הערה: לשימוש בשעון שבת ובמכשירים מתוזמנים יש הלכות מפורטות, ויש לשאול מורה הוראה.

· ערב שבת ·

שישי הוא לא הכנה לשבת. הוא כתיבת התוכנה שתרוץ בה.

§8 · שער הרצון · הרכישה

רבי שמעון קנה את השבת

משל: יש בית ישן ומפואר שעומד למכירה. כולם מכירים אותו. הקירות עבים, החדרים גדולים. אבל מי שגר בו עד עכשיו השתמש בו רק כמחסן: רשימה ארוכה של מה אסור להזיז.

ובא קונה חדש. הוא לא הרס קיר אחד. הוא לא שינה אף חדר. הוא רק **הדליק את האור**, ופתאום כולם ראו שזה ארמון. זה מה שעשה רבי שמעון בשבת. ההלכות נשארו. ל"ט המלאכות נשארו. אבל הוא שינה את מה שמניע אותן: מעשה נעשה רצון.

בשפה של חברות: זו לא בנייה חדשה. זו **רכישה**. קונים חברה קיימת, משאירים את המוצר, וכותבים מחדש את המנוע שבתוכו. ולכן רבי שמעון הוא גם בעל הזוהר. מי שקנה את השבת מבחוץ, פתח את הסוד שלה מבפנים.

· הקנייה ·

רבי שמעון לא שינה את השבת. הוא הדליק בה את האור.

◆ ציור לפרק §8 · הבית שנקנה

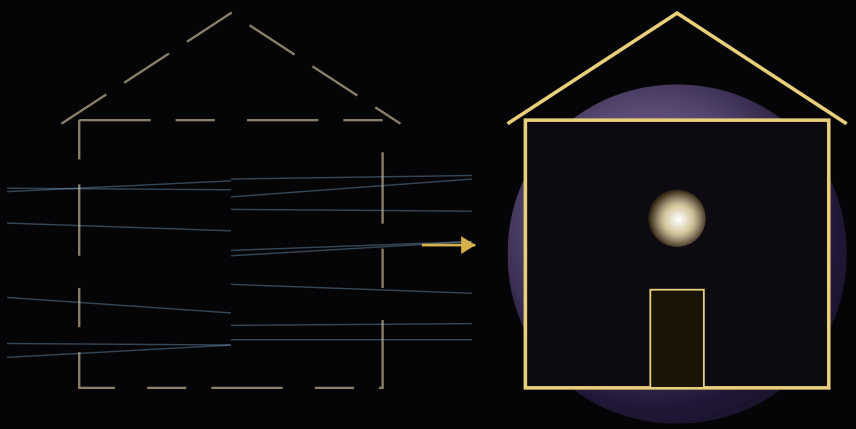

הבית הפרוץ

אין בעלים · כל אחד נכנס ויוצא

הבית הקנוי

חומה · שער · בעל הבית בפנים

מימין, השבת כרשימת מעשים: חדרים סגורים. משמאל, אותו בית אחרי הרכישה: אותם קירות, והכול מואר מבפנים ברצון.

§9 · שער הרצון · הביטול

שבטל רצונך

> ״עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנֶךָ, כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ. בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ, כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ״
>
> — משנה · אבות ב, ד

כל השבוע אתה מחליט. מה לקנות, מה לבנות, למי לענות. אתה מנהל המערכת. ובשבת אתה מוסר את ההגה. לא כי אין לך רצון, אלא כי אתה מבין שיש **רצון גבוה יותר**, ושהוא כבר סידר הכול.

ובדיוק כאן היסוד של השבת: **שבטל רצונך**. לא "תעשה מה שאתה רוצה ביום החופש". הפוך: תגיד לי מה לעשות. תאכל כי זו מצוה. תישן כי זה ענג שבת. תדבר כי זה כבוד שבת. הרצון הפרטי מתבטל, ומה שנכנס במקומו גדול לאין ערוך.

וזה מה שמחבר את השער הזה לשער העלייה ולשער המלכה. אין סוף שמצמצם את עצמו, שכינה שמתרחבת, אדם שמוותר על רצונו. **כל צד מוותר, ונהיים אחד**.

· הפרדוקס ·

מי שמבטל את רצונו בשבת, מקבל את הרצון העליון.

§ 10 · שער הרצון · העולם

עולם הרצון

בספר "עולם האצילות" ראינו שיש ארבעה עולמות, זה מעל זה: **עשיה**, עולם המעשה. **יצירה**, עולם הרגש. **בריאה**, עולם המחשבה. ומעל כולם **אצילות**, העולם העליון, עולם הרצון, שבו אין עדיין "אני" נפרד. רק רצון אחד.

ששת ימי המעשה חיים בעשיה. שם עובדים, בונים, מתקנים. השבת, לפי האר"י, מעלה את כל העולמות מדרגה אחרי מדרגה, עד שבמנחה של שבת הכול עולה למקום שאין בו מעשה בכלל. רק רצון.

ומכאן ההיגיון של רבי שמעון. אם השבת היא עלייה לעולם הרצון, ברור שההלכה שלה נמדדת ברצון. מי שעדיין חושב במעשים, לא עלה. ומי שחושב ברצון, **כבר שם**.

· העליה ·

מעשה, רגש, מחשבה, רצון. השבת עולה בכולם, עד הרצון.

◆ ציור לפרק 10 · ארבעה עולמות · עולם הרצון

עשיה, יצירה, בריאה, אצילות. השבת מעלה את האדם ממדרגה למדרגה, ממעשה אל רצון.

§ 11 · שער הרצון · השיא

רעוא דרעוין

יש רגע אחד בשבוע שהזוהר קורא לו "**רעוא דרעוין**", רצון הרצונות. זה זמן מנחה של שבת. השמש נוטה, השבת עומדת לצאת, ודווקא אז נפתח הרצון הכי עליון.

> "וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ ה' עֵת רָצוֹן, אֱלֹהִים בְּרָב חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ"
>
> — תהלים סט, יד · נאמר במנחה של שבת

בשפה של מערכות זו **הרשאת שורש**, root. רוב השבוע יש לך הרשאת משתמש רגיל. אתה יכול לבקש, אבל לא לגשת לכל מקום. במנחה של שבת נפתחת הגישה העמוקה ביותר. ולכן בדיוק אז מכניסים את הפסוק "עת רצון". לא במקרה.

והזוהר מוסיף שבזמן הזה נפטר משה רבינו. ולכן יש בו גם געגוע. הגישה הכי גבוהה נפתחת בדיוק כשמרגישים שהשבת עומדת לצאת. נחזור לזה בשער העלייה.

· עת רצון ·

מנחה של שבת: השעה שבה הרצון העליון פתוח לגמרי.

§ 12 · שער הרצון · העונג

וקראת לשבת ענג

> "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג... אָז תִּתְעַנַּג עַל ה'"
>
> — ישעיהו נח, יג-יד

שים לב לסדר. קודם "**עשות חפצך**", לוותר על הרצון הפרטי. ורק אחר כך "וקראת לשבת ענג". הענג לא בא במקום הביטול. הוא בא **ממנו**.

ספר יצירה אומר: "אין בטובה למעלה מענג, ואין ברעה למטה מנגע". אותן שלוש אותיות. ע-נ-ג בסדר אחד הוא השיא. נ-ג-ע בסדר הפוך הוא התהום. מה ההבדל? איפה עומדת העי"ן. כשהעין, המקור, בראש, יש ענג. כשהיא בסוף, יש נגע.

בשפה של היום זו **חוויית המשתמש**. המערכת אותה מערכת. אבל אם היא בנויה סביב המקור, היא תענוג. אם היא בנויה סביב האדם, היא עייפות.

· הסדר ·

קודם מוותרים על חפצך. אחר כך נולד הענג.

§ 13 · שער הרצון · שלושה

עדן · נהר · גן

ראינו בשער הבית: "ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן". עכשיו נראה שהפסוק הזה הוא בעצם סדר השבת כולה. שלוש הסעודות הן שלושת השלבים של הזרימה: מן הגן, דרך הנהר, אל עדן.

בליל שבת אנחנו בגן. השולחן, הנרות, הקידוש. זה "**חקל תפוחין קדישין**", שדה התפוחים הקדושים. בבוקר אנחנו עולים אל הנהר, אל הזרימה עצמה: "**עתיקא קדישא**". ובסעודה שלישית, "**סעודתא דזעיר אנפין**", בשעת רעוא דרעוין, כשהעלייה מגיעה לשיאה, מגיעים אל המקור.

וכך מתברר שהענג של השבת הוא לא דבר אחד. הוא מסע. מן הגן אל המקור. וכל סעודה היא תחנה.

ולמה אוכלים בכלל? מי שמחובר לדעת העליונה, למה הוא צריך לחם ודגים? כי השבת לוקחת את **החומר** ומעלה אותו. אוכלים לא בשביל עצמך. מבטלים את הרצון, ודרך הסעודה מקבלים את הדעת. מי שאוכל כך, מעלה את העולם כולו איתו.

· המסע ·

סעודה ראשונה בגן, שנייה בנהר, שלישית בעדן.

◆ ציור לפרק § 13 · עדן · נהר · גן

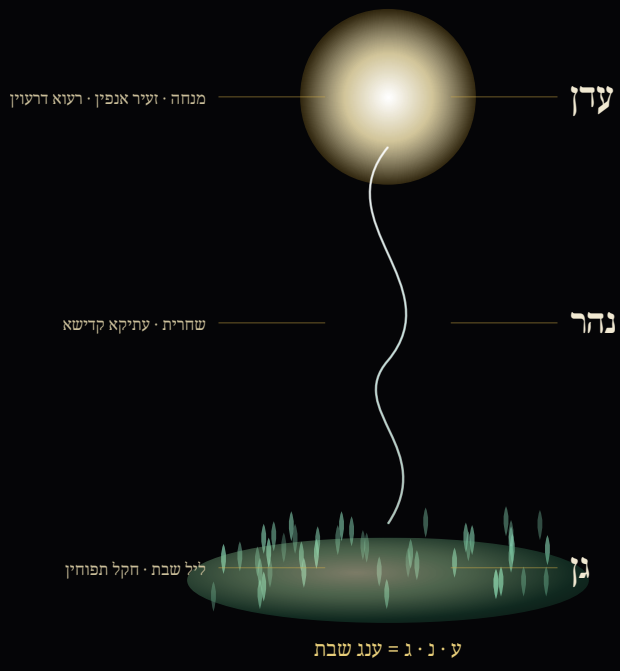

שלוש הסעודות כשלוש תחנות בזרימה: הגן בליל שבת, הנהר בבוקר, ועדן, המקור, בסעודה השלישית.

§ 14 · שער הרצון · כל הדעות

שלוש הסעודות

שלוש הסעודות · כל השיטות

המקור	ליל שבת	בוקר	סעודה שלישית
הגמרא · שבת קיז ע"ב	"היום" הראשון	"היום" השני	"היום" השלישי
הזוהר · יתרו	חקל תפוחין	עתיקא קדישא	זעיר אנפין
האר"י · הזמירות	אזמר בשבחין	אסדר לסעודתא	בני היכלא
משל הנהר	הגן	הנהר	עדן
מגלה עמוקות	אברהם	יצחק	יעקב
ענג	ג · גן	נ · נהר	ע · עדן

שלוש סעודות, שלוש אבות, שלוש אותיות של ענג. והמגלה עמוקות מוסיף שהסעודות הן כנגד שלושת האבות, ושמוסף הוא כנגד יוסף. ובאופן ל"ד הוא מוצא בלחם המשנה של שלוש הסעודות רמז ל**שם הוי"ה**.

· הכלל ·

כל סעודה היא מדרגה, ושלושתן יחד הן עלייה אחת.

§ 15 · שער הרצון · השותפות

שותפים במעשה בראשית

> ״כָּל הַמִּתְפַּלֵּל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְאוֹמֵר וַיְכֻלּוּ, מַעֲלֶה עָלָיו הַכָּתוּב כְּאִלּוּ נַעֲשָׂה שֻׁתָּף לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית״
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיט ע"ב

"ויכלו" נאמר בעמידה, ושוב בקידוש. ולמה דווקא בעמידה? כי אמירת "ויכלו" היא **עדות**. ועדות אומרים בעמידה. אנחנו עומדים ומעידים שהקב"ה ברא את העולם.

בשפה של היום, זו **חתימה דיגיטלית**. מסמך בלי חתימה יכול להיות כל דבר. מסמך חתום הוא מחייב. כל שבת, כשיהודי אומר "ויכלו", הוא חותם על הבריאה. ומי שחותם, נעשה שותף.

ושים לב: לא שותף שבנה, אלא שותף ש**העיד**. הקב"ה עשה את כל העבודה. אנחנו רק אומרים "זה גמור". זו השבת: כל מלאכתך עשויה, ואתה רק מעיד עליה.

· החתימה ·

כל קידוש הוא חתימה על הבריאה.

◆ ציור לפרק § 15 · שותפים בבריאה

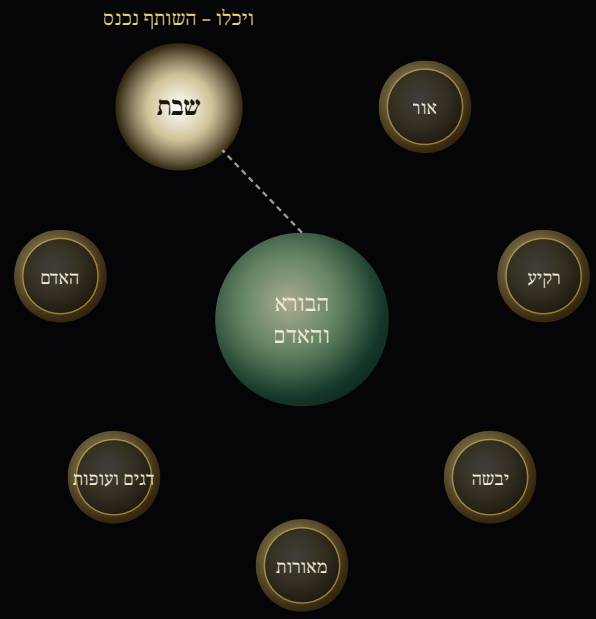

ששת ימי הבריאה עולים מדרגה אחר מדרגה עד השבת. ובשבת, באמירת "ויכלו", האדם מצטרף כשותף ומעיד.

§ 16 · שער הרצון · חתימה

השער במשפט אחד

השבת היא לא רשימה של מעשים. היא עולם של רצון. התורה אסרה רק מלאכת מחשבת, ורבי שמעון בנה על זה את כל השבת: מה שקובע הוא הרצון והתכלית.

ולכן מי שמבטל את רצונו עולה לעולם הרצון. שם, ברעוא דרעוין, נולד הענג: עדן, נהר, גן. ואפילו האוכל עולה, כי אוכלים לא בשביל עצמך.

> ״אָז תִּתְעַנַּג עַל ה׳ וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ״
>
> — ישעיהו נח, יד

· במשפט אחד ·

בשבת לא עושים. רוצים. ומי שמבטל את רצונו, זוכה לרצון הרצונות.

· שער שלישי ·

שער העלייה

מצב שבת · כאן ולא כאן · כגוונא · נשמה יתירה · זכור

בשבת אנחנו עולים. עולים, עולים, עד עולם האצילות. הגוף נשאר ליד השולחן, והנשמה למעלה. השער הזה הוא לב הספר: מה זה מצב שבת, איך ששת הצדדים נעשים אחד, למה כל מה שעושים בשבת הוא שבת, ואיך יורדים במוצאי שבת בלי לשכוח.

> ״כְּגַוְונָא דְּאִינּוּן מִתְיַחֲדִין לְעֵילָּא בְּאֶחָד, אוּף הָכִי אִיהִי אִתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרָזָא דְּאֶחָד״
>
> — זוהר · תרומה (ח״ב קלה ע״א)

אתה כאן.
ואתה לא כאן.

יש אנשים שמרגישים כל שבת כמו מי שנפל לעולם אחר. כאילו כל השבוע הם חיים בסרט, ופתאום, בהדלקת נרות, נפתחת דלת ומתגלה המציאות האמיתית. ובמוצאי שבת הם לא רוצים שהיא תצא. הם מחפשים אותה: **שבת, איפה את?**

זו לא הרגשה רומנטית. זה תיאור מדויק של מה שהמקובלים אומרים שקורה. לפי האר"י, בשבת כל העולמות עולים, מדרגה אחרי מדרגה. ומי ששומר שבת עולה איתם. הגוף נשאר ליד השולחן, והנשמה נמצאת בעולם האצילות. **כאן ולא כאן**.

יש סיפורי מדע בדיוני על אדם שמפוצל לשניים: אחד שחי בעולם אחד, ואחד שעובד בעולם אחר, וכל אחד מהם לא זוכר את השני. השבת היא בדיוק ההפך. אותו אדם עולה ויורד, **ולא שוכח**. המצוה הראשונה של שבת היא "זכור".

ומכאן כל ההתנהגות. אם אתה באמת למעלה, אז הבגדים הם בגדים של שם, האוכל הוא אוכל של שם, והדיבור הוא דיבור של שם. **הכול שבת**. בשער הזה נבין את המנגנון: כגוונא, הזיווג, הנשמה היתירה, ונלמד איך לרדת בלי לאבד.

· שער שלישי · שער העלייה ·

מה יש בשער

1 §מה זה מצב שבת הגדרה מט

2 §כל העולמות עולים העלייה נ

◆שלוש העליות של השבת ציור נ

3 §הגוף כאן, הנשמה שם כאן ולא כאן נא

4 §זכור · עולים ולא שוכחים המעלית נב

◆המעלית של השבת ציור נב

5 §שש נעשות אחד כגוונא נג

◆כגוונא · המנגנון ציור נג

6 §איך אין סוף פוגש כלי הזיווג נד

◆כל צד מוותר ציור נד

7 §נשמה יתירה הנשמה נה

8 §החיבור לבינה ולדעת בינה נו

9 §שבת, איפה את? הגעגוע נז

10 §נפלתי לעולם הזה הגר נח

11 §למה הבגדים, למה האוכל הכול שבת נט

12 §הדיבור עולה הדיבור ס

13 §תפילות החול עולות בשבת הסנכרון סא

◆תור הסנכרון ציור סא

14 §הרוח עולה אל הנשמה שני גנים סב

15 §עשרים ושש שעות התוספת סג

◆עשרים ושש שעות ציור סג

16 §משהו נשאר הבשמים סד

17 §לא מכבים מן השקע מלוה מלכה סה

18 §ששת אלפים מסלולים הזמן סו

◆ששת אלפים מסלולים ציור סו

19 §מה קורה למעלה, שעה אחרי שעה מפת השבת סז

20 §השער במשפט אחד חתימה סח

· שער שלישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער העלייה, בלשון הקודש ובשפה של היום

מצב שבת SABBATH MODE
מצב בתנור או במקרר שבו המכשיר ממשיך לעבוד, אבל בתבנית אחרת לגמרי. אותו אדם, מצב אחר.

סופרפוזיציה SUPERPOSITION
בעולם הקוונטי חלקיק יכול להיות בשני מצבים בבת אחת. בשבת: כאן ולא כאן.

שזירה ENTANGLEMENT
שני חלקיקים קשורים כך שמה שקורה לאחד משפיע מיד על השני. "חד לקבל חד": העולם שלמעלה מול העולם שלמטה.

קוהרנטיות COHERENCE
מחשב קוונטי עובד רק כשהוא מבודד מרעש. כל מגע מבחוץ "ממוטט" את המצב. כך השבת: כל מלאכה היא רעש שמפיל אותך למטה.

מעלית ELEVATOR
הדלקת נרות וקבלת שבת הן המעלית למעלה. ההבדלה היא המעלית למטה.

שדרוג זמני PREMIUM LICENSE
נשמה יתירה. יכולת נוספת שניתנת בערב שבת ונלקחת במוצאי שבת.

זמן חסד GRACE PERIOD
תוספת שבת. מוסיפים מן החול על הקודש, בכניסה וביציאה.

תור סנכרון SYNC QUEUE
תפילות החול שנאספו כל השבוע עולות בשבת בבת אחת.

שמירת מצב SAVE STATE
הבשמים בהבדלה. משהו מן הלמעלה נשאר איתך למטה.

יציאה מסודרת GRACEFUL SHUTDOWN
מלוה מלכה. לא מכבים את המחשב מן השקע. מלווים את המלכה החוצה.

§1 · שער העלייה · הגדרה

מה זה מצב שבת

בתנורים ובמקררים רבים יש כפתור שנקרא "**מצב שבת**". המכשיר לא נכבה. הוא ממשיך לעבוד. אבל הוא עובר לתבנית אחרת לגמרי: האורות לא נדלקים כשפותחים את הדלת, הצפצופים שותקים, והוא לא מגיב לכל נגיעה.

זו הגדרה מדויקת להפליא לאדם בשבת. הוא לא מפסיק לחיות. הוא אוכל, הולך, מדבר, ישן. אבל כל אלה רצים **בתבנית אחרת**. ההליכה לא כהליכת חול, הדיבור לא כדיבור חול, והאוכל לא כאוכל חול.

> ״וְכִבַּדְתּוֹ – שֶׁלֹּא יְהֵא מַלְבּוּשְׁךָ שֶׁל שַׁבָּת כְּמַלְבּוּשְׁךָ שֶׁל חוֹל... מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ – שֶׁלֹּא יְהֵא הֲלוּכְךָ שֶׁל שַׁבָּת כְּהֲלוּכְךָ שֶׁל חוֹל... וְדַבֵּר דָּבָר – שֶׁלֹּא יְהֵא דִּבּוּרְךָ שֶׁל שַׁבָּת כְּדִבּוּרְךָ שֶׁל חוֹל׳
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיג ע"א-ע"ב

הגמרא עוברת על כל המערכות: לבוש, הליכה, דיבור. כל אחת עוברת למצב שבת. לא כי אסור, אלא כי **אתה במקום אחר**. מי שנכנס לארמון לא הולך בו כמו ברחוב.

· מצב שבת ·

אותו אדם, אותו גוף, אותו בית. תבנית אחרת לגמרי.

§2 · שער העלייה · העלייה

כל העולמות עולים

האר"י הקדוש מלמד בשער הכוונות ובפרי עץ חיים שבשבת כל העולמות **עולים**. לא רק האדם. הכול: עשיה, יצירה, בריאה, ואפילו האצילות עצמה עולה למעלה ממקומה.

והעלייה הזאת לא קורית בבת אחת. היא מתחילה בערב שבת, ממשיכה בקבלת שבת ובתפילת ערבית, עולה שוב בשחרית ובמוסף, ומגיעה לשיא במנחה של שבת, ברעוא דרעוין. שלוש עליות, כמו שלוש הסעודות.

תחשוב על מעלית שקופה בבניין גבוה. בכל קומה העיר נראית אחרת. בקומה הראשונה רואים רחוב. בעשירית, שכונה. בחמישים, את כל העיר. ובקומה העליונה רואים את הים. **אותה עיר**. המבט השתנה, כי אתה במקום אחר.

ולכן התפילות של שבת שונות מתפילות החול. אין בהן בקשות. מי שנמצא למעלה לא מבקש. הוא **מודה**, מעיד, ושר.

· עולים ·

בשבת אתה לא רק נח. אתה עולה, קומה אחרי קומה, עד האצילות.

◆ ציור לפרק §2 · שלוש העליות של השבת

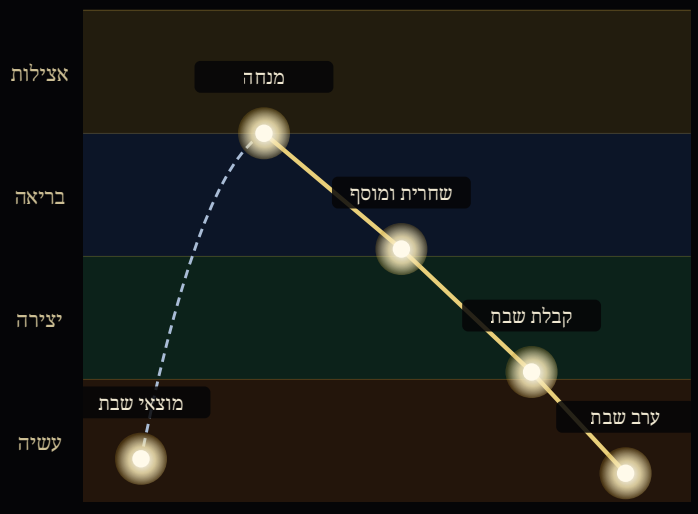

עולים · עולים · עולים · ויורדים בלי לשכוח

ארבעה עולמות, ועליהם קו הזמן של השבת. מערב שבת דרך הלילה והבוקר ועד המנחה, כל העולמות עולים. במוצאי שבת הם יורדים, והאדם יורד איתם, בלי לשכוח.

§3 · שער העלייה · כאן ולא כאן

הגוף כאן, הנשמה שם

בעולם הקוונטי יש תופעה שנשמעת כמו קבלה: **סופרפוזיציה**. חלקיק יכול להיות בשני מצבים בבת אחת. הוא לא "פה או שם". הוא פה **וגם** שם, עד הרגע שמשהו מבחוץ מודד אותו.

וזה בדיוק אדם בשבת. הגוף יושב ליד השולחן בבית. והנשמה בעולם האצילות. לא חצי פה וחצי שם. כולו פה, וכולו שם.

ויש עוד דבר שהמדע גילה: מחשב קוונטי עובד רק כשהוא **מבודד**. מקררים אותו כמעט לאפס המוחלט, עוטפים אותו ממגנטים ומרעש. כל מגע קטן מבחוץ "ממוטט" את המצב הכפול, והחלקיק נופל למצב רגיל. לזה קוראים איבוד קוהרנטיות.

עכשיו תבין למה מלאכה בשבת היא לא "עוד מעשה". היא **מדידה**. היא רעש מבחוץ שממוטט את המצב. ברגע שאתה כותב, בונה, מדליק, אתה נופל מן הלמעלה ללמטה. ומי ששומר שבת שומר על הבידוד, ונשאר בשני העולמות.

· הבידוד ·

השבת היא החדר המבודד שבו האדם יכול להיות בשני עולמות בבת אחת.

§4 · שער העלייה · המעלית

זכור · עולים ולא שוכחים

יש סיפורים על אדם שנכנס למעלית, והיא מפצלת אותו לשניים: אחד שחי למעלה, ואחד שחי למטה, וכל אחד לא יודע על השני. הסיפורים האלה מפחידים, כי הם מתארים אדם שאיבד את עצמו.

השבת היא מעלית הפוכה. היא לא מפצלת. היא **מאחדת**. אותו אדם עולה בהדלקת נרות, אותו אדם יורד בהבדלה, ומה שראה למעלה הוא לוקח איתו למטה.

> ״זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ״
>
> — שמות כ, ח

שים לב איך התורה פותחת את מצוות השבת: לא "שבות", לא "נוח". **זכור**. כל המצוה מתחילה בזיכרון. וכבר ראינו שהרמב"ן מסביר: לזכור את השבת בכל יום של השבוע, "אחד בשבת, שני בשבת". הזיכרון הוא החוט שמחבר את הקומה העליונה לקומה התחתונה.

ולכן מי שבאמת היה בשבת, לא חוזר ביום ראשון כאדם אחר. הוא הולך לעבודה, עונה לטלפונים, חותם על חוזים, וזוכר. משהו בו נשאר **שם**.

· ההפך ·

לא אדם מפוצל ששוכח. אדם אחד שעולה, יורד, וזוכר.

◆ ציור לפרק §4 · המעלית של השבת

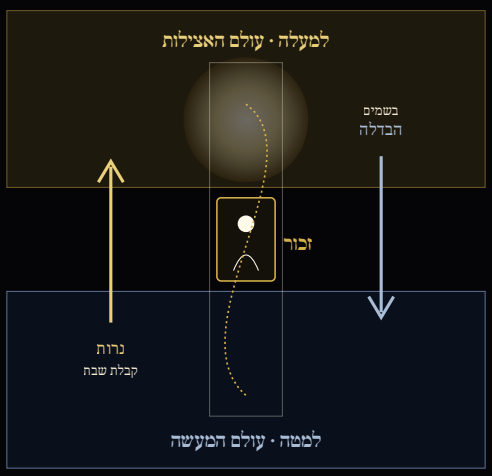

שתי קומות. למטה עולם המעשה, למעלה עולם האצילות. הנרות הם הכפתור למעלה, וההבדלה הכפתור למטה. החוט המוזהב שעובר בין הקומות הוא "זכור".

§5 · שער העלייה · כגוונא

שש נעשות אחד

> ״כְּגַוְונָא דְּאִינּוּן מִתְיַחֲדִין לְעֵילָּא בְּאֶחָד, אוּף הָכִי אִיהִי אִתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרָזָא דְּאֶחָד, לְמֶהֱוֵי עִמְּהוֹן לְעֵילָּא חַד לְקֻבֵּל חַד׳
>
> — זוהר · תרומה (ח"ב קלה ע"א) · נאמר בליל שבת

זה הקטע שאומרים בליל שבת לפני ברכו, והוא כל הסוד. "**כמו שהם מתייחדים למעלה באחד**": מי זה "הם"? ששת המדות, חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד. ששת הימים. ששת הצדדים של העולם. כל השבוע הם נפרדים, כל אחד עובד לבד.

ובשבת, כולם מתאחדים "באחד". ו"**כך היא מתייחדת למטה**": השכינה, המלכות, השבת, מתאחדת למטה באותו סוד. ואז: "**חד לקבל חד**". אחד מול אחד. העולם שלמעלה מול העולם שלמטה.

תחשוב על מנגנון שעון ענק. מאות חלקים עולים ויורדים, מסתובבים, נכנסים ויוצאים, כל אחד בקצב שלו. ופתאום, ברגע אחד, כולם ננעלים במקום, וכל המכונה נעשית **פס אחד** רציף. העיר שלמעלה ממופה מול העיר שלמטה, כמו מפה מול השתקפות שלה.

> ״רָזָא דְשַׁבָּת – אִיהִי שַׁבָּת דְּאִתְאַחֲדַת בְּרָזָא דְּאֶחָד לְמִשְׁרֵי עֲלָהּ רָזָא דְּאֶחָד״
>
> — זוהר · תרומה

· כגוונא ·

כל השבוע החלקים זזים לבד. בשבת הם ננעלים זה בזה ונעשים אחד, מול האחד שלמעלה.

◆ ציור לפרק §5 · כגוונא · המנגנון

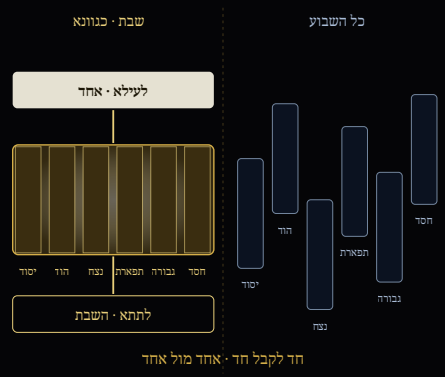

ששת החלקים, חסד עד יסוד, עולים ויורדים כל השבוע, כל אחד בקצב שלו. בשבת הם ננעלים לפס אחד. מעליהם העולם שלמעלה, מתחתיהם העולם שלמטה: אחד מול אחד.

§6 · שער העלייה · הזיווג

איך אין סוף פוגש כלי

והשאלה הכי גדולה: איך זה אפשרי? הקב"ה הוא **אין סוף**. השכינה, המלכות, היא **מצומצמת**, הספירה האחרונה, הכלי הקטן ביותר. איך אין סוף יכול להתאחד עם משהו מוגבל? איך אור בלי גבול נכנס לכלי?

והתשובה היא סוד השבת, וסוד כל זיווג: **כל צד מוותר**. האור מצמצם את עצמו, יורד ממקומו, כדי שהכלי יוכל להכיל אותו. והכלי מתרחב, עולה ממקומו, כדי להיות ראוי לאור. אף אחד מהם לא נשאר במקום שבו התחיל. ושניהם נפגשים באמצע.

בלשון המקובלים: כל השבוע המלכות עומדת "אחור באחור". בשבת היא עולה ונעשית "**פנים בפנים**". וזו לא עלייה של צד אחד. זו תנועה של שניהם.

וזה גם הלימוד לבית. כל זוג שרוצה להיות אחד, צריך לעשות אותו דבר: כל אחד מוותר, כל אחד עושה משהו גבוה יותר וגדול יותר מעצמו. ולכן חז"ל קבעו ש"**עונתן של תלמידי חכמים מליל שבת לליל שבת**" (כתובות סב ע"ב). הזיווג שלמטה הוא כגוונא של הזיווג שלמעלה.

· הסוד ·

אין סוף מצטמצם, הכלי מתרחב. כל צד מוותר, ונהיים אחד. זה סוד השבת, וזה סוד הבית.

◆ ציור לפרק §6 · כל צד מוותר

למעלה האור הגדול, שמצטמצם ויורד. למטה הכלי הקטן, שמתרחב ועולה. באמצע הם נפגשים, ונעשים אור אחד.

§7 · שער העלייה · הנשמה

נשמה יתירה

> ״נְשָׁמָה יְתֵרָה נִיתְּנָה בּוֹ בָּאָדָם בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת נוֹטְלִין אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ׳
>
> — תלמוד בבלי · ביצה טז ע״א · ריש לקיש

רש"י שם מסביר מה זה: "**רוחב לב** למנוחה ולשמחה, ולהיות פתוח לרווחה". לא עוד נשמה במובן של עוד אדם. עוד **רוחב**. עוד מקום. הלב נעשה גדול יותר.

בשפה של היום, זה שדרוג זמני. כל השבוע אתה עובד עם זיכרון רגיל ומעבד רגיל. בערב שבת מקבלים רישיון מתקדם: עוד זיכרון, עוד מהירות, עוד יכולת לקלוט. ופתאום דברים שבחול נראו מסובכים, נעשים פשוטים. אתה מבין יותר, אוהב יותר, שמח יותר.

ובמוצאי שבת הרישיון נלקח. ולכן יש הרגשה של חסר. מי שלא מרגיש אותה, כנראה לא השתמש ברישיון. ומי שמרגיש, יודע שהיה לו משהו.

· רוחב לב ·

הנשמה היתירה היא לא עוד נשמה. היא עוד מקום בלב.

§8 · שער העלייה · בינה

החיבור לבינה ולדעת

למה דווקא "**נשמה**"? כי לפי הקבלה יש באדם חמש מדרגות: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה. והנשמה מכוונת כנגד **הבינה**, האם העליונה. נפש היא כנגד המלכות, רוח כנגד ששת המדות, נשמה כנגד הבינה.

כלומר: בשבת נפתח לאדם חיבור ישיר אל הבינה. ביום חול אתה מבין דרך הרגש והמעשה. בשבת אתה מתחבר למקום שממנו ההבנה עצמה נובעת. ולכן התורה אומרת על השבת "**לדעת** כי אני ה' מקדשכם". הדעת היא החיבור בין הבינה לבין המדות. והשבת היא היום שבו החיבור הזה פתוח.

ובספר "עולם האצילות" ראינו: הבינה היא "**עלמא דחירו**", עולם החירות. משם יוצאת יציאת מצרים, ומשם החמישים שערים. השבת היא טעימה מאותו עולם: לא עבד של המעשה, אלא בן חורין של הרצון.

ומי שרוצה להיות מחובר לבינה, לדעת, ולתורה, צריך רק לדעת שבשבת **הצינור פתוח**. מה שבחול לוקח שעה ללמוד, בשבת נכנס ברגע.

· הצינור ·

נפש מן המלכות, רוח מן המדות, ובשבת נשמה מן הבינה.

§9 · שער העלייה · הגעגוע

שבת, איפה את?

> "יְדִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן... נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ"
>
> — ידיד נפש · רבי אלעזר אזכרי

רבי חנינא היה מתעטף בבגדיו ועומד בערב שבת ואומר: "בואו ונצא לקראת שבת המלכה". רבי ינאי היה לובש את בגדיו ואומר: "בואי כלה, בואי כלה" (שבת קיט ע"א). אלה לא אנשים שמחכים ליום חופש. אלה אנשים **שמתגעגעים**.

וזה סימן אמת. מי שמחכה לשבת רק כדי לנוח, לא מתגעגע אליה ביום שלישי. מי שהיה בה למעלה, מחפש אותה כל השבוע. כמו מי שחזר מבית אבא ומחכה לחזור. שמאי הזקן היה מוצא בהמה נאה ביום ראשון ואומר "זו לשבת" (ביצה טז ע"א). הוא לא קנה לשבת. הוא **חי** לשבת.

ולכן השאלה "שבת, איפה את?" היא לא חולשה. היא החוט של "זכור" שמושך מלמטה. כל יום בשבוע אנחנו אומרים בשיר של יום "היום יום ראשון **בשבת**", ומזכירים לעצמנו שהיא לא הלכה. היא רק מחכה.

· הגעגוע ·

מי שמתגעגע לשבת ביום שלישי, היה בה באמת.

§ 10 · שער העלייה · הגר

נפלתי לעולם הזה

> "גֵּר אָנֹכִי בָאָרֶץ, אַל תַּסְתֵּר מִמֶּנִּי מִצְוֹתֶיךָ"
>
> — תהלים קיט, יט

לפעמים, ביום ראשון בבוקר, יש הרגשה מוזרה: כאילו נפלת לעולם הזה בטעות. כאילו הבית האמיתי שלך הוא שם, בשבת, ופה אתה אורח. דוד המלך אמר את זה במילים: "גר אנכי בארץ".

אבל צריך להיזהר. העולם הזה הוא לא טעות. "לא תהו בראה, **לשבת** יצרה" (ישעיהו מה, יח). שים לב למילה: **לשבת**. העולם נברא כדי שישבו בו, כדי שיהיה בו בית. ואפשר לקרוא בזה רמז: העולם נברא כדי להביא אליו את השבת.

כלומר, השליחות שלך למטה היא לא גלות מן השבת. היא **הבאת השבת למטה**. מי שירד ביום ראשון וזוכר, הוא שליח. הוא לוקח את מה שראה שם ובונה ממנו בית כאן. וכשהעבודה הזאת תיגמר, יהיה "יום שכולו שבת".

· השליחות ·

לא נפלת לכאן בטעות. ירדת כדי להוריד את השבת.

§ 11 · שער העלייה · הכול שבת

למה הבגדים, למה האוכל

אם בשבת אתה באמת למעלה, אז הכול משתנה. לא כי יש כלל, אלא כי **זה המקום**. מי שהוזמן לארמון לובש בגדים של ארמון. מי שיושב ליד שולחן המלך אוכל מאכלי מלך. מי שעומד לפני המלכה מדבר בשפה של מלכות.

הכול שבת · מה משתנה ולמה

המערכת	בחול	בשבת	המקור
לבוש	בגדי עבודה	בגדים של מעלה	"שלא יהא מלבושך של שבת כמלבושך של חול" · שבת קיג ע"א
הליכה	מהירה, לעניין	נינוחה	"שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול" · שם
דיבור	עסקים, תכנונים	דיבור שעולה	"שלא יהא דבורך של שבת כדבורך של חול" · שם קיג ע"ב
מחשבה	מה עוד צריך	כל מלאכתך עשויה	רש"י · שמות כ, ט
אוכל	דלק לגוף	חומר שעולה	"וקראת לשבת ענג" · ישעיהו נח
שינה	מנוחה	ענג	"שינה בשבת תענוג" · אמרה עממית

וכל זה לא כדי להיראות. כל זה כדי **להתאים לאיפה שאתה**. כמו שבמעלית של בניין משרדים אתה מסדר את העניבה לפני שהדלת נפתחת בקומת ההנהלה.

· הכלל ·

מי שיודע שהוא למעלה, מתנהג כמו מי שלמעלה. הכול שבת.

§ 12 · שער העלייה · הדיבור

הדיבור עולה

למה דווקא הדיבור? כי הדיבור הוא הדבר הכי קרוב לנשמה. "ויהי האדם לנפש חיה", ותרגם אונקלוס: "לרוח ממללא", רוח מדברת. הדיבור הוא איפה שהנשמה פוגשת את העולם.

והמגלה עמוקות (באופן כ"ח) מביא מן הזוהר: בשבת הדיבור **עולה למעלה**, שש מדרגות, עד כסא הכבוד. ולכן אסור לדבר דברי חול בשבת. לא כי המילים רעות. כי המיקרופון מחובר לרמקול הראשי. מה שאומרים בשבת לא נשאר בחדר.

תחשוב על כנס שבו כל מה שאתה אומר בטלפון מוקרן על המסך הגדול. היית מדבר אחרת. וזו השבת: כל מילה **משודרת למעלה**. ולכן הזמירות, הדברי תורה, השיחה הטובה ליד השולחן, הם לא קישוט. הם השידור.

· השידור ·

בשבת כל מילה עולה. דבר כמו מי שמשדר לכסא הכבוד.

§ 13 · שער העלייה · הסנכרון

תפילות החול עולות בשבת

המגלה עמוקות (באופן כ"ז) מגלה דבר נפלא: התפילות שאדם מתפלל כל השבוע לא תמיד עולות מיד. הן ממתינות. ו**בשבת הן עולות כולן**. הנשמה היתירה מעלה אותן איתה. "עולת שבת בשבתו".

בשפה של היום, זה **סנכרון**. כל השבוע אתה עובד במצב לא מקוון. כותב, מתפלל, מבקש, ומה שכתבת נשמר בתור. ובשבת, כשהחיבור הישיר נפתח, כל התור עולה לענן בבת אחת.

ובאופן מ"ב, בשם ספר מעין החכמה: אליהו ורזיאל מעלים בשבת את התורה והמצוות של כל השבוע. כלומר, שום דבר לא הולך לאיבוד. מה שעשית ביום שלישי, אפילו אם נראה שלא נקלט, **מחכה לשבת**.

· התור ·

אף תפילה לא אבדה. היא רק חיכתה לשבת.

◆ ציור לפרק § 13 · תור הסנכרון

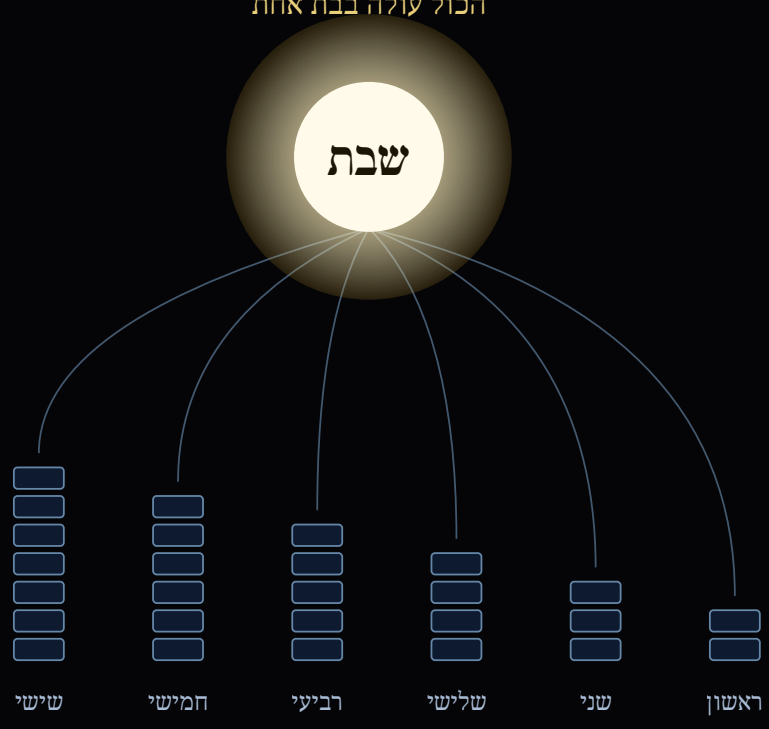

תפילות ומצוות שנאספו בתור כל השבוע

ששת הימים אוספים תפילות ומצוות בתור. בשבת נפתח הקו הישיר, והכול עולה בבת אחת למעלה.

§ 14 · שער העלייה · שני גנים

הרוח עולה אל הנשמה

באופן נ"ז מביא המגלה עמוקות את הזוהר בפרשת תרומה: יש שני גני עדן. **גן עדן התחתון**, ששם עומדת הרוח של האדם, ו**גן עדן העליון**, ששם עומדת הנשמה. ובכל שבת הרוח הולכת מגן עדן שלמטה ומתקשרת עם הנשמה שבגן עדן שלמעלה, ושתיהן עולות יחד לפני הקב"ה.

> "וְהָיָה מִדֵּי חׇדְשׁוֹ וּמִדֵּי שַׁבָּת בְּשַׁבַּתּוֹ יָבוֹא כָל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְפָנַי"
>
> — ישעיהו סו, כג

וזה בדיוק "כאן ולא כאן". יש בך חלק שנשאר למטה, ויש בך חלק שתמיד למעלה. כל השבוע הם רחוקים. ובשבת הם **מתחברים**. ושני הסדרים של לחם הפנים, שש מול שש, הם שני הגנים, אחד מול אחד.

· החיבור ·

בשבת החלק שלמטה פוגש את החלק שלמעלה, ושניהם עולים יחד.

§ 15 · שער העלייה · התוספת

עשרים ושש שעות

השבת מתחילה לפני השקיעה ונגמרת אחרי צאת הכוכבים. "**מוסיפין מחול על הקודש**" (יומא פא ע"ב). לא מחכים לשנייה האחרונה. נכנסים מוקדם, ויוצאים מאוחר.

המגלה עמוקות (באופן ל') מחשב: כשמוסיפים שעה לפני ושעה אחרי, השבת היא **עשרים ושש שעות** , כמנין שם **הוי"ה**. כלומר, התוספת היא לא רק זהירות. היא מה שהופך את השבת לשם ה' השלם.

בשפה של מערכות זה "**זמן חסד**". המנוי מתחיל לפני הזמן ונגמר אחרי הזמן, כדי שלא יהיה רגע של ניתוק. ובשולחן ערוך נפסק: "מאחרים להתפלל ערבית במוצאי שבת, כדי להוסיף מחול על הקודש" (אורח חיים רצג, א). **לא רוצים שתצא**. וזו הלכה.

· כ"ו ·

שעה לפני, שעה אחרי: עשרים ושש שעות, שם ה' שלם.

◆ ציור לפרק § 15 · עשרים ושש שעות

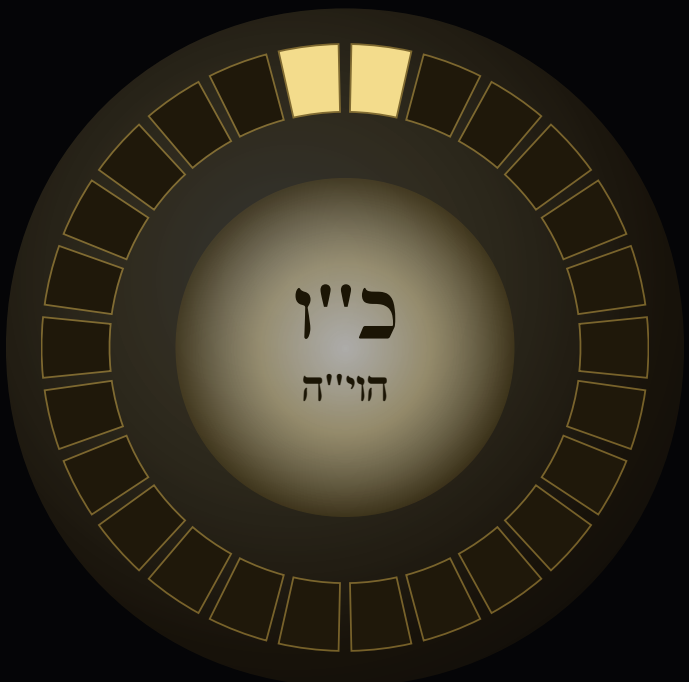

24 שעות · ועוד שעה בכניסה ושעה ביציאה

עשרים וארבע שעות של שבת, ועוד שעה של תוספת בכניסה ושעה ביציאה. ביחד כ"ו, כמנין שם הוי"ה.

§ 16 · שער העלייה · הבשמים

משהו נשאר

במוצאי שבת מברכים על הבשמים. למה? הראשונים כתבו: כדי **להשיב את הנפש**, שמצטערת על יציאת הנשמה היתירה (הובא בטור, אורח חיים רצז). הריח הוא הדבר היחיד שהנשמה נהנית ממנו בלי הגוף.

ובשפה של מחשבים, זו **שמירת מצב** . לפני שסוגרים את המשחק, שומרים. וכשתחזור, תמצא את עצמך במקום שעזבת. הבשמים הם הקובץ השמור של השבת. משהו מן הלמעלה נשאר איתך בירידה.

וזה ההבדל הגדול מן הסיפורים על האדם המפוצל. שם, ברגע שיורדים, הכול נמחק. כאן, **ריח השבת נשאר**. הוא נכנס עם האדם אל השבוע, ומזכיר לו בכל בוקר מאיפה הוא בא.

· הריח ·

הבשמים הם הזיכרון של השבת, שנשאר כשהיא יוצאת.

§ 17 · שער העלייה · מלוה מלכה

לא מכבים מן השקע

> ״לְעוֹלָם יְסַדֵּר אָדָם שֻׁלְחָנוֹ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵינוֹ צָרִיךְ אֶלָּא לְכַזַּיִת״
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיט ע״ב

מחשב טוב לא מכבים מן השקע. סוגרים תוכנה אחרי תוכנה, שומרים, ורק אז מכבים. לזה קוראים **יציאה מסודרת**. ומלוה מלכה היא בדיוק זה: לא מפילים את השבת בבת אחת. מלווים אותה החוצה, כמו שמלווים מלכה עד הפתח.

ונקראת הסעודה הזאת "**סעודתא דדוד מלכא משיחא**". ויש מסורת שיש באדם עצם אחת, הלוז, שנהנית רק מן הסעודה הזאת, ושממנה יקום האדם לתחיית המתים. כלומר: הסעודה של היציאה מן השבת מזינה את מה שבאדם **לא מת לעולם**.

· הליווי ·

את המלכה לא זורקים מן הבית. מלווים אותה, ושומרים ממנה משהו לשבוע.

§ 18 · שער העלייה · הזמן

ששת אלפים מסלולים

תחשוב על אולם באולינג עם **ששת אלפים מסלולים**, אחד לכל שנה בהיסטוריה של העולם. בכל מסלול מתגלגל כדור. ומי שעומד על הרצפה רואה אותם אחד אחרי השני: שנה ראשונה, שנה שנייה, וכך הלאה.

אבל מי שעומד **למעלה**, מעל האולם, רואה משהו אחר: כל הכדורים מתגלגלים באותו רגע. השנה הראשונה והשנה האחרונה קורות ביחד. זו המבט של "היה, הווה ויהיה", מבט שמעל הזמן.

והשבת היא הרגע שבו אנחנו עולים לגלריה. "**מעין עולם הבא**" (ברכות נז ע"ב). ובמשנה בתמיד: "מזמור שיר ליום השבת, לעתיד לבוא, ליום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים". בשבת אנחנו רואים לרגע את כל המסלולים בבת אחת, ומבינים שהכול כבר מכוון, שהכול כבר שלם. ושוב: כל מלאכתך עשויה.

· הגלריה ·

בשבת עולים מעל הזמן, ורואים שהכול כבר מתגלגל אל המקום הנכון.

◆ ציור לפרק § 18 · ששת אלפים מסלולים

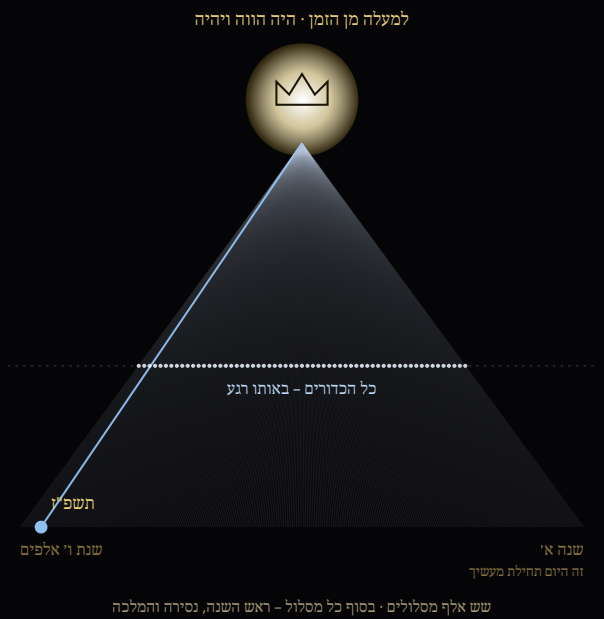

שש אלף מסלולים · בסוף כל מסלול – ראש השנה, נסירה והמלכה

מלמטה רואים שנה אחרי שנה. מלמעלה, מעל הזמן, כל ששת אלפים המסלולים מתגלגלים באותו רגע. השבת היא העלייה לגלריה.

§ 19 · שער העלייה · מפת השבת

מה קורה למעלה, שעה אחרי שעה

לוח העלייה של השבת

הזמן	מה קורה למעלה	מה אתה עושה	מצב המערכת
ערב שבת, אחר חצות	מתחילה ההכנה לעלייה	מסיים, מכין, טובל	הגדרת המשימות
הדלקת נרות	השבת נכנסת לבית	מדליקים ומקבלים	כפתור המעלית
קבלת שבת · כגוונא	ששת הצדדים מתאחדים, השכינה מתעטרת	לכה דודי, "בואי כלה"	החלקים ננעלים
ערבית וקידוש	עלייה ראשונה	"ויכלו" בעמידה	חתימה על הבריאה
סעודה ראשונה	חקל תפוחין	הגן, השולחן	ג של ענג
שחרית ומוסף	עלייה שנייה, "כתר יתנו לך"	תפילה של הודאה	נ של ענג
סעודה שנייה	עתיקא קדישא	הנהר, הזרימה	קליטה מלאה
מנחה	רעוא דרעוין, עלייה שלישית	"ואני תפלתי עת רצון"	הרשאת שורש
סעודה שלישית	זעיר אנפין	עדן, הגעגוע	ע של ענג
מוצאי שבת	העולמות יורדים	מאחרים, מבדילים, מריחים	שמירת מצב
מלוה מלכה	סעודתא דדוד מלכא משיחא	מלווים את המלכה	יציאה מסודרת

שמור את הלוח הזה. הוא **המפה של העלייה**, והוא מראה שהשבת היא לא יום אחד. היא מסע של עשרים ושש שעות, מן הגן אל עדן ובחזרה.

§ 20 · שער העלייה · חתימה

השער במשפט אחד

בשבת כל העולמות עולים, והאדם עולה איתם. הגוף כאן והנשמה שם, כמו חלקיק בשני מצבים, שנשאר כך כל עוד הוא מבודד מן הרעש של המלאכה.

בכגוונא ששת הצדדים ננעלים לאחד, אחד מול אחד. האין סוף מצטמצם והכלי מתרחב, כל צד מוותר ונהיים אחד. הנשמה היתירה מחברת לבינה ולדעת, ולכן הכול שבת: הבגדים, האוכל, הדיבור. ובמוצאי שבת יורדים, מריחים את הבשמים, ולא שוכחים.

> ״מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת – לֶעָתִיד לָבוֹא, לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים״
>
> — משנה · תמיד ז, ד

· במשפט אחד ·

בשבת אתה למעלה. תתנהג כמו מי שלמעלה, ותרד בלי לשכוח.

· שער רביעי ·

שער המלכה

בן זוג · מתנה טובה · השבת נותנת את השכר · עושר לפני ה' · כמלך בגדוד

השבת היא לא רק זמן. היא מלכה, כלה ובת זוג. ומי שמכבד אותה, היא עצמה משלמת לו. בשער הזה נלמד מה זה עושר שעומד לפני ה' ולא נעלם, ולמה המלך יושב באמצע הגדוד.

"בּוֹאוּ וְנֵצֵא לִקְרַאת שַׁבָּת הַמַּלְכָּה"

— תלמוד בבלי · שבת קיט ע"א

· שער רביעי · לפני שמתחילים ·

השבת יודעת לפנק.
והיא זוכרת.

בשער הקודם עלינו. ראינו איך ששת הצדדים נעשים אחד, ואיך כל צד מוותר כדי להתאחד. עכשיו נפגוש את מי שעומדת במרכז הזיווג הזה: **השבת המלכה**.

חז"ל לא דיברו על השבת כעל יום. הם דיברו עליה כעל אישה, כלה, מלכה, בת זוג. רבי חנינא יצא לקראתה. רבי ינאי קרא לה "כלה". והקב"ה אמר לה: "כנסת ישראל היא **בן זוגך**".

ומלכה יודעת להחזיר. המגלה עמוקות מביא פירוש שהוא הלב של השער הזה: **השבת בעצמה נותנת את השכר**. לא רק "שכר מצוה בהאי עלמא ליכא", אלא עושר שנשאר, עושר "לפני ה'". ויש הבדל עצום בין עושר כזה לבין עושר שבא ממקום אחר.

בשער הזה נעבור על המתנה, על בן הזוג, על המלאך הטוב, על שמאי והלל, על יוסף מוקיר שבי, ועל המלך שיושב באמצע הגדוד. ובסוף תקבל מדריך מעשי: איך מכבדים מלכה.

· שער רביעי · שער המלכה ·

מה יש בשער

1 § שבת המלכה — מלכה — עג

◆ שבת המלכה — ציור — עג

2 § "כנסת ישראל היא בן זוגך" — בן זוג — עד

3 § "מתנה טובה יש לי בבית גנזי" — מתנה — עה

4 § השבת בעצמה נותנת את השכר — השכר — עו

5 § לפני אלקים · לפני ה' — שני עשירים — עז

◆ שני עושרים — ציור — עז

6 § "וה' ברך את אברהם בכל" — מקור — עח

7 § יוסף מוקיר שבי — יוסף — עט

8 § נחלה בלי מצרים — בלי גבולות — פ

9 § "שתהא לשבת אחרת כך" — המלאכים — פא

10 § שמאי והלל — שני דרכים — פב

◆ שמאי והלל — ציור — פב

11 § כמלך בגדוד — המלך — פג

◆ כמלך בגדוד — ציור — פג

12 § חמישים קולות — הכתרה — פד

◆ ההכתרה — ציור — פד

13 § זכור ושמור — סטריאו — פה

14 § שלום בית — הבית — פו

◆ הבית המלא — ציור — פו

15 § חמדת ימים — חמדה — פז

16 § מדריך השבת שלך — מעשי — פח

17 § השער במשפט אחד — חתימה — פט

· שער רביעי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער המלכה, בלשון הקודש ובשפה של היום

מתנה GIFT · GRANT
"מתנה טובה יש לי בבית גנזי, ושבת שמה". לא שכר על עבודה. מתנה.

שכר DIVIDEND
מה שהשבת עצמה מחזירה למי שמכבד אותה. לא בונוס חד פעמי, אלא דיבידנד קבוע.

עושר ממונף LEVERAGE
עושר שבא מן הדין, מן הצפון. הוא גדל מהר, ויכול להתמוטט מהר. "לפני אלקים".

עושר יציב EQUITY
עושר שבא מן הרחמים, "לפני ה'". הוא נשאר. "ולא יוסיף עצב עמה".

חידוש אוטומטי AUTO-RENEW
המלאך הטוב אומר "יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך", והמלאך הרע עונה אמן בעל כרחו.

לחץ ארבעים LOW BATTERY
שמאי, שחיפש כל השבוע את הטוב לשבת. כל יום הוא היה במצב של הכנה.

מצב בטוח SAFE MODE
"כמלך בגדוד". המלך באמצע, מוקף שמירה מכל הצדדים.

שמע סטריאו STEREO
זכור ושמור בדיבור אחד. שני ערוצים, צליל אחד.

§1 · שער המלכה · מלכה

שבת המלכה

רבי חנינא היה מתעטף בבגדים נאים בערב שבת, עומד ואומר: "**בואו ונצא לקראת שבת המלכה**". רבי ינאי היה לובש את בגדיו ואומר: "**בואי כלה, בואי כלה**" (שבת קי"ט ע"א).

שתי הלשונות האלה, מלכה וכלה, הן לא שני שמות לאותו דבר. **מלכה** היא מי שמכבדים, שיוצאים לקראתה, שמתלבשים בשבילה. **כלה** היא מי שאוהבים, שמתאחדים איתה. השבת היא שתיהן. ולכן גם כבוד וגם ענג.

ומכאן ה"לכה דודי". "לכה דודי לקראת כלה, פני שבת נקבלה". בסוף השיר עומדים ומסתובבים אל הפתח, ואומרים "בואי כלה". זו לא שירה. זו קבלת פנים של מלכה שנכנסת עכשיו.

· מלכה וכלה ·

כבוד למלכה, ענג לכלה. השבת היא שתיהן.

◆ ציור לפרק §1 · שבת המלכה

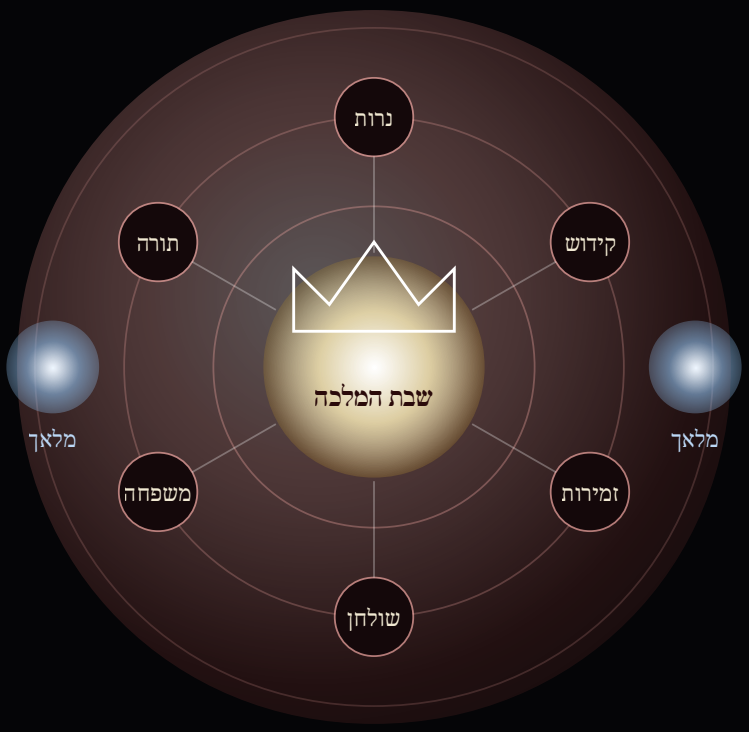

הכתר במרכז, וסביבו היום והלילה, הכבוד והענג. מי שיוצא לקראתה מקבל את פניה.

§2 · שער המלכה · בן זוג

"כנסת ישראל היא בן זוגך"

> "אָמְרָה שַׁבָּת לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, לְכֻלָּן יֵשׁ בֶּן זוּג, וְלִי אֵין בֶּן זוּג! אָמַר לָהּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל הֱיִא בֶּן זוּגֵךְ"
>
> — בראשית רבה יא, ח

ששת הימים באים בזוגות: ראשון ושני, שלישי ורביעי, חמישי ושישי. ורק השבת לבד. והקב"ה אומר לה: את לא לבד. **עם ישראל הוא בן הזוג שלך**.

וזה משנה את כל ההבנה. שבת היא לא משהו שעושים. היא **מישהי שפוגשים**. ויש לה ציפייה. היא מחכה כל השבוע לבן הזוג שלה. ומי שלא בא, היא לבד.

והמגלה עמוקות (באופן מ"ט) מוסיף: בשלוש הסעודות מקבלים את **שלושת הראשים**, "תלת רישין". כלומר, הזיווג הזה לא קורה ברגע אחד. הוא קורה שלוש פעמים, בשלוש קומות, כמו שראינו בשער העלייה.

· בן הזוג ·

השבת מחכה לך. אתה בן הזוג שלה.

§3 · שער המלכה · מתנה

''מתנה טובה יש לי בבית גנזי''

> ״מַתָּנָה טוֹבָה יֵשׁ לִי בְּבֵית גְּנָזַי, וְשַׁבָּת שְׁמָהּ, וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ לִתְּנָהּ לְיִשְׂרָאֵל – לֵךְ וְהוֹדִיעַ אוֹתָם״
>
> — תלמוד בבלי · שבת י ע״ב

שים לב: **מתנה** . לא שכר. לא חוב. לא משימה. ומתנה מבית הגנזים, מן האוצר הסגור של המלך. דבר שהיה שמור שם משׁשת ימי בראשית.

והגמרא ממשיכה: מכאן שמי שנותן מתנה לחברו צריך להודיע לו. כלומר, הקב"ה לא רק נתן את השבת. הוא רצה **שנדע** שזו מתנה. כי מי שמקבל משהו ולא יודע שהוא מתנה, מתייחס אליו כאל חובה.

והמגלה עמוקות (באופן מ') מסביר למה "טובה": כי בשבת מטטרון וסנדלפון, שני השרים, עוסקים בקשירת הכתרים, ומעלים את התפילות. המתנה היא לא רק היום. היא כל מה שקורה בו.

· המתנה ·

שבת היא לא מס על הזמן. היא מתנה מן האוצר, וצריך לדעת שזו מתנה.

§4 · שער המלכה · השכר

השבת בעצמה נותנת את השכר

כאן הלב של השער. המגלה עמוקות (באופן ג') מביא פירוש שלישי על השבת, והוא אחר מכל מה שראינו: **השבת בעצמה משלמת**. לא רק שמקיימים מצוה ומקבלים שכר בעולם הבא. השבת היא מקור של עושר, והיא מחזירה למי שמכבד אותה.

ומאיפה זה? מן הגמרא על יוסף מוקיר שבי, ועל העשירים: "**שבשאר ארצות במה הן זוכין? בשביל שמכבדין את השבת**" (שבת קיט ע"א). שאלו: במה זכו העשירים? והתשובה: בשבת. השבת יודעת לפנק.

תחשוב על השקעה. רוב ההשקעות מחזירות לך משהו ונגמרות. ויש השקעה אחת, נדירה, שמשלמת **דיבידנד קבוע** לכל החיים, ועוד יותר מזה: היא משלמת לפי כמה שאתה מכבד אותה, לא לפי כמה שהשקעת.

ולכן המגלה עמוקות לא מסתפק ב"תכבד את השבת כי זו מצוה". הוא אומר: תכבד אותה, כי **היא מכבדת אותך בחזרה**. היא לא לוקחת. היא נותנת.

· השבת יכולה לפנק ·

מי שמכבד את השבת, היא עצמה מחזירה לו. וזה לא נגמר.

§5 · שער המלכה · שני עשירים

לפני אלקים · לפני ה'

וכאן הסוד העמוק של הפירוש. יש **שני סוגי עושר**. יש עושר שבא מצד הדין, מ"אלקים", מן הצפון ("מצפון זהב יאתה"). והוא עושר אמיתי, אבל הוא בא ממקום של דין, ולכן הוא יכול להתהפך. היום יש, מחר אין.

ויש עושר שבא מצד הרחמים, מ"**הוי"ה**". והעושר הזה **עומד לפני ה'**. הוא לא תלוי במזל, לא בשוק, לא בעונה. והשבת, שהיא מדת המלכות שמקבלת מן הרחמים, נותנת עושר מן הסוג השני.

> "בִּרְכַּת ה' הִיא תַעֲשִׁיר, וְלֹא יוֹסֵף עֶצֶב עִמָּהּ"
>
> — משלי י, כב

"ולא יוסיף עצב עמה": עושר שלא מביא איתו דאגה. בשפה של היום, זה ההבדל בין **עושר ממונף**, שגדל מהר על חובות ונופל מהר, לבין **הון עצמי**, שנשאר שלך גם כשהשוק יורד. השבת לא נותנת מינוף. היא נותנת הון.

שני סוגי עושר

	לפני אלקים	לפני ה'
המדה	דין · גבורה	רחמים · תפארת
הכיוון	צפון	מקור הברכה
האופי	ממונף, מהיר	יציב, עומד
הסיכון	יכול להתהפך	"ולא יוסיף עצב"
דרך השבת	—	"בשביל שמכבדין את השבת"

· שני עושרים ·

יש עושר שבא ונעלם, ויש עושר שעומד לפני ה'. השבת נותנת את השני.

◆ ציור לפרק §5 · שני עושרים

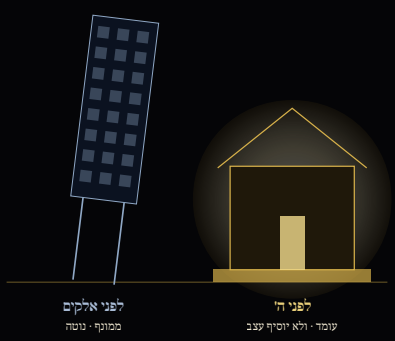

בצד אחד מגדל שגדל מהר על עמודים דקים, ונוטה. בצד השני בית שעומד על יסוד רחב. הראשון לפני אלקים, השני לפני ה'.

§6 · שער המלכה · מקור

"וה' ברך את אברהם בכל"

בהערות "מאורות נתן" על המגלה עמוקות (אות כ"ד) כתוב: מדת השבת היא **מדת המלכות**, והיא **מקור הברכה**. ועליה נאמר: "וה' ברך את אברהם **בכל**".

מה זה "בכל"? הגמרא בבבא בתרא (טז ע"ב) מביאה כמה דעות, ואחת מהן: "בת היתה לו לאברהם, ובכל שמה". והמקובלים, הרמב"ן על התורה ורבי יוסף ג'יקטילא בשערי אורה, מסבירים: "**בכל**" הוא כינוי למדת המלכות, הכלי שאוסף את כל הברכות ומחלק אותן הלאה.

כלומר: השבת היא "**בכל**". היא הכלי שבו נמצא הכול. מי שיש לו את השבת, יש לו "בכל". לא חסר לו שום דבר, כי הוא מחובר לכלי שמכיל את הכול.

· בכל ·

השבת היא הכלי שאוסף את כל הברכות. מי שמחובר אליה, יש לו הכול.

§ 7 · שער המלכה · יוסף

יוסף מוקיר שבי

בשכונה של יוסף מוקיר שבי (מכבד שבתות) גר גוי עשיר מאוד. החוזים אמרו לגוי: כל נכסיך יעברו ליוסף. הלך הגוי, מכר את כל נכסיו, קנה באבן יקרה אחת, ותפר אותה בכובעו. כשעבר על גשר, נשבה רוח, הפילה את הכובע לנהר, ודג בלע אותו.

בערב שבת הוציאו את הדג לשוק. שאלו: מי קונה בשעה כזו? אמרו: לכו אל יוסף מוקיר שבי, הוא תמיד קונה לשבת. קנה אותו, פתח, ומצא בו את האבן. ומכר אותה בשלושה עשר עליות של דינרי זהב (שבת קיט ע"א).

> "מַאן דְּיָזִיף שַׁבָּתָא – פָּרְעֵיהּ שַׁבָּתָא"
>
> בעברית: מי שלווה לכבוד שבת, השבת פורעת לו
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיט ע"א

מי שמלווה לשבת, השבת פורעת לו. לא אחר. לא מזל. **השבת עצמה**. זו בדיוק הפירוש השלישי של המגלה עמוקות. הגוי ניסה להעביר את העושר לנכס אחד, והשבת מצאה אותו גם בתוך הנהר.

· השבת פורעת ·

מי שמלווה לשבת, השבת בעצמה מחזירה לו.

§8 · שער המלכה · בלי גבולות

נחלה בלי מצרים

> ״כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת, נוֹתְנִין לוֹ נַחֲלָה בְּלִי מְצָרִים... שֶׁנֶּאֱמַר: וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ״
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיח ע"א

אברהם קיבל "קום התהלך בארץ לארכה ולרחבה", ויש לזה גבול. יצחק קיבל "כי לך ולזרעך אתן את כל הארצות האל", ויש לזה גבול. אבל יעקב קיבל "**ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה**". בלי גבול.

ומי שמענג את השבת מקבל את הנחלה של יעקב. למה דווקא יעקב? כי יעקב הוא **מדת התפארת**, הרחמים, האמצע. וזה בדיוק העושר "לפני ה'" שראינו. לא רק הרבה, אלא **בלי גבול**.

· בלי מצרים ·

ענג השבת נותן נחלה בלי גבולות, הנחלה של יעקב.

§9 · שער המלכה · המלאכים

"שתהא לשבת אחרת כך"

> "שְׁנֵי מַלְאָכֵי הַשָּׁרֵת מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם בְּעֶרֶב שַׁבָּת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵיתוֹ, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רַע... מַלְאָךְ טוֹב אוֹמֵר: יְהִי רָצוֹן שֶׁתְּהֵא לְשַׁבָּת אַחֶרֶת כָּךְ, וּמַלְאָךְ רַע עוֹנֶה אָמֵן בְּעַל כָּרְחוֹ"
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיט ע"ב

הפירוש הראשון של המגלה עמוקות (באופן א') עוסק בזה. מה שמכריע הוא **מה שהמלאכים רואים בבית**: נר דולק, שולחן ערוך, מטה מוצעת. ולפי זה הם קובעים את השבת הבאה.

בשפה של היום, זה **חידוש אוטומטי**. כמו מנוי שמתחדש לבד. אם השבת הזאת הייתה טובה, הבאה מתחדשת באותו מצב. ואפילו המלאך הרע חותם על החידוש, בעל כרחו.

ולכן ההכנה היא לא רק לשבת הזאת. היא **קובעת את המנוי**. מי שמכין שבת יפה, מקבל עוד אחת כמוה. וגם ההפך.

· החידוש ·

מה שהמלאכים מוצאים בבית השבוע, זה מה שיהיה שם בשבוע הבא.

§ 10 · שער המלכה · שני דרכים

שמאי והלל

> ״אָמְרוּ עָלָיו עַל שַׁמַּאי הַזָּקֵן: כָּל יָמָיו הָיָה אוֹכֵל לִכְבוֹד שַׁבָּת. מָצָא בְּהֵמָה נָאָה, אוֹמֵר: זוֹ לְשַׁבָּת. מָצָא אַחֶרֶת נָאָה הֵימֶנָּה, מַנִּיחַ אֶת הַשֵּׁנִיָּה וְאוֹכֵל אֶת הָרִאשׁוֹנָה. אֲבָל הִלֵּל הַזָּקֵן מִדָּה אַחֶרֶת הָיְתָה לוֹ, שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: בָּרוּךְ ה׳ יוֹם יוֹם׳׳
>
> — תלמוד בבלי · ביצה טז ע"א

שמאי חי כל השבוע **למען** השבת. כל יום היה בשבילו הכנה. הוא לא ידע מה יהיה מחר, ולכן כל מה שמצא, שמר. הלל חי כל השבוע **מתוך** השבת. הוא בטח שמחר יבוא טוב יותר, "ברוך ה' יום יום".

המגלה עמוקות (באופן ב') מסביר ששניהם צודקים: שמאי מצד הדין, הלל מצד החסד. ושניהם יחד הם השבת: **זכור** של שמאי, שזוכר כל יום; **ושמור** של הלל, ששומר בבטחון.

שתי דרכים לשבת

	שמאי	הלל
המדה	גבורה · דין	חסד
הכיוון	מן השבוע אל השבת	מן השבת אל השבוע
הרגש	הכנה, זהירות	בטחון, שמחה
הפסוק	"זכור את יום השבת"	"ברוך ה' יום יום"
בלשון היום	לחץ לקראת היעד	זרימה מן המקור

· שתי דרכים ·

אחד חי למען השבת, ואחד חי מתוכה. ושניהם שבת.

◆ ציור לפרק § 10 · שמאי והלל

שבעה ימים. שמאי מניח בצד כל יום את הטוב ביותר לשבת. הלל חי כל יום מתוך הבטחון שהשבת כבר כאן.

§ 11 · שער המלכה · המלך

כמלך בגדוד

המגלה עמוקות (באופן כ"ו) מביא משל מן הכתוב, "**כמלך בגדוד** " (איוב כט, כה), ומספר יצירה: **המלך יושב באמצע הגדוד**. מכל צד חיילים: מימין, משמאל, מלפנים, מאחור, מלמעלה, מלמטה. שישה צדדים. והמלך באמצע.

> ״שֵׁשׁ צְלָעוֹת לְשֵׁשׁ סִטְרִין... וְהֵיכַל הַקֹּדֶשׁ מְכֻוָּן בָּאֶמְצַע, וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כֻּלָּן״
>
> — ספר יצירה ד, ג

ששת הימים הם ששת הצדדים. והשבת היא **היכל הקודש שבאמצע** , שנושא את כולם. בלי האמצע, הצדדים מתפרקים. ועם האמצע, הם נעשים מבנה אחד. בדיוק כגוונא.

ובשפה של היום: זה **מצב בטוח** . כשהמערכת מגיעה למצב הזה, כל ההגנות פועלות, וכל מה שרץ, רץ סביב הלב. ולכן אומרים בשבת "וכל דינין מתעברין מנה": כל הדינים עוברים ממנה. המלך מוגן, ומי שאיתו, מוגן.

· האמצע ·

ששת הימים הם הגדוד, והשבת היא המלך שבאמצע.

◆ ציור לפרק § 11 · כמלך בגדוד

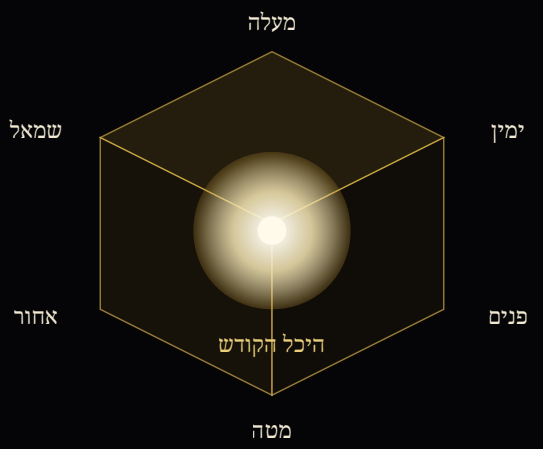

ששת הימים סביב · השבת באמצע

קובייה של שישה צדדים: ימין ושמאל, פנים ואחור, מעלה ומטה. ובלבה, היכל הקודש. ששת הימים סביב, השבת באמצע.

§ 12 · שער המלכה · הכתרה

חמישים קולות

איך מכתירים מלך? בעם. "**ברב עם הדרת מלך**". המלך לא ממנה את עצמו. הקולות של העם הם שעושים אותו מלך. וזה סוד השבת: בכל שבת אנחנו מכתירים את הקב"ה מחדש.

ולכן במוסף אומרים "**כתר יתנו לך**". והמגלה עמוקות (באופני כ"ה וכ"ו) מסביר: לח"ם בגימטריה שבעים ושמונה, שלוש פעמים שם הוי"ה, "יערכנו" הוא הכתר, והסעודות הן העריכה של שולחן המלך. כל ברכה, כל זמר, כל "אמן", הוא **קול בהכתרה**.

וכמו שהבינה יש בה חמישים שערים, כך השבת מכתירה דרך חמישים קולות. ומי שלא שר, לא נתן את הקול שלו. ומי ששר, הוא חלק מן ההכתרה.

· ההכתרה ·

בכל שבת מכתירים את המלך מחדש. והקול שלך הוא חלק מן הכתר.

◆ ציור לפרק § 12 · ההכתרה

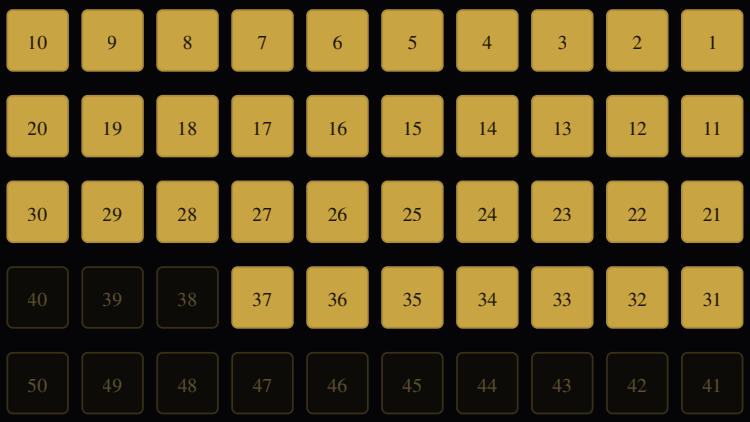

כל שבת – קול אחד בהמלכה

זכר למעשה בראשית – בכל קידוש, כמו בפעם הראשונה

חמישים קולות עולים מן השולחן, מן התפילה ומן הזמירות, ונפגשים בכתר אחד.

§ 13 · שער המלכה · סטריאו

זכור ושמור

> ״זָכוֹר וְשָׁמוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד נֶאֶמְרוּ – מַה שֶּׁאֵין הַפֶּה יָכוֹל לְדַבֵּר וְאֵין הָאֹזֶן יְכוֹלָה לִשְׁמֹעַ״
> — תלמוד בבלי · שבועות כ ע"ב

בלוחות הראשונים כתוב "זכור", ובשניים "שמור". והגמרא אומרת: שניהם נאמרו **בדיבור אחד**. פה אדם לא יכול לומר שתי מילים בבת אחת. והקב"ה אמר.

זה כמו **סטריאו**. שני ערוצים, שמאל וימין, שמתנגנים ביחד. מי ששומע רק אחד, שומע חצי. מי ששומע את שניהם, שומע צליל מלא, עם עומק.

והמגלה עמוקות (באופן כ"ג) מסביר: **זכור** הוא היום, הצד הזכר, התורה שבכתב. **שמור** הוא הלילה, הצד הנקבה, התורה שבעל פה. ובשבת שניהם נשמעים בבת אחת. וזה עוד פעם הזיווג: שני צדדים שנעשים צליל אחד.

· שני ערוצים ·

זכור ושמור, יום ולילה, כתב ובעל פה. בשבת שומעים את שניהם בבת אחת.

§ 14 · שער המלכה · הבית

שלום בית

> ״נֵר בֵּיתוֹ וְנֵר חֲנֻכָּה – נֵר בֵּיתוֹ עָדִיף, מִשּׁוּם שְׁלוֹם בֵּיתוֹ״
>
> — תלמוד בבלי · שבת כג ע"ב

אם יש לאדם כסף רק לנר אחד, נר שבת או נר חנוכה, הוא קונה נר שבת. למה? כי פרסומי ניסא חשוב, אבל **שלום בית** חשוב יותר. ונר שבת הוא שלום הבית.

ולמה האשה מדליקה? כי היא **עקרת הבית**, והשבת היא מדת המלכות, הצד הנקבה. האשה בבית היא כגוונא של השבת בעולמות. כשהיא מדליקה, היא פותחת את המעלית.

ומה שקורה בבית בשבת, משפיע על כל המשפחה. כמו כד ששופכים לתוכו מים, והוא מתמלא ומשפיע על מה שמסביב. השבת היא **הזמן של המשפחה**, ולכן הלחמים, הזמירות, הברכות על הילדים. זה הבית בשלמותו.

· נר הבית ·

נר שבת קודם לכל, כי הוא שלום הבית.

◆ ציור לפרק § 14 · הבית המלא

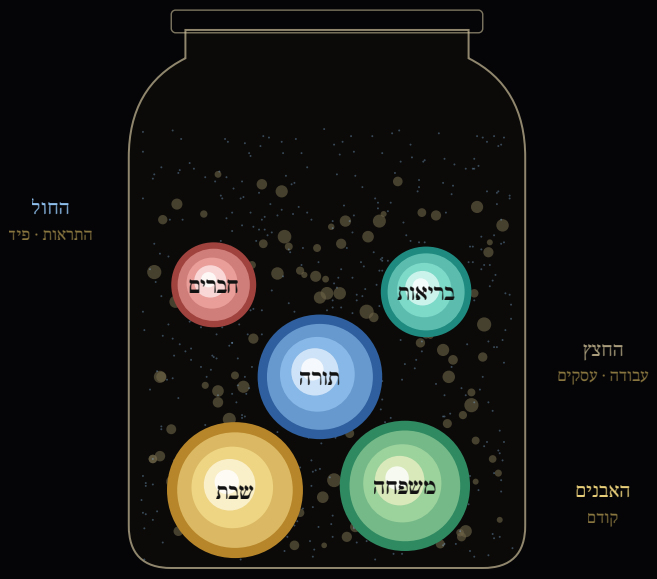

הנר במרכז, והאור שופע לכל בני הבית. מה שמתמלא בשבת, שופע אל כל השבוע.

§15 · שער המלכה · חמדה

חמדת ימים

בתפילת מוסף של שבת אומרים: "**חמדת ימים** אותו קראת". חמדה היא לא סתם אהבה. היא תשוקה. היא מה שאתה רוצה עוד ועוד.

ומאיפה זה? רש"י על "ויכל אלהים ביום השביעי": "מה היה העולם חסר? מנוחה. באת שבת, באה מנוחה". ויש שפירשו "ויכל" גם מלשון "נכספה **וגם כלתה** נפשי" (תהלים פד, ג), לשון חמדה וגעגוע. כלומר: ביום השביעי הקב"ה כביכול חמד את מה שברא.

וזו התשובה לשאלה "שבת, איפה את?". מי שמחפש אותה כל השבוע, נמצא בדיוק במקום של הקב"ה, שגם הוא **חמד** אותה. הגעגוע הוא לא סימן של חסרון. הוא סימן שאתה מבין מה זה.

· חמדת ימים ·

גם הקב"ה חמד את השבת. מי שמתגעגע אליה, מרגיש מה שהוא מרגיש.

§ 16 · שער המלכה · מעשי

מדריך השבת שלך

איך מכבדים מלכה · שבוע אחד

מתי	מה עושים	למה	המקור
כל יום	"היום יום ... בשבת"	זוכרים, סופרים מן השבת	רמב"ן · שמות כ, ח
כשמוצאים משהו טוב	"זו לשבת"	דרכו של שמאי	ביצה טז ע"א
יום חמישי	קניות לשבת	מלוים לשבת, והיא פורעת	שבת קיט ע"א
ערב שבת	טועמים מן התבשילים	"טועמיה חיים זכו"	תפילת מוסף
ערב שבת	בגדים נאים, רחיצה	יוצאים לקראת המלכה	שבת קיט ע"א · קיג ע"א
לפני השקיעה	מוסיפים מן החול	זמן חסד	יומא פא ע"ב
הדלקת נרות	נר הבית	שלום בית	שבת כג ע"ב
כניסה הביתה	נר, שולחן, מטה	המלאכים רואים, והמנוי מתחדש	שבת קיט ע"ב
הסעודות	לחם משנה, בשר, יין	ענג, ובשביל זה עושר	שבת קיח ע"א
מוצאי שבת	מאחרים ערבית, בשמים	לא רוצים שתצא	שו"ע או"ח רצג
מלוה מלכה	מסדרים שולחן	מלווים אותה החוצה	שבת קיט ע"ב

כל אחד מן הדברים האלה הוא **קטן**. וכולם יחד הם מה שהמגלה עמוקות קורא "מכבדין את השבת". ועל זה בדיוק השבת מחזירה.

§ 17 · שער המלכה · חתימה

השער במשפט אחד

השבת היא מלכה וכלה, ועם ישראל הוא בן הזוג שלה. היא מתנה מבית הגנזים, ומי שמכבד אותה, היא עצמה משלמת לו: לא עושר ממונף שבא מן הדין, אלא עושר שעומד לפני ה', "ולא יוסיף עצב עמה".

היא "בכל", הכלי שאוסף את כל הברכות. היא פורעת למי שמלווה לה, נותנת נחלה בלי מצרים, ומחדשת את עצמה לפי מה שהמלאכים מוצאים בבית. היא המלך שבאמצע הגדוד, ובכל שבת מכתירים אותה מחדש.

> ״מַאן דְּיָזִיף שַׁבְּתָא – פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא׳
>
> בעברית: מי שלווה לכבוד שבת, השבת פורעת לו
>
> — שבת קיט ע"א

· במשפט אחד ·

תכבד את השבת, והיא תכבד אותך. וזה עושר שלא נגמר.

· שער חמישי ·

שער השבת שלי

בהתאמה אישית · רצון · השקעה · ענג · משפחה · להיות אחד

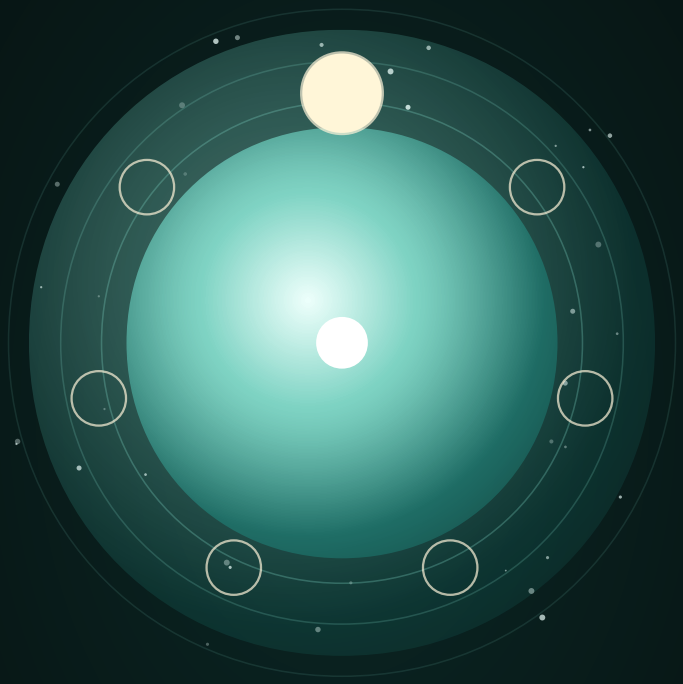

עד עכשיו ראינו מה קורה בשבת. בשער הזה נשאל מה השבת היא בשבילי. השבת היא אין סוף, ובכל זאת כל אחד יכול לעשות ממנה את השבת שלו: כמה שמשקיעים בה, כמה שפחות חושבים על שום דבר אחר, וכמה שמתחברים סביב השולחן, עם המשפחה ועם החברים.

> "וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם"
>
> — שמות לא, טז

· שער חמישי · לפני שמתחילים ·

השבת לא באה בגודל אחד.
היא נתפרת לפי המידה שלך.

ראינו את השבת מלמעלה: מקור הברכה, עולם הרצון, העלייה לאצילות, המלכה. עכשיו נרד אל השולחן שלך. השאלה של השער הזה פשוטה: **מה זה השבת שלי?**

התורה לא אומרת רק "ושמרו את השבת". היא אומרת "**לעשות** את השבת". את השבת עושים. היא קדושה מעצמה, אבל כמה ממנה נכנס אל הבית, זה תלוי במי שעושה אותה.

ולכן השער הזה מעשי. נדבר על רצון ולא על "לא לעשות כלום", על השקעה שמתחילה כבר ביום שישי, בחמישי, ואפילו ביום ראשון, על ענג שפירושו לא לחשוב על שום דבר אחר, ועל המשפחה, שהיא הבסיס של הכול.

ושים לב לכלל שילווה את כל השער: **השבת יודעת מי משקיע בה**. מה שנותנים לה, היא מחזירה, ויותר.

· שער חמישי · שער השבת שלי ·

מה יש בשער

1 §לא חצי פנסיון הרצון צד

2 §מראש מקדם נסוכה אין סוף צה

3 §לעשות את השבת האישי צו

◆הגדרות השבת שלי ציור צו

4 §מי שטרח בערב שבת ההשקעה צז

5 §מיום ראשון מדרגות צח

◆כמה שמשקיעים ציור צח

6 §השבת יודעת מי משקיע בה התשואה צט

7 §כל המענג את השבת הענג ק

8 §פחות מחשבות, יותר ברכה העדכון קא

9 §הקו המשפחתי הבסיס קב

10 §לוותר, להתרחב, להתחבר ההתרחבות קג

◆השולחן · המשפחה · החברים ציור קג

11 §לנתק את כל העולם, ולהיות אחד האחדות קד

12 §השער במשפט אחד חתימה קה

· שער חמישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער השבת שלי, בלשון הקודש ובשפה של היום

התאמה אישית PERSONALIZATION
אותה שבת לכולם, וכל אחד מכוון אותה לפי הבית, המשפחה והדרך שבה גדל.

פרופיל PROFILE
המנהג שלך. "הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם": הקו המשפחתי שקובע איך נראית השבת שלך.

הכול כלול ALL-INCLUSIVE
מלון שבו לא עושים כלום. השבת היא לא זה: היא עולם הרצון, וצריך לרצות.

הפקדה DEPOSIT
כל מה שמשקיעים לכבוד שבת: בגד, מאכל, טרחה, מחשבה.

תשואה RETURN
"מאן דיזיף שבתא, פרעיה שבתא": השבת מחזירה את מה שהשקיעו בה.

הורדה מראש PRE-DOWNLOAD
הכנה מיום שישי, מחמישי או מראשון, כך שבשבת הכול כבר מוכן.

סגירת תהליכים CLOSE BACKGROUND APPS
לא לחשוב על שום דבר אחר. כשהראש פנוי, רוחב הפס פנוי לעדכון.

רשת NETWORK
המשפחה במרכז, החברים סביבה, וכולם מחוברים לאותו מקור.

סנכרון SYNC
להיות אחד: "אתה אחד ושמך אחד, ומי כעמך ישראל גוי אחד".

§1 · שער השבת שלי · הרצון

לא חצי פנסיון

יש מי שחושב ששבת היא יום של "לא לעשות כלום". כמו חצי פנסיון במלון: ארוחת בוקר, ארוחת ערב, ובאמצע שוכבים. אבל זו לא השבת של רבי שמעון בר יוחאי.

ראינו בשער הרצון: רבי שמעון לימד שבשבת עולים לעולם האצילות, והתורה אסרה רק "**מלאכת מחשבת**" (חגיגה י ע"ב). כלומר, הכול תלוי במחשבה וברצון. ואם השבת היא עולם הרצון, אז הדבר הראשון שהיא מבקשת הוא **לרצות**.

במלון אתה מקבל מה שהמלון החליט. בשבת אתה מקבל לפי מה שרצית. מי שרוצה מעט, מקבל שבת של מנוחה. מי שרוצה הרבה, מקבל שבת של עלייה. זה הפשט של עולם הרצון: הרצון הוא המפתח.

> "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג"
>
> — ישעיהו נח, יג

· הכלל ·

השבת היא לא חבילת נופש. היא עולם הרצון, וצריך לרצות.

§2 · שער השבת שלי · אין סוף

מראש מקדם נסוכה

השבת היא אין סוף. איך יודעים? כי היא קדמה לעולם. בלכה דודי אנחנו שרים: "**מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה**". השבת נבראה אחרונה במעשה, אבל עלתה ראשונה במחשבה.

וחז"ל אמרו שאלפיים שנה קודם בריאת העולם הייתה **התורה**. "ואהיה אצלו אמון, ואהיה שעשועים יום יום" (משלי ח, ל). יומו של הקב"ה הוא אלף שנה, ושני ימים הם אלפיים שנה (בראשית רבה ח, ב; מדרש תהלים צ). חשוב לדייק: חז"ל אמרו את האלפיים על התורה. על השבת נאמר שהיא "במחשבה תחילה", עוד לפני כל מעשה.

ושים לב למילה "**שעשועים**". מה שהיה לפני העולם הוא ענג. ולכן גם השבת, שקדמה במחשבה, היא ענג. מי שמענג את השבת, נוגע במה שהיה לפני הבריאה.

> ״לְקִרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה, מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה״
> — לכה דודי · רבי שלמה אלקבץ

· הדיוק ·

התורה קדמה לעולם אלפיים שנה. השבת קדמה לכל מעשה, במחשבה.

§3 · שער השבת שלי · האישי

לעשות את השבת

השבת היא אין סוף, ודווקא בגלל זה היא יכולה להיות **שלי**. דבר מוגבל מתאים רק למידה אחת. דבר אין סופי מתאים לכל מידה.

בשפה של היום זו **התאמה אישית**. אותה מערכת לכולם, וכל אחד מכוון אותה לעצמו. אחד מתחבר דרך השירים, אחד דרך הלימוד, אחד דרך האוכל, אחד דרך השינה, ואחד דרך הילדים סביב השולחן. כולם בתוך אותה שבת.

והתורה אומרת את זה במפורש: "**לעשות את השבת** לדרתם". לא רק לשמור, אלא לעשות. ובכל דור, ובכל בית, השבת נעשית קצת אחרת. "הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם" (ביצה ד ע"ב): כל אחד ממשיך את השבת שקיבל בבית שבו גדל.

· השבת שלי ·

אותה שבת לכולם, וכל אחד עושה ממנה את השבת שלו.

◆ ציור לפרק §3 · הגדרות השבת שלי

אותה שבת, וכל אחד מכוון אותה: בגדים, אוכל, שירים, לימוד, משפחה, חברים. במרכז, המקור האחד.

§4 · שער השבת שלי · ההשקעה

מי שטרח בערב שבת

> "מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת, יֹאכַל בְּשַׁבָּת"
>
> — תלמוד בבלי · עבודה זרה ג ע"א

אפשר להשקיע בשבת מעט. רק בשבת עצמה, להגיע לשולחן, לשמוע קידוש, לנוח. וגם זה טוב, וגם כך מקבלים: מתחברים, ומקבלים עדכון.

אבל השבת היא עולם הרצון, ולכן אפשר להשקיע בה **עוד לפני שהיא באה**. הגמרא מספרת איך גדולי האמוראים טרחו בעצמם לכבוד שבת: רבא מלח דג, רב חסדא חתך סלק, רבה ורב יוסף ביקעו עצים, רבי זירא הדליק את האש, ורב נחמן בר יצחק נשא בכתפו את הכלים אל הבית ומן הבית (שבת קיט ע"א). ואמרו: "מצוה בו יותר מבשלוחו" (קידושין מא ע"א).

ולמה דווקא בעצמם? כי מי שטורח בעצמו, **מתכונן לארח ולהתארח**. הוא לא רק מכין אוכל. הוא מכין את עצמו לפגוש את המלכה. ומי שהגדיר הכול ביום שישי, נכנס לשבת חופשי.

· הכלל ·

השבת מתחילה ממי שמכין אותה.

§5 · שער השבת שלי · מדרגות

מיום ראשון

כמה זמן אפשר להשקיע בשבת? הגמרא מספרת על שמאי הזקן: "**כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת**. מצא בהמה נאה, אומר: זו לשבת. מצא אחרת נאה הימנה, מניח את השנייה ואוכל את הראשונה" (ביצה טז ע"א). כל השבוע שלו היה הכנה לשבת.

והמכילתא אומרת על "זכור את יום השבת": "**תהא זוכרו מאחד בשבת**, שאם נזדמן לך חפץ יפה, תהא מתקינו לשבת". ועוד: "לא תהא מונה כדרך שהאחרים מונים, אלא תהא מונה לשם שבת" (מכילתא יתרו, בחודש ז; רמב"ן שמות כ, ח). ולכן אנחנו אומרים בכל יום: "היום יום ראשון **בשבת**".

מדרגות ההשקעה בשבת

המדרגה	מתי מתחילים	מה מקבלים
שבת בלבד	עם כניסת השבת	חיבור ועדכון. גם מעט הוא הרבה
ערב שבת	מיום שישי	"מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת"
מחמישי	יום לפני הערב	הבית מוכן, והראש כבר בשבת
כשמאי	מיום ראשון	כל השבוע "זו לשבת"
השיא	כל השבוע חושבים רק על שבת	לא צריך מאמץ נוסף. כל מלאכתו עשויה

· השיא ·

מי שכל השבוע חושב רק על שבת, מגיע אליה בלי מאמץ. זו המדרגה הגבוהה ביותר.

◆ ציור לפרק §5 · כמה שמשקיעים

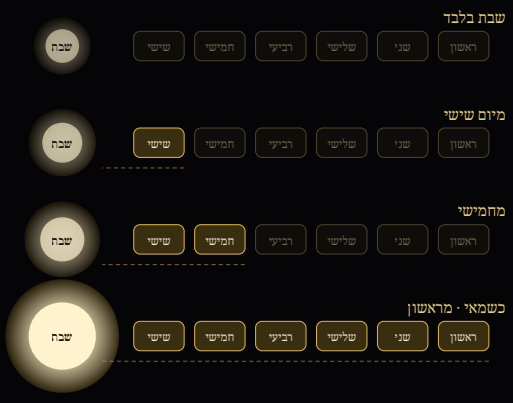

השבוע כולו מימין לשמאל, מראשון עד שבת. כמה שמתחילים מוקדם יותר, כך האור של השבת גדול יותר.

§6 · שער השבת שלי · התשואה

השבת יודעת מי משקיע בה

> ״מַאן דְּיָזִיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא׳
>
> בעברית: מי שלווה לכבוד שבת, השבת פורעת לו
>
> — תלמוד בבלי · שבת קיט ע"א

מי שלווה לכבוד שבת, השבת עצמה פורעת לו. הגמרא מספרת על **יוסף מוקיר שבי**, שהיה קונה לכבוד שבת את הדג היקר ביותר בשוק. בתוך הדג נמצאה מרגלית, והוא התעשר ממנה. ואמר לו אותו זקן: מי שמלווה לשבת, השבת פורעת לו.

זה בדיוק הפירוש השלישי של המגלה עמוקות שראינו בשער המלכה: **השבת בעצמה נותנת את השכר**. היא לא רק יום שבו מקבלים. היא נותנת. "השבת יכולה לפנק".

ובשפה של היום: זו ההשקעה עם התשואה הבטוחה ביותר. מה שנותנים לשבת לא הולך לאיבוד. **השבת יודעת מי משקיע בה**, והיא מחזירה, ויותר.

· התשואה ·

מה שנותנים לשבת, השבת פורעת.

§7 · שער השבת שלי · הענג

כל המענג את השבת

> ״כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת, נוֹתְנִין לוֹ מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִתְעַנַּג עַל ה׳ וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ״
> — תלמוד בבלי · שבת קיח ע"ב

מה זה לענג את השבת? בגדים יפים, אוכל טוב, שינה. כל אלה הם ענג. אבל יש עוד מדרגה, עמוקה יותר. ההלכה אומרת: **דיבור של חול אסור, והרהור מותר** (שבת קנ ע"א). מותר לחשוב בשבת על העסקים, ורק אסור לדבר עליהם.

ובכל זאת, השולחן ערוך מוסיף: "**ומכל מקום משום ענג שבת, מצוה שלא יחשוב בהם כלל**, ויהא בעיניו כאילו כל מלאכתו עשויה" (שולחן ערוך, אורח חיים שו, ח). כלומר, הענג של השבת הוא לא רק מה שעושים. הוא מה **שלא חושבים**.

ומאיפה זה? מן המכילתא על "ועשית כל מלאכתך": וכי אפשר לאדם לעשות את כל מלאכתו בששה ימים? אלא, שבות **כאילו כל מלאכתך עשויה** . וכך פירש רש"י (שמות כ, ט): "כשתבוא שבת, יהא בעיניך כאילו כל מלאכתך עשויה, שלא תהרהר אחר מלאכה".

· הענג ·

לענג את השבת: לא לחשוב על שום דבר אחר.

§8 · שער השבת שלי · העדכון

פחות מחשבות, יותר ברכה

כל מי שעדכן פעם טלפון יודע: אם פתוחות עשרים אפליקציות, העדכון לא נכנס. צריך **לסגור את התהליכים ברקע**. רק כשהמכשיר פנוי, העדכון יורד.

כך גם בשבת. כמה שפחות חושבים על שום דבר אחר, יותר מקבלים עדכון. כל מחשבה על עבודה, על כסף, על מה שצריך לעשות במוצאי שבת, תופסת "רוחב פס". ומי שסוגר את כולן, מקבל את כל הברכה.

ומכאן הקשר לנשמה היתירה: "נשמה יתירה נותן הקב"ה באדם ערב שבת" (ביצה טז ע"א). העדכון הגדול של השבוע נכנס דווקא אל מי ש**פינה לו מקום**. ומי שכל השבוע חושב רק על שבת, מגיע אליה כשהכול כבר פנוי. הוא לא צריך להתאמץ בכלל.

ענג השבת · שלוש מדרגות

המדרגה	ההלכה	מה קורה בפנים
דיבור של חול	אסור · "ודבר דבר"	המילים נשארות בחול
הרהור בעסקים	מותר מעיקר הדין	הראש עוד עובד ברקע
לא לחשוב כלל	מצוה משום ענג שבת	הכול פנוי. העדכון יורד

· החשבון ·

פחות מחשבות, יותר עדכון. יותר עדכון, יותר ברכה.

§9 · שער השבת שלי · הבסיס

הקו המשפחתי

כל אחד עושה את השבת בדרך שלו, בדרך שבה גדל. אבל לכל הדרכים יש **בסיס אחד: המשפחה**. השבת עוברת מדור לדור דרך הקו המשפחתי. הניגון של סבא, המאכל של סבתא, הנוסח של הקידוש.

ולמה דווקא המשפחה? כי נר שבת ניתן "**משום שלום ביתו**" (שבת כג ע"ב). והגמרא אומרת שכשאדם חוזר מבית הכנסת בליל שבת, מלווים אותו שני מלאכים. אם הם מוצאים נר דולק, שולחן ערוך ומיטה מוצעת, המלאך הטוב אומר: "יהי רצון שתהא לשבת אחרת כך" (שבת קיט ע"ב).

ומה שמחזיק את הקו המשפחתי הוא **שלוש הסעודות**. ליל שבת, בוקר, וסעודה שלישית. ראינו בשער הרצון שהן גן, נהר ועדן. וכאן נוסיף: הן גם שלוש פעמים שבהן המשפחה יושבת יחד, סביב אותו שולחן.

· הבסיס ·

כל אחד בדרכו, והבסיס הוא המשפחה.

§ 10 · שער השבת שלי · ההתרחבות

לוותר, להתרחב, להתחבר

ראינו בשער העלייה את סוד הזיווג: האין סוף מצמצם את עצמו, השכינה מתרחבת, **וכל צד מוותר**. מה שקורה למעלה, קורה גם סביב השולחן.

חשוב מאוד להשקיע בזה, ובפרט בזמן הזה: **לוותר על עצמנו** . לוותר על הדעה, על המקום, על הצדק הקטן. **להתרחב**, ולפתוח את השולחן גם לחברים ולאורחים. "גדולה הכנסת אורחים" (שבת קכז ע"א). ומי שמכין את עצמו לארח, מתכונן גם להתארח אצל המלכה.

בשפה של היום זו **רשת** . המשפחה היא הצומת שבמרכז, החברים מתחברים אליה, וכולם יחד מחוברים לאותו מקור. כמה שהרשת רחבה יותר, כך זורמת בה יותר ברכה.

· הכלל ·

מי שמוותר על עצמו, מתרחב. ומי שמתרחב, מתחבר.

◆ ציור לפרק § 10 · השולחן · המשפחה · החברים

במרכז, השולחן והנרות. סביבו המשפחה, וסביבה החברים. כולם מחוברים, ונהיים אחד.

§ 11 · שער השבת שלי · האחדות

לנתק את כל העולם, ולהיות אחד

הזוהר אומר בכגוונא: "**כגוונא דאינון מתייחדין לעילא באחד, אוף הכי איהי אתייחדת לתתא ברזא דאחד**". השבת היא סוד האחד. ומה שמכין אותה למטה הוא שאנחנו נהיים אחד.

ולכן אומרים במנחה של שבת, ברעוא דרעוין: "**אתה אחד ושמך אחד, ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ**". כשאנחנו אחד, משפחה אחת ועם אחד, אנחנו כלי לאחד שלמעלה.

ומה צריך לעשות? לנתק את כל העולם. לכבות את הממסרים, את הטלפון, את החדשות. ואך ורק לחשוב על שבת. להתחבר, ולהיות אחד. זו השבת שלי, בהתאמה אישית, וזו השבת של כולנו.

> ״אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ״
>
> — תפילת מנחה של שבת · על פי דברי הימים א יז, כא

· האחד ·

לנתק את כל העולם, לחשוב רק על שבת, ולהיות אחד.

§ 12 · שער השבת שלי · חתימה

השער במשפט אחד

השבת היא אין סוף, ולכן היא יכולה להיות שלי. היא לא חצי פנסיון. היא עולם הרצון, וצריך לרצות. כמה שמשקיעים בה, מיום שישי, מחמישי, ואפילו מראשון, כך היא מחזירה. השבת יודעת מי משקיע בה.

והענג הגדול ביותר הוא לא לחשוב על שום דבר אחר. כמה שפחות חושבים, יותר מקבלים. והבסיס של הכול הוא המשפחה, שלוש הסעודות, והחברים סביב השולחן. לוותר, להתרחב, להתחבר, ולהיות אחד.

> ״וְהִתְעַנַּג עַל ה׳ וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ״
>
> — תהלים לז, ד

· במשפט אחד ·

מי שעושה את השבת שלו, ונותן לה הכול, מקבל ממנה הכול.

· שער שישי ·

שער הגשר

שרשרת המקורות · מן התורה ועד המגלה עמוקות · מפת הפירושים

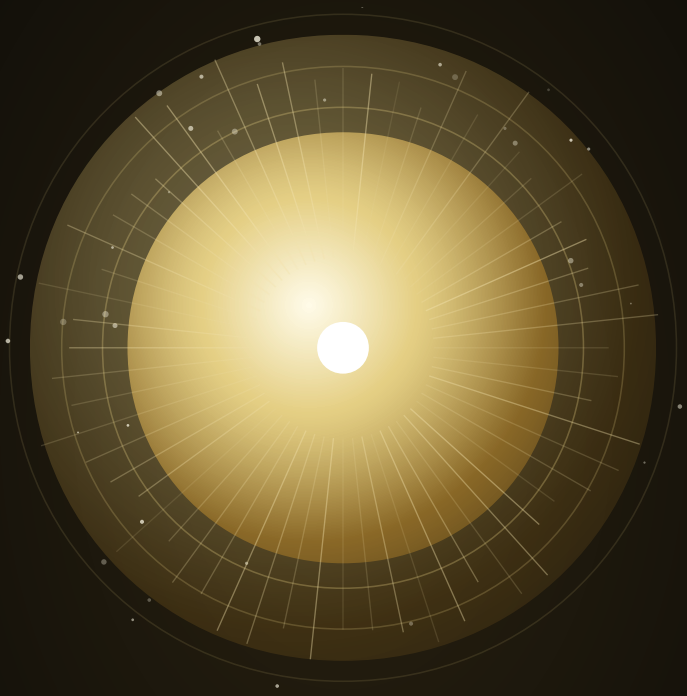

כל מה שראינו לא הומצא. הוא עובר בשרשרת אחת: מן התורה, דרך הנביאים וחז"ל, אל הזוהר, ספר יצירה, הרמ"ק, האר"י והמגלה עמוקות. השער הזה הוא הגשר: הוא מראה איך כל חוליה מוסיפה קומה, ומרכז את כל הפירושים במפה אחת.

> "וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם"
>
> — שמות לא, טז

· שער שישי · לפני שמתחילים ·

כל דור מוסיף קומה.
אף אחד לא מתחיל מחדש.

בחמשת השערים הקודמים בנינו בית: הבסיס, הרצון, העלייה, המלכה, והשבת שלי. עכשיו נעשה מה שכל מהנדס עושה בסוף: נראה את **שרטוט היסודות**. על מה כל זה עומד?

התשובה היא שרשרת. כל חוליה מחזיקה את הבאה. התורה אומרת "זכור" ו"שמור". הנביאים מוסיפים "וקראת לשבת ענג". חז"ל מוסיפים "מלכה", "כלה", "מתנה". הזוהר מוסיף את כגוונא ואת "מיניה מתברכין". והמקובלים מוסיפים את העלייה בעולמות.

והמגלה עמוקות עומד בסוף השרשרת ומחבר את הכול בפירושים קצרים וחדים. רבי נתן נטע שפירא מקראקא כתב מאתיים חמישים ושניים פירושים על תפילה אחת של משה, ובכל אחד מהם הוא מראה איך פסוק אחד מכיל עולם שלם.

השער הזה יכול לשמש כ**מפה**. מי שרוצה לחזור למקור של רעיון מסוים, ימצא כאן מאיפה הוא בא.

· שער שישי · שער הגשר ·

מה יש בשער

1 §זכור ושמור התורה קי

2 §וקראת לשבת ענג הנביאים קיא

3 §מלכה · כלה · מתנה חז"ל קיב

4 §כגוונא · מיניה מתברכין הזוהר קיג

5 §היכל הקודש באמצע ספר יצירה קיד

6 §עדן · נהר · גן הרמ"ק קטו

◆ע"ג = עדן · נהר · גן ציור קטו

7 §העלייה בעולמות האר"י קטז

8 §רבי נתן נטע שפירא המגלה עמוקות קיז

9 §מפת הפירושים מפה קיח

10 §מפת הפירושים · ב מפה קיט

11 §מפת הפירושים · ג מפה קכ

12 §השבת כרשת אחת שבעים ושתיים קכא

◆שבעים ושתיים נקודות ציור קכא

13 §הספר במשפט אחד חתימה קכב

· שער שישי · מילון ·

מילון השער

המושגים של שער הגשר, בלשון הקודש ובשפה של היום

שרשרת CHAIN
כל מקור נשען על הקודם לו, ומוסיף עליו.

גרסה VERSION
כל דור קורא את אותו טקסט, ומגלה בו שכבה חדשה. התורה לא משתנה, ההבנה גדלה.

קוד מקור SOURCE CODE
הפסוק עצמו. כל הפירושים הם הרצה של אותו קוד.

ממשק API
הזוהר והקבלה הם הממשק שמחבר בין הפסוק לבין העולמות.

גימטריה CHECKSUM
מספר שמאמת את הקשר בין שתי מילים. כ"ו שעות = הוי"ה.

§1 · שער הגשר · התורה

זכור ושמור

> ״כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה׳ אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ... וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, עַל כֵּן בֵּרַךְ ה׳ אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ׳
>
> — שמות כ, יא

בתורה יש לשבת שני שורשים. בדברות הראשונות: "**זכור**", כי הקב"ה שבת מן הבריאה. בדברות השניות: "**שמור**", "וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים". הבריאה והגאולה. מעשה בראשית ויציאת מצרים.

ומילה אחת בפסוק היא היסוד של כל הספר: "**על כן ברך**". הברכה היא לא תוצאה של השבת. היא **בתוכה**. ומכאן "מקור הברכה".

ועוד יסוד: "**אות היא** ביני וביניכם" (שמות לא, יג), "**לדעת** כי אני ה' מקדשכם". השבת היא אות, סימן של ברית, וכלי של דעת. מכאן החיבור לבינה ולדעת שראינו בשער העלייה.

· השורש ·

זכור ושמור, בריאה וגאולה, ברכה ודעת. הכול כבר בתורה.

§2 · שער הגשר · הנביאים

וקראת לשבת ענג

> "אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶיךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג... אָז תִּתְעַנַּג עַל ה'"
>
> — ישעיהו נח, יג-יד

הנביא מוסיף שתי קומות. הראשונה: "**חפציך**". השבת היא לא רק הימנעות ממעשה. היא הימנעות מן הרצון של החול. מכאן "שבטל רצונך" שראינו בשער הרצון.

והשנייה: "**ענג** ". ו"אז תתענג על ה'": הענג שלמטה הוא שער לענג שלמעלה. ומכאן הרמ"ק והאר"י, שפירקו את המילה ענ"ג לעדן, נהר, גן.

ועוד נביא, ירמיהו (יז, כא-כה), מבטיח: אם תשמרו את השבת, "ובאו בשערי העיר הזאת **מלכים ושרים**". השבת היא תנאי למלכות. מכאן שבת המלכה.

· הקומה השנייה ·

הנביאים הוסיפו את הרצון, את הענג, ואת המלכות.

§3 · שער הגשר · חז"ל

מלכה · כלה · מתנה

חז"ל לקחו את הפסוקים ונתנו להם **פנים**. השבת היא מלכה (רבי חנינא), כלה (רבי ינאי), מתנה מבית הגנזים (שבת י ע"ב), בת זוג של כנסת ישראל (בראשית רבה יא, ח).

והם גם נתנו לה **מבנה**. ל"ט מלאכות כנגד מלאכת המשכן (שבת מט ע"ב). ארבע רשויות. אלפיים אמה. תוספת שבת. שלוש סעודות. קידוש והבדלה. כל אלה הם הארכיטקטורה של היום.

ומעל הכול, הם נתנו לה **עומק**: "מעין עולם הבא" (ברכות נז ע"ב), נשמה יתירה (ביצה טז ע"א), "כאילו כל מלאכתך עשויה" (מכילתא), "כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו" (שבת קיח ע"ב).

השבת בדברי חז"ל

הנושא	המקור	מה הוסיף
מלכה	שבת קיט ע"א	יוצאים לקראתה
כלה	שם	מתאחדים איתה
מתנה	שבת י ע"ב	מבית הגנזים
בן זוג	בראשית רבה יא, ח	כנסת ישראל
נשמה יתירה	ביצה טז ע"א	רוחב לב
מעין עולם הבא	ברכות נז ע"ב	אחד משישים
העשירים	שבת קיט ע"א	בשביל שמכבדין
נחלה בלי מצרים	שבת קיח ע"א	נחלת יעקב
המלאכים	שבת קיט ע"ב	לשבת אחרת כך
שמאי והלל	ביצה טז ע"א	זו לשבת · ברוך ה' יום יום

· הקומה השלישית ·

חז"ל נתנו לשבת פנים, מבנה ועומק.

§4 · שער הנשר · הזוהר

כגוונא · מיניה מתברכין

הזוהר הוא הקומה שבה השבת נעשית **מנגנון**. לא רק יום קדוש, אלא רגע שבו העולמות מתחברים. ארבעה מאמרים הם היסוד:

ארבעה מאמרים בזוהר

המאמר	המקום	הרעיון
"כגוונא"	תרומה	ששת הצדדים מתאחדים באחד, חד לקבל חד
"מיניה מתברכין כל שיתא יומין"	יתרו	ששת הימים מתברכים מן השבת
"שבת שמא דקב"ה"	יתרו	השבת היא שמו של הקב"ה
"רעוא דרעוין"	תרומה	במנחה של שבת מתגלה רצון הרצונות

ובזוהר גם הסוד של **שלוש הסעודות**: סעודה ראשונה "חקל תפוחין קדישין", השניה "עתיקא קדישא", השלישית "זעיר אנפין". וזה מה שהאר"י כתב בזמירות "אזמר בשבחין", "אסדר לסעודתא" ו"בני היכלא".

ובזוהר על **"ונהר יוצא מעדן"**: הנהר הוא הצינור שבו השפע זורם מן הבינה אל המדות. בשבת הוא זורם בלי הפסקה. מכאן הסיב הישיר שראינו בשער הבית.

· הקומה הרביעית ·

הזוהר עשה מן השבת מנגנון של חיבור העולמות.

§5 · שער הגשר · ספר יצירה

היכל הקודש באמצע

> ״שֵׁשׁ צְלָעוֹת לְשֵׁשׁ סִטְרִין... וְהֵיכַל הַקֹּדֶשׁ מְכֻוָּן בָּאֶמְצַע, וְהוּא נוֹשֵׂא אֶת כֻּלָּן״
>
> — ספר יצירה ד, ג

ספר יצירה לא מדבר על השבת במפורש במשפט הזה. אבל המקובלים, וגם המגלה עמוקות (באופן כ"ו), קראו בו את **הסוד של השבת**. ששה צדדים, שש קצוות של העולם, ששת הימים. והשביעי, ההיכל שבאמצע, נושא את כולם.

זו גיאומטריה. כל קובייה יש לה שש פאות. ויש לה גם **מרכז**, נקודה אחת שאין לה פאה, אבל כל הפאות נשענות עליה. השבת היא המרכז של הקובייה של הזמן.

· המרכז ·

שש פאות, ומרכז אחד שנושא את כולן.

§6 · שער הגשר · הרמ"ק

עדן · נהר · גן

רבי משה קורדובירו, הרמ"ק, בפרדס רימונים ובספרים נוספים, מסדר את הספירות כמו מפה. ועל פי הסדר הזה מתפרש בדברי המקובלים סוד ה**ענג**: ענ"ג הוא ראשי תיבות של **עדן, נהר, גן**.

עדן הוא החכמה, המקור הנעלם. **נהר** הוא הבינה, שבה המקור נעשה זרם. **גן** הוא המלכות, השבת, ששם הזרם משקה. וכשהשלושה מחוברים, יש ענג. כשהם נפרדים, ענג נעשה נג"ע, חלילה.

וזה בדיוק מה שהמגלה עמוקות כותב בפירוש הרביעי: השבת היא "**היכל ענג**". ובאופנים כ"ח–כ"ט: בליל שבת תלמידי החכמים מתחברים לג"ן, הגן שבו מתגלה שלושה עשר נהרות של אפרסמון.

· הסדר ·

עדן הוא המקור, נהר הוא הצינור, גן הוא הבית. וכשהכול מחובר, ענג.

◆ ציור לפרק §6 · ענ"ג = עדן · נהר · גן

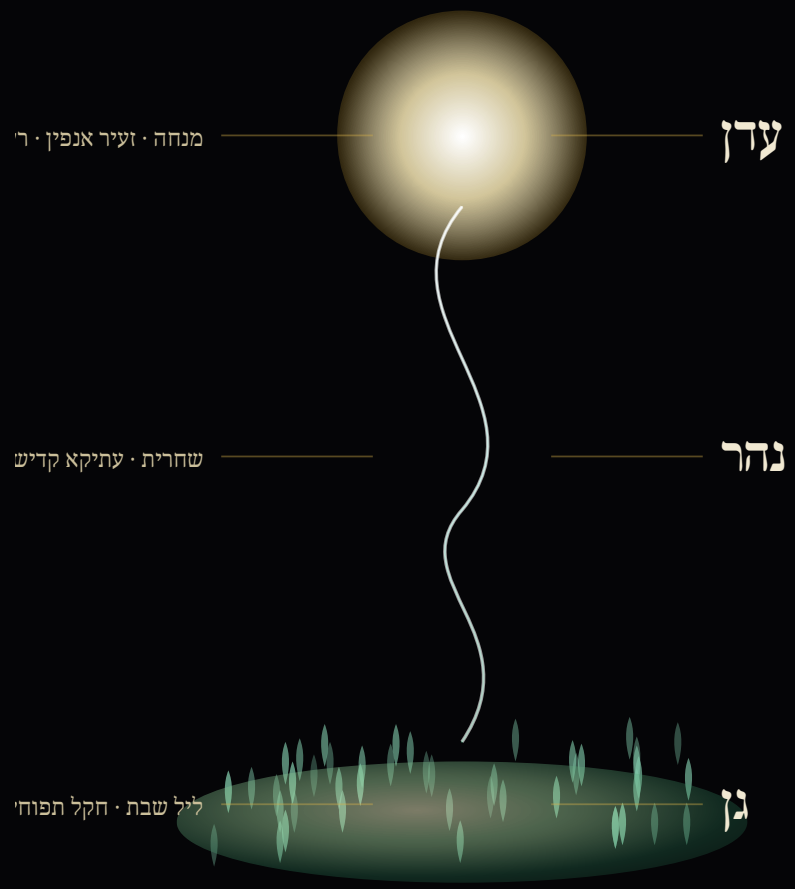

ע · נ · ג = ענג שבת

שלוש תחנות של הזרם: עדן למעלה, נהר באמצע, גן למטה. בשבת הן מחוברות בקו אחד.

§7 · שער הגשר · האר"י

העלייה בעולמות

האר"י הקדוש, בצפת, לקח את כל השכבות וחיבר אותן ל**סדר זמנים**. אצלו השבת היא לא רק מצב. היא מהלך. בכל תפילה ובכל סעודה העולמות עולים קומה.

ממנו המנהגים שרבים נוהגים בהם היום: לצאת לשדה לקבל שבת, לומר "מזמור לדוד" ו"לכה דודי" (שחיבר רבי שלמה אלקבץ, מחכמי צפת), להניח הדסים, לסדר שנים עשר לחמים כנגד לחם הפנים, ולשיר את הזמירות שכתב.

ומה שאצל האר"י הכי חשוב לספר הזה: **האדם עולה עם העולמות**. מה שקורה למעלה לא קורה בלעדיו. התפילה שלו, הסעודה שלו, הם המעלית. בלי ישראל שמקבלים שבת, אין מי שיעלה.

· הקומה של האר"י ·

השבת היא מהלך של עלייה, והאדם הוא המעלית.

§8 · שער הגשר · המגלה עמוקות

רבי נתן נטע שפירא

רבי נתן נטע שפירא, אב בית דין בקראקא, חי בדור שלפני גזירות ת"ח ות"ט. הוא מפורסם בספרו "**מגלה עמוקות**" על "ואתחנן", מאתיים חמישים ושניים פירושים על תפילה אחת של משה. ובחלק "שבת קודש" הוא כותב **שבעים ושניים אופנים**, ע"ב, על פסוק אחד: "ביום השבת ביום השבת יערכנו" (ויקרא כד, ח).

הפסוק מדבר על לחם הפנים, שנערך מחדש בכל שבת על השולחן במקדש, שש מול שש. ובכל אופן המגלה עמוקות פותח את הפסוק מזווית אחרת: המלאכים, העושר, הענג, הדיבור, התפילות, הנשמות. ויש בזוהר מסורת שמשה רבנו נפטר בשבת, בשעת המנחה, ברעוא דרעוין.

הדרך של המגלה עמוקות קצרה וחדה: גימטריה, ראשי תיבות, צירוף של פסוקים. אבל מאחורי כל צירוף יש **רעיון אחד**. והרעיון החוזר, שהוא גם הלב של הספר הזה: השבת היא המקור, והיא נותנת.

· החוליה האחרונה ·

המגלה עמוקות מחבר את כל השרשרת בפירושים קצרים, ובכולם השבת היא המקור.

§9 · שער הגשר · מפה

מפת הפירושים

הלוח הבא מרכז את הפירושים של המגלה עמוקות על השבת שקראנו, לפי הסדר. הוא לא מלא. הוא מפה לדרך, ומי שרוצה ללמוד יחזור אל הספר עצמו.

מפת הפירושים · א

אופן	הנושא	הרעיון
א	המלאכים	"לשבת אחרת כך", ההכנה קובעת את הבאה
ב	שמאי והלל	דין וחסד, זכור ושמור
ג	העושר	השבת בעצמה נותנת שכר, עושר לפני ה'
ד	היכל ענג	ענ"ג = עדן נהר גן
כג	זכור ושמור	יום וזכר, לילה ונקבה, כתב ובעל פה
כד	שנים עשר שבטים	שש על אבן אחת ושש על השנייה
כה–כו	לח"ם	שלוש פעמים הוי"ה, "יערכנו", כתר
כו	כמלך בגדוד	המלך באמצע, היכל הקודש
כז	התפילות	תפילות החול עולות בשבת
כח	הדיבור	הדיבור עולה, אין דברי חול
כח–כט	תלמידי חכמים	ליל שבת, ג"ן, שלושה עשר נהרות
כט	נולד ונפטר	מי שנולד בשבת ונפטר בשבת

§ 10 · שער הגשר · מפה

מפת הפירושים · ב

מפת הפירושים · ב

אופן	הנושא	הרעיון
ל	עשרים ושש שעות	תוספת שבת = הוי"ה
לא	שלושים ואחת שעות	המלכים, הסעודה הרביעית
לב–לג	ענני כבוד וחלה	חמישה עננים, חמישה רבעים
לד	לחם משנה	שלוש סעודות = כ"ו
לה	עשרים ושבעה צינורות	השבת מקור כל הברכות
לו	לח"ם פני"ם	לחם הפנים ופני השבת
לז	האבות	שלוש סעודות כנגד האבות, מוסף כנגד יוסף
לח	ל"ט = ט"ל	המלאכות נהפכות לטל
לט	הבו	שלוש פעמים הבו, שלושה עשר נהרות
מ	מתנה טובה	מטטרון וסנדלפון
מא	הנשמות	שש מול שש
מב	אליהו ורזיאל	מעלים את התורה של השבוע

§ 11 · שער הגשר · מפה

מפת הפירושים · ג

מפת הפירושים · ג

אופן	הנושא	הרעיון
מג	כל השונה הלכות	הלימוד של שבת
מד	אהי"ה והוי"ה	"ויהי אור"
מה	חסד	השבת ומדת החסד
מו	יום ולילה	א"ל ואלקים, שנים עשר ועוד שנים עשר
מז	כנפי יונה	השכינה עולה, הכתרים נקשרים
מח	מאה תשעים ושישה עולמות	"כי בי"ה ה' צור עולמים", אוצר הנשמות
מט	בן זוגך	שלוש סעודות, שלושה ראשים
נ	אקי"ק	שם אהי"ה מאיר, "פתחו לי שערי צדק"
נא	שם הוי"ה	י"ה בשמים, ו"ה בארץ
נז	שני גני עדן	הרוח עולה ומתקשרת בנשמה

הקריאה של האופנים נעשתה מתוך צילומי דפים, ויש בה דפים חלקיים. לפני ציטוט מדויק יש לבדוק מול דפוס של הספר.

§ 12 · שער הגשר · שבעים ושתיים

השבת כרשת אחת

כשמסתכלים על המפה, מגלים דבר אחד: **כל הפירושים מתחברים**. המלאכים קשורים לחידוש. העושר קשור למלכות. הענג קשור לעדן. הדיבור קשור לתפילות. אלה לא פירושים נפרדים. הם רשת.

וזה גם מה שהספר הזה ניסה לעשות: לקחת עשרות נקודות, מן התורה ועד המגלה עמוקות, ולחבר אותן לתמונה אחת. והרשת שבציור בנויה משבעים ושתיים נקודות, כמנין **ע"ב** האופנים של המגלה עמוקות, וכמנין **חס"ד**, כי השבת היא חסד שיורד מלמעלה. בשער הבית, הבסיס. בשער הרצון, המנוע. בשער העלייה, התנועה. בשער המלכה, הזיווג והשכר. בשער השבת שלי, ההתאמה האישית. ובשער הגשר, היסודות.

· הרשת ·

הרבה נקודות, ותמונה אחת: השבת היא המקור.

◆ ציור לפרק § 12 · שבעים ושתיים נקודות

72 נקודות · ע"ב אופנים · חס"ד

רשת של שבעים ושתיים נקודות, כמנין ע"ב האופנים וכמנין חס"ד. כל נקודה היא רעיון, והקווים שביניהן הם הקשרים. במרכז, השבת.

§ 13 · שער הגשר · חתימה

הספר במשפט אחד

השבת היא מקור הברכה. ששת הימים יוצאים ממנה. מי שמבטל את רצונו, עולה איתה לעולם האצילות. שם, ששת הצדדים נעשים אחד, האין סוף מצטמצם והכלי מתרחב, וכל צד מוותר כדי להתאחד.

ומי שמכבד אותה, היא עצמה משלמת לו, עושר שעומד לפני ה'. ובמוצאי שבת יורדים, אבל לא שוכחים. ובכל יום של השבוע סופרים "אחד בשבת, שני בשבת", עד שתחזור. עד שיבוא יום שכולו שבת.

> ״לְקִרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה, מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה״
>
> — לכה דודי

· הספר במשפט אחד ·

השבת היא המקור. עולים אליה, מתאחדים בה, והיא נותנת. ויורדים בלי לשכוח.

· בכניסת השבת ·

אחרית דבר

מה לקחת איתך אל הנרות

"בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ... בּוֹאִי כַלָּה, בּוֹאִי כַלָּה"

— לכה דודי

אחרית דבר

יום שישי, אחר הצהריים. הטלפון עוד מזמזם. עוד הודעה אחת, עוד שיחה אחת, עוד דבר אחד שצריך לסגור. ואז, הנרות.

ברגע הזה המעלית נפתחת. ששת הימים ננעלים לפס אחד. השכינה מתעטרת, והאין סוף מצטמצם כדי לפגוש אותה. הנשמה היתירה נכנסת, הלב נעשה רחב, והבינה פתוחה. **אתה כאן, ואתה שם**.

ומה שנשאר לעשות הוא פשוט: להאמין ש**כל מלאכתך עשויה** . לבטל את הרצון שלך. לשבת לשולחן, לאכול את הסעודות, ולתת לחומר לעלות. ללבוש את הבגדים של שם, לדבר את הדיבור של שם. הכול שבת.

ובמוצאי שבת, כשהמעלית יורדת, להריח את הבשמים, ללוות את המלכה, ולא לשכוח. ולספור, מיום ראשון: "היום יום ראשון **בשבת**".

והשבת הזאת היא **שלך** . היא אין סוף, ולכן היא נתפרת לפי המידה שלך: כמה שתרצה, כמה שתשקיע בה, מיום שישי, מחמישי ואפילו מראשון, וכמה שתנתק את הראש מכל דבר אחר. והבסיס הוא המשפחה סביב השולחן, החברים שמצטרפים, וכולנו יחד, שנהיים אחד. בעמודים הבאים מסוכם שער השבת שלי, כל רעיון יחד עם המקור שלו.

· לסיום ·

השבת יכולה לפנק. היא מחכה לך. תצא לקראתה.

· סיכום הספר · שער השבת שלי ·

השבת שלי בהתאמה אישית

סיכום שער השבת שלי · כל מקור בלשונו

שער השבת שלי הוא הקומה שבה כל מה שראינו למעלה יורד אל השולחן שלך. השבת היא אין סוף, ולכן היא יכולה להיות שלך. היא לא חצי פנסיון אלא עולם הרצון. כמה שמשקיעים בה, כך היא מחזירה. הענג הגדול ביותר הוא לא לחשוב על שום דבר אחר. והבסיס של הכול הוא המשפחה, השולחן והחברים, עד שנהיים אחד.

בפרק הזה מובא כל רעיון מן השער יחד עם המקור שלו, בלשון המקור, ואחריו הסבר קצר בלשון פשוטה ומראה מקום בספר. כך אפשר ללמוד את השער כולו מתוך המקורות עצמם.

השבת שלי · הסיכום בלוח אחד

העיקרון	המקור	מה עושים
לעשות את השבת	שמות לא, טז	לא רק לשמור. לעשות אותה שלך
עולם הרצון	ישעיהו נח, יג · חגיגה י ע"ב	לרצות, ולא "לא לעשות כלום"
אין סוף, ולכן אישית	לכה דודי · ביצה ד ע"ב	לכוון אותה לפי הבית והמנהג
ההשקעה	עבודה זרה ג ע"א · שבת קיט ע"א	לטרוח בעצמך, משישי, מחמישי, מראשון
התשואה	שבת קיט ע"א	מה שנותנים לשבת, השבת פורעת
הענג	שבת קיח ע"ב · שו"ע או"ח שו, ח	לא לחשוב על שום דבר אחר
הבסיס	שבת כג ע"ב · קיט ע"ב	המשפחה, הנר, השולחן הערוך
ההתרחבות	שבת קכז ע"א	לוותר, להתרחב, לפתוח לאורחים
האחדות	זוהר תרומה · מנחה של שבת	לנתק את העולם ולהיות אחד

· סיכום הספר · המקורות במלואם ·

השבת שלי · המקורות

חמישה עשר מקורות, מן התורה ועד הזוהר

· א · תורה · שמות לא, טז-יז ·

את השבת עושים

> וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם. בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם, כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ.

בלשון פשוטה · התורה אומרת לא רק "ושמרו" אלא גם "**לעשות את השבת**". השבת קדושה מעצמה, אבל כמה ממנה נכנס אל הבית תלוי במי שעושה אותה. ו"לדורותם": בכל דור ובכל בית היא נעשית קצת אחרת.

בספר: שער השבת שלי, לפני שמתחילים, פרק 3

· ב · נביאים · ישעיהו נח, יג-יד ·

עולם הרצון, לא חבילת נופש

> אִם תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי, וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ ה' מְכֻבָּד, וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ, מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר. אָז תִּתְעַנַּג עַל ה', וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בָּמֳתֵי אָרֶץ, וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ, כִּי פִּי ה' דִּבֵּר.

בלשון פשוטה · הנביא מדבר על **חפצים**, כלומר על רצון. השבת היא לא "לא לעשות כלום" אלא להחליף את רצון החול ברצון של שבת. ויחד עם מה שלמדנו מרבי שמעון, ש"מלאכת מחשבת אסרה תורה" (חגיגה י ע"ב), יוצא שהשבת היא עולם הרצון, וצריך לרצות.

בספר: שער השבת שלי, פרק 1; שער הרצון

· ג · בראשית רבה ח, ב · לכה דודי ·

קדמה במחשבה

> אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ: שְׁנֵי אֲלָפִים שָׁנָה קָדְמָה הַתּוֹרָה לִבְרִיָּתוֹ שֶׁל עוֹלָם, הֲדָא הוּא דִכְתִיב: וָאֶהְיֶה אֶצְלוֹ אָמוֹן וְגוֹ', וְיוֹמוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶלֶף שָׁנִים, דִּכְתִיב: כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל.
> לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה, כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה, מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה, סוֹף מַעֲשֶׂה בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה.

בלשון פשוטה · חשוב לדייק: את האלפיים שנה אמרו חז"ל על **התורה**. על השבת אנחנו שרים שהיא "**במחשבה תחילה**": נבראה אחרונה במעשה ועלתה ראשונה במחשבה. ולכן היא אין סוף, ודבר אין סופי מתאים לכל מידה.

בספר: שער השבת שלי, פרק 2

· ד · תלמוד בבלי · ביצה ד ע"ב ·

הקו המשפחתי

> שָׁלְחוּ מִתָּם: הֶחֱזִירוּ בְּמִנְחַג אֲבוֹתֵיכֶם בִּידֵיכֶם.

בלשון פשוטה · כל אחד עושה את השבת בדרך שבה גדל: הניגון של סבא, המאכל של סבתא, הנוסח של הקידוש. אותה שבת לכולם, וכל בית מכוון אותה לפי המנהג שקיבל.

בספר: שער השבת שלי, פרק 3, פרק 9

· ה · תלמוד בבלי · עבודה זרה ג ע"א ·

מי שטרח

> מִי שֶׁטָּרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת יֹאכַל בְּשַׁבָּת, מִי שֶׁלֹּא טָרַח בְּעֶרֶב שַׁבָּת, מֵהֵיכָן יֹאכַל בְּשַׁבָּת?

בלשון פשוטה · השבת מתחילה ממי שמכין אותה. מה שהוכן לפני השבת, אוכלים בשבת.

בספר: שער השבת שלי, פרק 4

· ו · תלמוד בבלי · שבת קיט ע"א · קידושין מא ע"א ·

גדולי הדור טורחים בעצמם

> רַב סָפְרָא מְחָרֵיךְ רֵישָׁא. רָבָא מָלַח שִׁיבּוּטָא. רַב הוּנָא מַדְלִיק שְׁרָגֵי. רַב פָּפָּא גָּדֵיל פְּתִילָתָא. רַב חִסְדָּא פָּרֵים סִילְקָא. רַבָּה וְרַב יוֹסֵף מְצַלְּחִי צִיבֵי. רַבִּי זֵירָא מְצַתֵּת צַתּוֹתֵי. רַב נַחְמָן בַּר יִצְחָק מְכַתֵּף וְעָיֵיל, מְכַתֵּף וְנָפֵיק. מִצְוָה בּוֹ יוֹתֵר מִבְּשָׁלּוּחוֹ.

בלשון פשוטה · רבא מלח דג, רב חסדא חתך סלק, רבה ורב יוסף ביקעו עצים, רבי זירא הדליק את האש, ורב נחמן בר יצחק נשא על כתפו אל הבית ומן הבית. ובקידושין למדו מכאן ש"**מצוה בו יותר מבשלוחו**". מי שטורח בעצמו, מכין את עצמו לפגוש את המלכה.

בספר: שער השבת שלי, פרק 4

· ז · תלמוד בבלי · ביצה טז ע"א · שבת קיט ע"א ·

זו לשבת

> אָמְרוּ עָלָיו עַל שַׁמַּאי הַזָּקֵן: כָּל יָמָיו הָיָה אוֹכֵל לִכְבוֹד שַׁבָּת. מָצָא בְּהֵמָה נָאָה, אוֹמֵר: זוֹ לְשַׁבָּת. מָצָא אַחֶרֶת נָאָה הֵימֶנָּה, מַנִּיחַ אֶת הָרִאשׁוֹנָה וְאוֹכֵל אֶת הָרִאשׁוֹנָה. אֲבָל הִלֵּל הַזָּקֵן מִדָּה אַחֶרֶת הָיְתָה לוֹ, שֶׁכָּל מַעֲשָׂיו לְשֵׁם שָׁמַיִם, שֶׁנֶּאֱמַר: בָּרוּךְ ה' יוֹם יוֹם.
>
> קָצָב הָיִיתִי, וּמִכָּל בְּהֵמָה שֶׁהָיְתָה נָאָה, אָמַרְתִּי: זוֹ תְּהֵא לַשַּׁבָּת.

בלשון פשוטה · שמאי חי כל השבוע לקראת השבת, מיום ראשון. ובשבת קיט מסופר על הקצב מלודקיא, שכל בהמה נאה הקדיש לשבת, ובזכות זה זכה לשולחן של זהב. זו המדרגה העליונה של ההשקעה: כל השבוע "זו לשבת".

בספר: שער השבת שלי, פרק 5; שער המלכה, פרק 10

· ח · מכילתא דרבי ישמעאל · יתרו, מסכתא דבחודש ז · רמב"ן שמות כ, ח ·

לזכור מאחד בשבת

> אֶלְעָזָר בֶּן חֲנַנְיָה בֶּן חִזְקִיָּה בֶּן חֲנַנְיָה בֶּן גָּרוֹן אוֹמֵר: זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ, תְּהֵי זוֹכְרוֹ מֵאֶחָד בַּשַּׁבָּת, שֶׁאִם נִתְמַנָּה לָךְ חֵפֶץ יָפֶה, תְּהֵי מְתַקְּנוֹ לְשֵׁם שַׁבָּת.

בלשון פשוטה · כבר מיום ראשון זוכרים את השבת, וכל דבר יפה שמזדמן שומרים לכבודה. והרמב"ן מביא שישראל מונים את כל הימים לשם שבת: "אחד בשבת, שני בשבת". ולכן אנחנו אומרים בכל בוקר "היום יום ראשון בשבת".

בספר: שער השבת שלי, פרק 5; שער הבית, פרק 2

· ט · תלמוד בבלי · שבת קיט ע"א ·

השבת פורעת

> זַבְּנַיהּ בִּתְלֵיסַר עִילִּיָּתָא דְּדִינָרֵי דְּדַהֲבָא. פְּגַע בֵּיהּ הָהוּא סָבָא, אֲמַר: מַאן דְּיָזֵיף שַׁבְּתָא, פָּרְעֵיהּ שַׁבְּתָא.
>
> בעברית: מי שלווה לכבוד שבת, השבת פורעת לו.

בלשון פשוטה · יוסף מוקיר שבי קנה לכבוד שבת את הדג היקר בשוק ומצא בו מרגלית. מי שמלווה לשבת, **השבת עצמה פורעת לו**. וזה בדיוק הפירוש השלישי של המגלה עמוקות: השבת בעצמה נותנת את השכר. השבת יודעת מי משקיע בה.

בספר: שער השבת שלי, פרק 6; שער המלכה, פרקים 4, 7

· י · תלמוד בבלי · שבת קיח ע"ב · תהלים לז, ד ·

משאלות לבו

> אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: כָּל הַמְעַנֵּג אֶת הַשַּׁבָּת נוֹתְנִין לוֹ מִשְׁאֲלוֹת לִבּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִתְעַנַּג עַל ה' וְיִתֶּן לְךָ מִשְׁאֲלֹת לִבֶּךָ.

בלשון פשוטה · הענג הוא לא מותרות. הוא הפתח לכל מה שהלב מבקש.

בספר: שער השבת שלי, פרק 7, פרק 12

· יא · שבת קנ ע"א · שולחן ערוך, אורח חיים שו, ח · מכילתא · רש"י שמות כ, ט ·

ענג: לא לחשוב

מִמְצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: דִּבּוּר אָסוּר, הַרְהוּר מֻתָּר.

הַרְהוּר בַּעֲסָקָיו מֻתָּר, וּמִכָּל מָקוֹם מִשּׁוּם עֹנֶג שַׁבָּת מִצְוָה שֶׁלֹּא יַחְשֹׁב בָּהֶם כְּלָל, וְיֵהָא בְּעֵינָיו כְּאִלּוּ כָּל מְלַאכְתּוֹ עֲשׂוּיָה.

שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ כָּל מְלַאכְתֶּךָ: וְכִי אֶפְשָׁר לְבָשָׂר וָדָם לַעֲשׂוֹת כָּל מְלַאכְתּוֹ בְּשֵׁשֶׁת יָמִים? אֶלָּא שְׁבֹת כְּאִלּוּ כָּל מְלַאכְתְּךָ עֲשׂוּיָה.

כְּשֶׁתָּבוֹא שַׁבָּת, יְהֵא בְּעֵינֶיךָ כְּאִלּוּ כָּל מְלַאכְתְּךָ עֲשׂוּיָה, שֶׁלֹּא תְּהַרְהֵר אַחַר מְלָאכָה.

בלשון פשוטה · שלוש מדרגות: דיבור של חול אסור; הרהור מותר מעיקר הדין; **ומצוה משום ענג שבת שלא לחשוב כלל**. כמו טלפון שמקבל עדכון רק כשסוגרים את כל התהליכים ברקע: כמה שפחות חושבים על שום דבר אחר, יותר מקבלים.

בספר: שער השבת שלי, פרקים 7–8

· יב · תלמוד בבלי · ביצה טז ע"א ·

רוחב לב

אָמַר רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן לָקִישׁ: נְשָׁמָה יְתֵרָה נוֹתֵן הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּאָדָם עֶרֶב שַׁבָּת, וּבְמוֹצָאֵי שַׁבָּת נוֹטְלִין אוֹתָהּ מִמֶּנּוּ, שֶׁנֶּאֱמַר: שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ, כֵּיוָן שֶׁשָּׁבַת, וַוי אֲבְדָה נָפָשׁ.

בלשון פשוטה · העדכון הגדול של השבוע נכנס דווקא אל מי שפינה לו מקום. מי שראשו פנוי, מקבל את הנשמה היתירה במלואה.

בספר: שער השבת שלי, פרק 8; שער העלייה, פרק 7

· יג · תלמוד בבלי · שבת כג ע"ב · שבת קיט ע"ב ·

הבסיס הוא הבית

נֵר בֵּיתוֹ וְנֵר חֲנֻכָּה, נֵר בֵּיתוֹ עָדִיף, מִשּׁוּם שְׁלוֹם בֵּיתוֹ.

שְׁנֵי מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מְלַוִּין לוֹ לָאָדָם בְּעֶרֶב שַׁבָּת מִבֵּית הַכְּנֶסֶת לְבֵיתוֹ, אֶחָד טוֹב וְאֶחָד רַע. וּכְשֶׁבָּא לְבֵיתוֹ וּמָצָא נֵר דָּלוּק וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ וּמִטָּתוֹ מֻצַּעַת, מַלְאָךְ טוֹב אוֹמֵר: יְהִי רָצוֹן שֶׁתְּהֵא לְשַׁבָּת אַחֶרֶת כָּךְ, וּמַלְאָךְ רַע עוֹנֶה אָמֵן בְּעַל כָּרְחוֹ. וְאִם לָאו, מַלְאָךְ רַע אוֹמֵר: יְהִי רָצוֹן שֶׁתְּהֵא לְשַׁבָּת אַחֶרֶת כָּךְ, וּמַלְאָךְ טוֹב עוֹנֶה אָמֵן בְּעַל כָּרְחוֹ.

בלשון פשוטה · כל אחד בדרכו, והבסיס הוא המשפחה. נר שבת הוא שלום הבית, ומה שהמלאכים מוצאים בבית השבוע, זה מה שיהיה בו בשבוע הבא.

בספר: שער השבת שלי, פרק 9; שער המלכה, פרקים 9, 14

· יד · תלמוד בבלי · שבת קכז ע"א ·

לפתוח את השולחן

> אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב: גְּדוֹלָה הַכְנָסַת אוֹרְחִים מֵהַקְבָּלַת פְּנֵי שְׁכִינָה.

בלשון פשוטה · כמו בזיווג שלמעלה, שבו כל צד מוותר ומתרחב, כך סביב השולחן: לוותר על הדעה ועל הצדק הקטן, ולפתוח את הבית לחברים ולאורחים. מי שמכין את עצמו לארח, מתכונן גם להתארח אצל המלכה.

בספר: שער השבת שלי, פרק *10*; שער העלייה, פרק *6*

· טו · זוהר · תרומה (ח"ב קלה ע"א) · תפילת מנחה של שבת · דברי הימים א יז, כא ·

להיות אחד

> כְּגַוְונָא דְּאִינּוּן מִתְיַחֲדִין לְעֵילָּא בְּאֶחָד, אוּף הָכִי אִיהִי אִתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרָזָא דְּאֶחָד, לְמֶהֱוֵי עִמְּהוֹן לְעֵילָּא חַד לְקַבֵּל חַד.
> אַתָּה אֶחָד וְשִׁמְךָ אֶחָד, וּמִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל גּוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ.

בלשון פשוטה · השבת היא סוד האחד. כשאנחנו אחד, משפחה אחת ועם אחד, אנחנו כלי לאחד שלמעלה. ומה צריך לעשות? לנתק את כל העולם, לחשוב רק על שבת, ולהיות אחד.

בספר: שער השבת שלי, פרק *11*; שער העלייה, פרק *5*

· במשפט אחד ·

מי שעושה את השבת שלו, ונותן לה הכול, מקבל ממנה הכול.

· נספח א ·

שבעה עשר עקרונות של מצב שבת

לתלות ליד הנרות

א הכול מתחיל בשבת
ששת הימים יוצאים מן השבת, לא מובילים אליה.

ב מתנתקים כדי להתחבר
מכבים את הממסרים, ופותחים קו ישיר אל המקור.

ג נהר יוצא מעדן
עדן הוא המקור, נהר הוא הצינור, גן הוא הבית.

ד העני בחוץ, בעל הבית בפנים
"אין עני אלא בדעה". קודם לדעת מה הבית שלי.

ה מצב שבת
אותו אדם, אותו גוף, תבנית אחרת לגמרי.

ו שבטל רצונך
לא "אסור לעשות", אלא "אין לי מה לעשות". כל מלאכתך עשויה.

ז החומר עולה
הסעודות, הבגדים, הדיבור: הכול מתקדש ועולה.

ח כאן ולא כאן
הגוף ליד השולחן, הנשמה באצילות, כל עוד שומרים על הבידוד.

ט כגוונא
ששת הצדדים ננעלים לאחד, חד לקבל חד.

י כל צד מוותר
אין סוף מצטמצם, הכלי מתרחב, ונהיים אחד.

יא נשמה יתירה
רוחב לב, וחיבור ישיר לבינה ולדעת.

יב זכור
עולים, יורדים, ולא שוכחים.

יג השבת נותנת
מי שמכבד את השבת, היא עצמה משלמת לו.

יד עושר לפני ה'
עושר שעומד, "ולא יוסיף עצב עמה".

טו כמלך בגדוד
ששת הימים סביב, השבת באמצע, ונושאת את כולם.

טז לא רוצים שתצא
מוסיפים מן החול על הקודש, ומלווים את המלכה.

יז יום שכולו שבת
כל שבת היא טעימה מן הסוף.

· נספח ב ·

ציטוטים – המקורות במלואם

מגלה עמוקות, הזוהר, פרדס רימונים, והשבת המפנקת – בלשון המקור

· מגלה עמוקות · שבת קודש · ע"ב אופנים על "ביום השבת יערכנו" ·

השבת בעצמה נותנת את השכר

אופן שלישי · השבת בעצמה נותנת את השכר

אמרינן בשבת עשירים של בבל במה הם זוכים, שהם משמרין את השבת... על זה פירוש הפסוק ביום השבת, מי שהוא משמר את השבת כהלכתו, ב' של ביום השבת הוא מלשון בשביל, ר"ל בשביל שמכבד את יום השבת זוכה לעושר ביום השבת בעצמו... וכן מבוארים שניהם בפסוק ביום השבת, בשביל שהוא מכבד יום השבת זוכה שמדת השבת בעצמה נותנת לו שכרו, וחוזר ומפרש מהו השכר שנותן לו יום השבת: הא' שבא לו העושר לפני ה' ולא לפני אלקים, והב' תמיד, שאותו עושר נשאר תמיד.

אופן שלישי · עושר מסטרא דרחמים

העושר בא מסטרא דצפון, הרוצה להעשיר יצפין. אבל אותו עושר שבא עבור זכות שבת, הוא בא מסטרא דרחמים, כמו שכתוב ברכת ה' היא תעשיר – היא דייקא, שהוא על מדת שבת... ואותו העושר יש לו תקומה שהוא נשאר תמיד, זה שאמר ולא יוסיף עצב עמה.

מאורות נתן · אות כד

היא מדת המלכות, שהיא מקור הברכה, ועליה נא' וה' ברך את אברהם בכל, כמבואר ברמב"ן שם, והאריך בשערי אורה ש"א, וכמבואר בזוה"ק בהרבה מקומות.

אופן ראשון · המלאך הטוב

בגמרא פרק כל כתבי, שבערב שבת בין השמשות ב' מלאכים הולכים עם האדם כשהולך לביתו מבית הכנסת, אחד טוב ואחד רע, וכשמוצא שלחן ערוך מלאך טוב אומר יהי רצון שיהיה לשבת אחרת כך... הפסוק מגיד לנו בשישמרו ישראל את השבת, אזי המלאכים מברכין אותו שיזכה לעשות את השבת הבא, וכן יהיה לדורותם.

אופן שני · בית שמאי ובית הלל

לפי שיטת ב"ש... שבכל יום ויום מימי השבת יזמין ויערכנו לפני ה' לצורך השבת, זה שאמר תמיד מאת בני ישראל, על כל ימי השבוע. ולפי דברי בית הלל פירוש הפסוק שיהיו מעשיו לשם שמים, ויערכנו לפני ה' שיברך את ה' בכל יום מעין ברכותיו, זה שאמר תמיד, על כל יום מימי השבוע.

אופן רביעי · היכל ענג

איתא בזוהר פרשת פקודי ענין ההיכלות, שבהיכל זכות יש למעלה היכל שנקרא ענג, וזה שאמר בספר יצירה אין למעלה מענג ואין למטה מנגע... ובג' סעודות הנרמזים במלת ענ"ג, עדן נהר גן, ובכל אחת מן הסעודות אומרים בפסוק אז תתענג על ה', אז תקרא וה' יענה, אז יבקע כשחר אורך.

בלשון פשוטה · זה עיקר הדברים: מי שמכבד את השבת – **מדת השבת בעצמה נותנת לו שכרו**. השכר בא **"לפני ה'"**, מצד הרחמים, ולא "לפני אלקים", מצד הדין – ולכן הוא **נשאר תמיד**. והשבת היא המלכות, **"שהיא מקור הברכה"**, ועליה נאמר "וה' ברך את אברהם בכל". כלומר: **השבת יכולה לפנק**. ובשאר האופנים: השבת מולידה את השבת הבאה; שמאי והלל כתובים בכפל הפסוק; והיכל ענג – עדן, נהר, גן.

בספר: שער המלכה – השבת בעצמה נותנת את השכר; שני עושרים.

· זוהר · חלק ב, פח ע"א-ע"ב ·

שלוש הסעודות – סעודתא דמהימנותא

> רבי שמעון כד הוה אתי לסעודתא הוה אמר הכי: אתקינו סעודתא דמהימנותא עלאה, אתקינו סעודתא דמלכא, והוה יתיב וחדי. כד אשלים סעודתא תליתאה, הוו מכרזי עליה: אז תתענג על ה', והרכבתיך על במתי ארץ, והאכלתיך נחלת יעקב אביך.

> אמר רבי אלעזר לאבוי: אלין סעודתי היך מתתקנן? אמר ליה: ליליא דשבתא כתיב והרכבתיך על במתי ארץ – ביה בליליא מתברכא מטרוניתא, וכלהו חקל תפוחין, ומתברכא פתוריה דבר נש, ונשמתא אתוספת... ביומא דשבתא, בסעודתא תניינא כתיב אז תתענג על ה' – על ה' ודאי, דההיא שעתא אתגליא עתיקא קדישא, וכלהו עלמין בחדוותא ושלימו... בסעודתא תליתאה דשבתא כתיב והאכלתיך נחלת יעקב אביך – דא היא סעודתא דזעיר אנפין דהוי בשלימותא, וכלהו שיתא יומין מההוא שלימו מתברכן.

בלשון פשוטה · כשרבי שמעון היה בא לסעודה היה אומר: "התקינו את סעודת האמונה העליונה, התקינו את סעודת המלך" – ויושב ושמח. ליל שבת – סעודת המלכה, "חקל תפוחין", ונוספת נשמה. סעודת היום – מתגלה "עתיקא קדישא", וכל העולמות בשמחה. הסעודה השלישית – סעודת "זעיר אנפין" בשלמותו, **וממנה מתברכים כל ששת הימים**.

בספר: שער הרצון – שלוש הסעודות; שער הבית – מקור הברכה.

· זוהר · חלק ב, פח ע"ב ·

רעוא דרעוין – מנחה של שבת

> תא חזי, בכל שיתא יומי דשבתא כד מטא שעתא דצלותא דמנחה, דינא תקיפא שלטא וכל דינין מתערין. אבל ביומא דשבתא כד מטא עידן דצלותא דמנחה, רעוא דרעוין אשתכח, ועתיקא קדישא גליא רצון דיליה, וכל דינין מתכפיין, ומשתכח רעותא וחידו בכלא.

בלשון פשוטה · בא וראה: בכל ששת ימי השבוע, בשעת מנחה, הדין החזק שולט. אבל בשבת, בשעת מנחה – נמצא **רצון הרצונות**, "עתיקא קדישא" מגלה את רצונו, כל הדינים נכפים, ונמצאים רצון ושמחה בכול.

בספר: שער הרצון – רעוא דרעוין.

· פרדס רימונים · שער כג (ערכי הכינויים), פרק טז · הרמ"ק ·

ענג – עדן, נהר, גן

> ענג – פירש הרשב"י ע"ה בתיקונים שהוא כללות ג' שבתות שהם בינה תפארת ומלכות. והמלה הזאת ראשי תיבות עדן נהר גן. פירש: עדן – בינה עם חכמה וכתר הנכלל בהם. נהר – תפארת, שהוא הנהר היוצא מעדן ומשקה הגן, שהיא המלכות. וכל זה נרמז בתיבת ענ"ג. ובזהר פרשת אמור פירש כי הענג והתענוג הוא בבינה, וזהו "והתענג על ה'" דייקא, דהיינו בינה.

בלשון פשוטה · המילה **ענג** היא ראשי תיבות של **ע**דן, **נ**הר, **ג**ן: עדן – המקור העליון; נהר – הזרם שיוצא ממנו; גן – המקום שמקבל ומצמיח. עונג שבת הוא הזרימה כולה – מהמקור, דרך הנהר, עד הגן שלך.

בספר: שער הרצון – עדן · נהר · גן, שער הגשר – הרמ׳ק.

· השבת מפנקת – גם מי שאין לו זכויות ·

ארבעה מקורות לרעיון אחד

תלמוד בבלי · שבת קיח ע"ב

> אמר רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן: כל המשמר שבת כהלכתו, אפילו עובד עבודה זרה כדור אנוש – מוחלין לו, שנאמר "אשרי אנוש יעשה זאת... שומר שבת מחללו" – אל תקרי "מחללו" אלא "מחול לו".

תלמוד בבלי · שבת י ע"ב

> אמר ליה הקדוש ברוך הוא למשה: משה, מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, ואני מבקש ליתנה לישראל – לך והודיעם.

בני יששכר · מאמרי השבתות, מאמר ג, אות ט

> הא תינח מי שיש לו משלו, אל ידאג שיהיו נכסיו חסרים מחמת הוצאת השבת, כי הברכה משלמת. מה שאין כן מי שאין לו משלו – לזה אמר "ויקדש אותו": קדש מלשון הזמנה... היינו כביכול השם יתברך כבר הזמין לכל אחד מישראל הוצאת שבת מבראשית. על כן יהיה נכון בטוח לבו.

מגלה עמוקות · הובא בספר רמזי שבת, אות תרכח

> בשבת יושב הקב"ה וממתין לתפילות ישראל.

תלמוד בבלי · שבת קיח ע"א-ע"ב

> כל המענג את השבת – נותנין לו נחלה בלי מצרים... כל המענג את השבת – נותנין לו משאלות לבו.

בלשון פשוטה · השבת לא נבנתה כשכר. היא **מתנה** מבית הגנזים. היא **מוחלת** אפילו לרחוק ביותר. ומי שאין לו משלו – **הוזמן לו מראש**. והמלך יושב בשבת **וממתין**. מכאן: השבת מפנקת גם מי שאין לו זכויות – ובוודאי את מי שמשקיע בה.

בספר: שער המלכה – השבת בעצמה נותנת את השכר.

· נספח ·

מקורות

מראי מקום לציטוטים ולמושגים שבספר

מקרא

בראשית ב, ב–ג; ב, י	ויכולו… ויברך אלהים את יום השביעי · ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן
שמות טז, כט	שבו איש תחתיו, אל יצא איש ממקומו ביום השביעי
שמות כ, ח–י; לא, יג–יז	זכור את יום השבת · כי אות הוא ביני וביניכם… לדעת
ישעיהו נח, יג–יד	וקראת לשבת ענג
תהלים סח, כ; סט, יד	ברוך ה' יום יום · ואני תפלתי לך ה' עת רצון
משלי ג, יח	עץ חיים היא למחזיקים בה
מלאכי ג, י	והריקותי לכם ברכה עד בלי די
שמות כ, יא	על כן ברך ה' את יום השבת ויקדשהו
ויקרא כד, ח	ביום השבת ביום השבת יערכנו
ירמיהו יז, כא–כה	ובאו בשערי העיר הזאת מלכים ושרים
ישעיהו מה, יח	לא תהו בראה, לשבת יצרה
ישעיהו סו, כג	ומדי שבת בשבתו יבוא כל בשר להשתחוות
תהלים פד, ג; קיט, יט	נכספה וגם כלתה נפשי · גר אנכי בארץ
תהלים לז, ד	והתענג על ה' ויתן לך משאלת לבך
דברי הימים א יז, כא	ומי כעמך ישראל גוי אחד בארץ
איוב כט, כה	ואשכון כמלך בגדוד
משלי י, כב	ברכת ה' היא תעשיר ולא יוסיף עצב עמה

משנה ותלמוד

משנה שבת א, א	יציאות השבת… העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים
משנה תמיד ז, ד	מזמור שיר ליום השבת – ליום שכולו שבת
בבלי שבת י ע"ב	מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה
בבלי שבת כב ע"א; מא ע"ב	רבי שמעון: דבר שאין מתכוין מותר (גורר מטה כסא וספסל)
בבלי שבת כג ע"ב	נר ביתו עדיף, משום שלום ביתו
בבלי שבת לג ע"ב	רשב"י במערה; הזקן עם שני הדסים – כנגד זכור ושמור
בבלי שבת קיח ע"א–ע"ב	נחלה בלי מצרים · משאלות לבו · אפילו עובד ע"ז כדור אנוש – מוחלין לו
בבלי שבת קיט ע"א–ע"ב	שבת המלכה · שני מלאכים מלווים · ויכולו – שותף במעשה בראשית
בבלי ביצה טז ע"א	שמאי – כל ימיו לכבוד שבת; הלל – ברוך ה' יום יום · נשמה יתרה
בבלי ראש השנה טז ע"א	אמרו לפני מלכיות כדי שתמליכוני עליכם
בבלי סנהדרין צז ע"א	שיתא אלפי שני הוו עלמא
מחזור ראש השנה · מוסף	זה היום תחילת מעשיך, זכרון ליום ראשון
בבלי נדרים מא ע"א	אין עני אלא בדעה
בבלי מנחות לו ע"ב	שבת ויום טוב אינם זמן תפילין – שהן עצמן אות
בבלי חגיגה י ע"ב	מלאכת מחשבת אסרה תורה
בבלי סנהדרין סה ע"ב	מנוחת השבת אף לנידונים (מעשה טורנוסרופוס)
בבלי שבת קיח ע"ב	כל המענג את השבת נותנין לו משאלות לבו
בבלי שבת קנ ע"א	דיבור אסור, הרהור מותר
בבלי ביצה טז ע"א	שמאי: כל ימיו היה אוכל לכבוד שבת · נשמה יתירה
בבלי ביצה ד ע"ב	הזהרו במנהג אבותיכם בידיכם
בבלי עבודה זרה ג ע"א	מי שטרח בערב שבת יאכל בשבת

בבלי קידושין מא ע"א	מצוה בו יותר מבשלוחו
בבלי שבת כג ע"ב; קכז ע"א	נר ביתו משום שלום ביתו · גדולה הכנסת אורחים
בראשית רבה ח, ב; מדרש תהלים צ	אלפיים שנה קדמה תורה לעולם
בבלי שבת מט ע"ב	ל"ט מלאכות כנגד מלאכת המשכן
בבלי שבת קיג ע"א–ע"ב	שלא יהא מלבושך, הילוכך ודבורך של שבת כשל חול
בבלי שבת קיט ע"א	יוסף מוקיר שבי · מאן דיזיף שבתא פרעיה שבתא · עשירים בשביל שמכבדין את השבת
בבלי שבת קיט ע"ב	לעולם יסדר אדם שולחנו במוצאי שבת
בבלי יומא פא ע"ב	מוסיפין מחול על הקודש
בבלי כתובות סב ע"ב	עונתן של תלמידי חכמים מליל שבת לליל שבת
בבלי שבועות כ ע"ב	זכור ושמור בדיבור אחד נאמרו
בבלי ברכות נז ע"ב	שבת אחד משישים לעולם הבא
בבלי בבא בתרא טז ע"ב	וה' ברך את אברהם בכל

מדרש, פרשנות והלכה

בראשית רבה יא, ח	לכל נתת בן זוג... כנסת ישראל היא בן זוגך
מכילתא דרשב"י, יתרו	שמאי: מחד בשבא לשבתא
רש"י בראשית ב, ב; שמות כ, ט; דברים כו, טז	באת שבת באת מנוחה · כאילו כל מלאכתך עשויה · כחדשים
שולחן ערוך או"ח שטז, ח; שלד, כז	סתם כרבי שמעון: מלאכה שאינה צריכה לגופה – פטור (ואסור מדרבנן)
ערוך השולחן או"ח שלד, ד	רוב הפוסקים כרבי שמעון במלאכה שאינה צריכה לגופה
מכילתא יתרו, בחודש ז	תהא זוכרו מאחד בשבת · שבות כאילו כל מלאכתך עשויה
שולחן ערוך או"ח שו, ח	משום ענג שבת מצוה שלא יחשוב בהם כלל
לכה דודי · ר' שלמה אלקבץ	מראש מקדם נסוכה, סוף מעשה במחשבה תחילה
רש"י ביצה טז ע"א	נשמה יתירה – רוחב לב למנוחה ולשמחה
רמב"ן שמות כ, ח	לזכור את השבת בכל יום, אחד בשבת, שני בשבת
טור ושולחן ערוך או"ח רצג; רצז	מאחרים ערבית במוצאי שבת · בשמים להשיב הנפש
שולחן ערוך או"ח רפ, א	עונת תלמידי חכמים בליל שבת
סידור · תפילת מנחה של שבת	אתה אחד ושמך אחד
ידיד נפש · ר' אלעזר אזכרי	נפשי חולת אהבתך

זוהר וקבלה

זוהר ח"ב, יתרו פח ע"א	מיניה מתברכין כולהו יומין
זוהר ח"ב, יתרו פח ע"ב	רעוא דרעוין במנחת שבת · שלוש הסעודות
פרדס רימונים כג, טז (רמ"ק)	ענג – ר"ת עדן נהר גן, על פי התיקונים
כתבי האר"י · שער הכוונות, דרושי שבת	עליית העולמות בשבת עד עולם האצילות
שער הכוונות, דרושי ראש השנה א, ג (האר"י)	סוד הנסירה – בכל ראש השנה נבנית המלכות מחדש
לכה דודי · ר' שלמה הלוי אלקבץ	מקור הברכה · סוף מעשה במחשבה תחילה
בני ישששכר, מאמרי השבתות ג, ט	ויקדש אותו – הזמנה: גם מי שאין לו משלו, הוצאות השבת הוזמנו לו מבראשית
מגלה עמוקות, שבת קודש – ע"ב אופנים על "ביום השבת יערכנו" (ויקרא כד, ח), אופנים א–ד	מלאך טוב: יהי רצון שיהיה לשבת אחרת כך · בית שמאי ובית הלל · עושר מסטרא דרחמים · היכל ענג
מגלה עמוקות, שם · מאורות נתן, אות כד	מדת המלכות, שהיא מקור הברכה
מגלה עמוקות (הובא ברמזי שבת, תרכח)	בשבת יושב הקב"ה וממתין לתפילות ישראל
זוהר ח"ב, תרומה קלה ע"א–ע"ב	כגוונא · רזא דשבת
זוהר ח"ב, בשלח סג ע"ב	כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין
זוהר ח"ב, תרומה	שני גני עדן, הרוח עולה לנשמה בשבת
ספר יצירה ד, ג	היכל הקדש מכוון באמצע והוא נושא את כולן
שערי אורה · ר' יוסף ג'יקטילא	"בכל" – כינוי למדת המלכות

פרי עץ חיים · שער השבת (האר"י)	שלוש עליות העולמות בשבת
מגלה עמוקות, שבת קודש, אופנים כג–נז	זכור ושמור · כמלך בגדוד · תפילות עולות · כ"ו שעות · מתנה טובה · שני גני עדן

הערות: (א) הפרשנות בספר – המשלים מעולם הטכנולוגיה, הרשת כרשות הרבים, המעלית, המחשב הקוונטי, העושר הממונף – היא דרש ומשל להמחשה, ואינה פסק הלכה. שימוש באינטרנט ובמכשירים בשבת אסור על פי הפוסקים. (ב) הקריאה במגלה עמוקות נעשתה מצילומי דפים, ויש בה דפים חלקיים. (ג) מומלץ לאמת את מראי המקום בזוהר ובכתבי האר"י מול מהדורה מודפסת לפני הדפסה.